

Тайлак Абдылдабеков

БАТА АП!

Тогуз-Торо коомдук фондусу

Абдылдабеков Тайлак

БАТА АЛ!!

*Сага керек!
Дилиңе – тирек!*

УДК 821. 5
ББК 84 Ки 7 – 5
А 15

Абдылдабеков Тайлак

Бата ал! Сага керек! Дилиңе тирек.
Б.: Макспринт, 2016. – 222 бет.

ISBN 978 – 9967 – 43 – 356 – 3

Бул китепте “Алтын чөйчөк” аталган айтылуу Тогуз-Тородон чыккан алгачкы жогорку билимдүү, бүгүнкү күндө кыргыздын маданий журтчулугуна рух ардагер басмакер, журналист-энциклопедист, тарыхчы, философ-публицист катары белгилүү чыгармачыл инсан, Тайлак Абдылдабековдун соңку мезгилде чогулткан кыргыздын ажайып рух бейнеси – Б А Т А Л А Р жыйнагы топтоштурулду. Карыя автор быйыл 86 жашта экенине карабай, азыркыга дейре чыгармачыл иш менен ургаалдуу алектенип келүүдө. Айрыкча 700дөн ашуун бата тоptomунун жарык көрүшү элибиздин руханий дүйнөсүн байыткан күрдөөлдүү окуя болот деп эсептейбиз.

Биз “бата” дегенибизде, кайсы бир мааниде жан дүйнөбүздөгү айкын максаттар менен асыл тилектердин, аруу үмүттөр менен ак дилден чыккан ыраазылык алкоолордун ажайып мейкининен элес берет. “Бата ал!” китеби ушунусу менен кызыктуу жана баалуу.

Китеп бата дүйнөсүнө кызыккан окурмандардын кеңири чөйрөсүнө арналат.

Демөөрчү бизнесмендер:

“Алтын чөйчөктүн” кулундары!:

МОЛДОСЫДЫКОВ Бекташ Бактиярович

“ЭМГ - строй” ЖЧК директору

ЧОКМОРОВ Максатбек Жумагазиевич

“Махprint” басмасынын директору

УДК 821. 5
Ч 4702300100 – 16
ISBN 978 – 9967 – 43 – 356 – 3

ББК 84 Ки 7 – 5
© Абдылдабеков Т., 2016.

КИТЕП ЖАНА АНЫН АВТОРУ ЖӨНҮНДӨ УЧКАЙ КЕП

Кымбаттуу окурман, колуңздагы “**Бата ал!**” аттуу китептин автору, ардагер журналист-энциклопедист Тайлак Абдылдабеков Тогуз-Торонун кулуну, атактуу Тайлак баатырдын чыбырасы (небересинин небереси), “Алтын чөйчөк” өрөөнүнөн чыккан алгачкы жогорку билимдүү адис, тарыхчы, философ-публицист, журналистика айдыңында 40 жылдан ашуун чыгармачыл кызмат өтөгөн карыя басмакер. Ал өткөн жыйырманчы кылымдын 30-жылы 17-январда Көгарт – Атай сууларынын куюлушкан чөлкөмүнө жакын жайгашкан “Бобуке манап кыштоосунда” жарык дүйнөгө келген. Ал кезде бүткүл Тогуз-Торо жергеси боюнча Бир Атайкадан башка кыштак жок болучу. Тайлак аксакал өзүнүн салабаттуу 86 жаш курагына карабастан, 700 дөн ашуун баталарды чогултуп жыйнап, алардын көбүн атайын редакциялоодон өткөрүп, батанын “тил мүдүрүлбөй”, шыдыр айтылчу формасына жеткирип, андан соң мындай уникалдуу рухий кереметти кыргыздын касиеттүү окурман журтчулутуна тартуулап турушунун өзү эле не деген асемдүү зыйнат!!

Урматтуу окурман, Тайлак аксакалдын “батанын маңызы” жөнүндө ой толгоп мүнөздөп чечмелөөсүнө сиздердин көңүлүңүздөрдү бургум келет. Тайлак Абдылдабекович мындай дейт: “Кыргыз каадачыл калк. Атам замандан тартып, кыргыздар каада жөрөлгөлөрү боюнча өз турмушун уюштурган жана андагы салттарды бекем тутуу менен жашап келишкен. Дегинкисинде, адам табияты калыбы, ушундай түзүлсө керек. Ар пенде өзүнүн жүрөк туйгусунда, аң-сезиминде кандайдыр бир ишенимдүү **ички зээр таянычына**, бекем рухий түркүккө дайым муктаж болуп тургандай. Ар ким ошол **дил тиректи кара тутуп**, ага бекем ишеним менен жашоо аракеттерин уюштурууга бел байлоого батынып жана аларды андан ары ийкемдүү улап алып кетет окшобойбу. Жалпысынан жашоону уюштуруу заңы деле дал ушундай ирээтте түзүлгөн сыяктанат”. Батакөй карыянын бул чечмелөөсүн терең андаган адамга көп маселелердин түбүн ачып берет деген олуттуу ишенимдемин.

Эмки сөз “Бата ал!” китебинин түзүлүш-куруму жөнүндө. Тайлак ага өзү айткандай китептин түзүлүш курума анчалык илимий усулдары колдонуп келген болсо, б.а. жөнөкөй түрдө эле үч бөлүккө бөлүп койгон.

“Бата ал!” китебинин БИРИНЧИ бөлүгү – “жалпы батадан” турат, б.а. элде кандай, канча көлөмдө, ошо бойдон киргизилген. Айрымдарынын авторлорунун ысымдары (толук жана кыскартылып) аталды, кээ бирөөлөрүнүн кайдан алынган адабий булактары да кошо берилди. Булардын жалпы сангы 600дөн бир аз ашат.

Китептин ЭКИНЧИ бөлүгү. “Бул бөлүк кийинчерээк киргизилди, китептин алгачкы кол жазмасы менен таанышкандар, бүгүнкү кыргызга “узун сабак” баталар жакпайт, мүмкүн болушунча кыска, чулу айтылган баталар болсо, деген сунуштарды кабыл алып, дагы 100 бата кошуп, ал бөлүмдү “Сыйымдуу баталар” деп атадым. Анткени көп ой камтып, кыска, нуска айтылганы СЫЙЫМДУУ да! - дейт Тайлак ага,

Ал эми, “Бата ал!” китебинин ҮЧҮНЧҮ бөлүгү адаттан тыш курам болуп калды. Анткени Кыргыз улуттук энциклопедиясынын эмгек жамааты менен он жылдап чогуу иштеп жүрүп, 2015-жылы таптакыр коштошуу алар менен туура келгендиктен, анын үстүнө ал учурга айымдар майрамы да туш келип, аларды ажайып майрамы менен куттуктап, ал куттук баталарымды өзүмдүн төл чыгармам катары китепке кошуп коюуга туура келди” деп баарын баяндап берди карыя.

Кымбаттуу кутман карыябыз, сыймыгыбыз Тайлак аксакал!! Биздин фондунун ишин колдоп, Тогуз-Торо районунун уюшулушунун 80 жылдыгына карата “Бата ал!” китебиңизди бизге тартуулаганыңызга Тогуз-Торо коомдук фондусунун жамаатынын атынан жана жеке өзүмдүн атыман терең, бир боордук ыраазылыгымды билдирем. Сиз ар убак бизге Үлгү болуп келесиз!! Сиздин бул өрнөгүңүздү улантууга даярбыз!!

Бар болуңуз кутман аба!!!

НУСУПБЕКОВ Кылычбек Чекирович,
“Тогуз-Торо” коомдук фондусунун торагасы,
КР Финансы-экономикалык кызматтын отличниги,
КР Социалдык Фонддун отличниги,
Коомдук жана мамлекеттик ишмер

КЫРГЫЗ НАМАНА

Кыргыздын урк кеткенди!
Кыргыздын урк кеткенди!
Кыргыздын урк кеткенди!
Кыргыздын урк кеткенди!

Бата - бул жердеги!

Бата деген эмес! Бата деген
Бата деген эмес! Бата деген

Эл батасы - бул жерде!
Эл батасы - бул жерде!

Бата алган жерде!
Бата алган жерде!

Бата алган жерде!
Бата алган жерде!

Бата жерде жерде!
Бата жерде жерде!

Бата батасы - бул жерде!

Бата батасы - бул жерде!

Бата батасы - бул жерде!

Бата батасы - бул жерде!

Бата батасы - бул жерде!

I БӨЛҮК.

ТОЛУК БАТАЛАР

А.Т.А.А.

Учурдагы батасы!

Учурдагы батасы!

Учурдагы батасы!

Учурдагы батасы!

Учурдагы батасы!

Учурдагы батасы!

Учурдагы батасы!

КЫРГЫЗДЫН КУТ ААЛАМЫНАН

Жалгыздын жары – Кудай!
Эгиздин түгөйү – ыйык!
Үчтүн бири – Кут Тумар!
Бештин бири – бек жолдош!
Жетинин бири – Кыдыр!
Тогуздун бири – Тоом!
Он экинин бири – Олуя!

Дос күтсөң, он экини күт!
Он экиге түт!

Көкө Теңир мээримине бөлөгөндөр!
Көөдөнүнө көп бата чөгөргөндөр!
Көк Асман касиетинен уюп түшүп!
Көзү ачык, батагөй төрөлгөндөр!!!
Кайрыламын баарыңа!
Келгиле Бата жанына!!

Кыскасы:

1

Батан

Жаныңа – жөлөк болсун!

Дилиңе – өбөк болсун!

Ишиңе – көмөк болсун!

Башыңа – дөөлөт болуп консун!!

Оомийин!

2

Улуулардын батасы!

Ууз накылдар атасы!

Угуп алуу зарылдыгың!

Учугун улап алгын!

Унутпагын, табынгын!

Урматтоого камынгын!!

Оомийин! (ТМ)

3

Улуулардан урк кетпесин!!
Үкөлөрдөн ырк кетпесин!!
Үйүндөн кут кетпесин!!
Үмүтүнөрдү бак тепсесин!!
Оомийин!

4

Бата – тилек атасы!!

Бата деген ниет болоор!
Бар дилиңе тирек болоор!

Эл батасы – эң бийик!!
Эр жигитке – эң ыйык!!

Бата алган жолдуу болот!!
Бардык иши ондуу болот!!

Бата дили ак болот,
Бата алганга бак конот.

Бата жолу жуп болот,
Бата Кут конот!

Ата батасы – тагдыр!
Анын жолу даңгыр!
Эне батасы – Эң Ыйык Тилек!
Эстүү кызга – Эң Бийик Тирек!!
Оомийин!

А.Тайлак

КЫРГЫЗ АТА БАТАСЫ

(Элге бата менен кайрылуу)

Сүйүнчү, кыргыз эл журтум!
Ала Тоом бийик көк тиреп,
Көнүлдү көккө өстүрөт.
Жыргатып бүткүл дүйнөмдү,
Жашоонун шаңын сездирет!
Кыргыздын ыйык мекени,
Жүрөккө төгөт кубаныч!
Тоолорду сүйгөн эл журтум,
Асманды тиреп турабыз!
Шан, күлкү коштоп өмүрдү,
Бактылуу болсун адамзат.
Улуу сөз баккан калкымда,
Тунук эс, акыл-парасат.
Сүйүнчү айтып сүйүнтөм,
Ак калпак Айкөл элимди!
Баарына Кыргыз Атамдын,
Ак Батасы берилди!
Кубантам кутман Элимди,
Куш конду кыргыз колуна!
Ынтымак-ырыс Кут болсун!
Ак бата тартып койгула!
(Көк Асаба, 25. 1. 2012. №2)

ДААНАЛАР БАТАСЫ

6

Торгой чечендин эр Тайлакка батасы

“Көөдөнүн толо боор болсун!
Жонуң жыш жоор болсун!
Кулагыңдан кужур кетпесин!
Эшигинден дүбүр кетпесин!
Калк казаны оттон түшпөсүн!
Эл баккандар аттан түшпөсүн!
Жашың 70тен өтпөсүн!
70тин 7 балээси жетпесин!!”
деген экен олуя Торгой чечен

Батанын чечмелениши:
Элиңе өтө боорукер бол!
Эл жүгү жонундан түшпөсүн!!
Эл үнү ыйык булак!
Эр эл менен эр!!
Казан – калк Куту!!!
Эл багарлар болсун!
70инде “жетим чал” кейпин кийбесин!!
Олуя Торгой чечендин батасынын мааниси
ушундай. Баары олуя айткандай. Тайлак баатыр
70ке жетпей, 42 жашында кокондук тынчы Көр
акимдин колунан ууланып, каза болду.

7

Торгой чечендин батасы
“Айдың көлдөй терең бол!
Айың сөзгө керең бол!
Коркок болбой берен бол!
Коюу болбой желең бол!
Калыстыкка ченем бол!
Калк камын жеген бол!!”
Оомийин!
(айтып берген Бобуке Чынкожо уулу)

8

Тоголок Молдонун кабарчыларга Батасы

«Каламыңар учталуу болсун!
Калкыңа кызыктуу, укмалуу болсун!
Калпка катуу кулшталуу болсун!
Калайыкта суктануу болсун!!
Жазганыңар нускалуу болсун!
Жалгандан тышкары болсун!
Жарымы “туздалуу” болсун!
Жайратчуу ызгаары болсун!!

Макалалар кайраттуу болсун!
Максатыңар ардактуу болсун!

Мазмуну салмактуу болсун!
Мааниси – майнаптуу болсун!!

Оюнар омоктуу болсун!
Окуясы жомоктуу болсун!!
Ордо журтун «ойготчу» болсун!
Осолдун оозун чоймокчу болсун!!»
Оомийин!
("Тил жана маданият", 31. 7. 2014-ж.9-б.)

8

Бакай ата батасы

Анык шумкар көздүү бол!
Адам таппас сөздүү бол!
Байсалдуу жүгүн бузулбас,
Бак баштаган көчтүү бол!

Балага балтыр бешик бол!
Бакытка ачык эшик бол!
Улууну сыйлап жетик бол!
Кичүүгө өмүр кешик бол!

Аккан суунун шары бол!
Балбандардын алы бол!
Ооруларга дары бол!
Опол тоодой багы бол!

Кыдыр болсун жолдошуң!
Кыйын күн башта болбосун!
Ыйык тут Манас Ордосун!!
Оомийин Кудай колдосун!!!
("Кут билим", 30. 3- 2010)

9

Кан Кошойдун Каныкейге берген батасы

Кирген үйү ак болсун!
Эгем этегинен жалгасын!
Эркек төрөсүн!

Батасы белеске күйгөн от болсун!
Беттешкен думаны жок болсун!
Касын темирдей өгөсүн!
Каткын бейпилдикке бөлөсүн!
Атасындай шер болсун!
Телегейин тегиз эр болсун!!
Оомийин! ("Манастан")

10

Алп акын Арстанбектин батасы

Шаймерден сени колдосун!
Барбардигер кудурет!
Пааналап ишиң оңдосун!
Камбаркан баба кол берсин!
Кыдыр даарып жол берсин!!
Күлүк минип гүлдөп өт!
Күмүрөй журтка сүйлөп өт!
Жорго минип, жыргап өт!
Жамы журтка ырдап өт!!
Ырын журттун ынагы!
Күүндөн кансын кулагы!!
Өзүн бол элдин чырагы!!
Оомийин!

11

**Алп акын Арстанбектин
каалоо батасы**

Сынчылардын сынын ук!
Ырчыларлын ырын ук!
Жомокчуну ыктап ук!
Ушакчыны уктап ук!
Акылманды андап ук!
Дудуктарлы жаңдап ук!!
Оомийин!

12

Женижок акындын батасы

Тогузу болгун жылдыздын!
Туйгуну болгун кыргыздын!
Жетиси болгун кыргыздын!
Жетиги болгун кыргыздын!
Учу болгун кылычтын!
Учкуну болгун кыргыздын!
Сабы болгун кылычтын!
Сазы болгун кыргыздын!
Оомийин!

13

Сарт аке батасы

Узарсаң – кыскарба!
Кайнасаң – муздаба!
Толсоң – бөксөрбө!
Маалын өткөрбө!
Оомийин!

14

Аманбайдын Шабданга берген батасы

Узун өмүрдү Кудай берсин!
Бак-таалайыңды улай берсин!
Иштээр ишиңе дем берсин!
Сүйлөөр сөзүңө эм берсин!
Айтканың эки болбосун!
Сөзүң чеки болбосун!
Кудайым өзү колдосун!
Өркөнүн өсүп, өрүшүн кеңейсин!
Пайгамбар ыраазы болсун!
Кызыр жылоолосун!
Ушул батабыз
Алланын назарына илинсин!
Алла берген атак-даңк
Жамы журтка билинсин!!
Оомийин!

15

Айтматов Чынгыздын батасы

"Эмесе, окурман журт! Рухий дүйнөбүзгө
ушул китеп жаңы ой-таанымдын учкунун
чагытып, өйдөдө өбөк, ылдыйда желөк
болсун!

Бардыгыбызды Көк Тенир колдоп, Манас
атанын арбагы жолдосун!" Оомийин!

16

АЖОго бата

Сокурларга көз болуп, жолуна чырак бол!!
Дүлөйлөргө үн болуп угулуп, кулак бол!!
Дудуктарга тил берип, жаңылбас жаак бол!!
Баарына тең бирдей, кемеңгер тирек кубат бол!!
Канатың талбасын!!

Кайратың жанбасын!!
Ишинди калкың андасын!!
Сөзүңдү касың бааласын!!
Өзүңдү Кудай жалгасын!!!
Оомийин!

17

Кубанчың мол, чексиз болсун!
Зоболон зор – кол жеткис болсун!
Бак пайдубалың солк эткис болсун!
Үйүңдөн Кут кеткис болсун!!
Оомийин!

18

Байманаң артып!
Бакытың чалкып!
Кенемтең жоголуп!
Кызматың оңолуп!
Токчулук толуп!
Барчылык болуп!
Очогундан отун жанып!
Түндүгүндөн түтүнүн булап!
Дөөлөтүң алдына кулап!

“Не каалайсың?” деп сурап турса!
Ушул ооматың кут болсун!!
Оомийин!

19

Кут түшүп, жаркысын үйүнүз!
Куунак болсун дайым көңүлүңүз!
Башыңыз бак көлүнө чөмүлүп!
Ырахаттын аздек доорун сүрүнүз!!
Өмүрүн узун болсун!
Өнөгүң Кызыр болсун!
Балдарың көсөм болсун!
Бакыт жолу азем болсун!!
Баары тең эсен болсун!!
Оомийин!

20

Башыңдан Бакыт кетпесин!
Байманаң ташып көктөсүн!
Касындын каргышы жетпесин!
Кубаныч маанай дайым кетпесин!!
Ишин Кудайга жаксын!
Ийгилигин эселеп артсын!
Бак өзүңдү издеп тапсын!!
Кудайым жолунду ачсын!
Ырысың көбүрүп ташсын!
Байырлап Дөөлөт бассын!!
Оомийин!

21

Калемин талбасын!
Кайратың жанбасын!
Ооматың Кызыр камдасын!
Өзүңдү Кудайым жалгасын!!
Оомийин!

22

Кудайым көктөн берсин!
Берсе да, көптөн берсин!
Кудайым жаздай берсин!
Кудайым жазбай берсин!

Кудайым жайда берсин!
Бергенден пайда келсин!
Кудайым күздөй берсин!
Бергенде үзбөй берсин!
Кудайым кыштай берсин!
Кенен, кыспай берсин!
Көңүлдү жаздай наз кылсын!
Өмүрдү бакытка мас кылсын!
Кетпеген ырыс берсин!
Ырыс берсе, дурус берсин!!
Оомийин!

23

Кудай жалгасын!
Кызыр жандасын!
Мартабан ташып көлдөсүн!
Мансабын өйдөлөп өрдөсүн!
Алла Таалам жар болуп!
Арнасын дөөлөт өргөсүн!!
Кудайым узак өмүр берсин!
Эшигине ырыс агып келсин!
Оомийин!

24

Очогунардын оту өчпөсүн!
Башынардан Бак кетпесин!
Кудурет-күүнөр жанбасын!
Кудайым жыргатып жалгасын!!
Касың болбосун!
Касташкан оңбосун!
Кырсыктан Кыдыр коргосун!
Башыңа оомат орносун!
Баарын Кудайым жолдосун!!
Оомийин!

25

Чамгарагын чатырап, чалкый берсин!
Ири ийгиликтен жаның балкый берсин!
Түндүгүндөн бак нөшөрү жайпай берсин!
Тенирим буларды өзү алкай берсин!!
Оомийин!

26

Башыңа Бак консун!
Дениң сак болсун!
Үйүңө Кут толуп!
Дөөлөт тооруп!
Байырласын өзүңө!
Түбөлүк конуп!!
Оомийин!

27

Кудайым ишинди ондосун!
Кыдыр болсун жолдошуң!
Кырк чилтен коргосун!
Кыйла максат тилегинди!
Кудайым өзү жолдосун!
Асыл кешик-ырыстан!
Аллам куру койбосун!!
Оомийин!

28

Чегеси бол жериңдин!
Эгеси бол элиңдин!
Кадоосу бол калкыңдын!
Ажосу бол журтундун!
Учугуң терең улансын!
Урпактарың кубансын!
Ооматка толсун өмүрүң!
Оорубасын көңүлүң!
Аман бол! Бар бол!
Агаинге жар бол!!
Оомийин!

29

Ишинди Кудай ондосун!
Ийгиликтер жолдосун!
Кыдыр болсун жолдошуң!
Кырсык деген болбосун!
Умай Эне ак чачсын!
Үркөр Ата Бак чачсын!
Кызыр Ата даарысын!

Кудайым кут кылсын баарысын!!

Оомийин!

30

Кудайым Кудай жалгасын!

Бийик Кутун арнасын!

Бийибатың бийиктеп!

Ырысың артыңдан калбасын!

Теңирим берген бакытты!

Тетиктесен кетпесин!

Кудайым берген дөөлөттү!

Кубаласаң да кетпесин!

Ататуудан пулдуу бол!

Акыдуудан кундуу бол!

Пийгамбар назарын берсин!

Парбардигер Бак базарын берсин!

Айлап, жылдап аман бол!

Ага-тууганга караан бол!!

Оомийин!

31

Жолун шыдыр болсун!

Жолдошун Кыдыр болсун!

Тилиң кызыл болсун!

Тилегиң узун болсун!

Казаның толо аш болсун!

Касташканың пас болсун!

Басканың сөөлөт болсун!

Башыңа дөөлөт консун!!

Омийин!

32

Кудайым төксүн жарыгын!

Коолап өссүн тамырын!

Уулдарың албеттүү болсун!

Кыздарың келбеттүү болсун!

Жашооң дөөлөттүү болсун!

Дениңер бек темирден болсун!

Ушунун баары Теңирден болсун!!

Оомийин!

33

Тиштегениң ок болсун!
Тиктегениң жок болсун!
Тилегениң ишке ашып!
Тийишкендер токтолсун!!
Оомийин!

34

Теңир жалгасын!
Кызыр алкасын!
Дөөлөтүң өзүнө буюрсун!
Башыңа Бак куюлсун!
Көөдөнгө барып уюсун!
Көңүлүң көлдөй чалкысын!
Пейилиңе тойгон коногуң!
Ичпей-жебей балкысын!!
Оомийин!

35

Кудайым башыңа Бак берсин!
Үйүнө Кут агып келсин!
Ырыскың ашып-ташсын!
Төбөндөн дөөлөт бассын!
Ушунун баары Буйруктан!
Аллам сага ыргыткан!!
Оомийин!

36

Ооматка толсун өмүрүң!
Оорубасын көңүлүң!
Учугун терең улансын!
Урпактарың кубансын!
Оомийин!

37

Кенен болсун казынаң!
Кемибегин ашыңан!
Кетпесин дөөлөт башыңан!!
Оомийин!

Тарт түлүгүн өөрчүп түмөндөсүн!
 Кутундун көрөнгөсү түгөнбөсүн!
 Ырыскынды Эгем өзү түгөлдөсүн!
 Кудайым капыс кырсыкты жүгөндөсүн!!
 Оомийин!

Түндүгүн себепсиз түрүлбөсүн!
 Керегек кажетсиз бүгүлбөсүн!
 Ырыс-кешигин артсын, күбүлбөсүн!
 Бакытын ашып-ташып күрүлдөсүн!
 Кыдыр даарып, өзүңө күлүндөсүн!!
 Кудайым сенден эч бир түңүлбөсүн!!
 Оомийин!

Тегири текши жалгасын!
 Дөөлөтүң качпай, жандасын!
 Ооматын Аллам арнасын!
 Оокатын өсүп чайласын!
 Казаның оттон түшпөсүн!
 Батдарын аттан түшпөсүн!
 Эгем башыңа Бак жүктөсүн!!

Көөнүңүз дайым шат болсун!
 Дем-күүнүз баары бап болсун!
 Байбиче (Бабай) дени сак болсун!
 Бала-бакырага Бак консун!
 Кудайдын көөнү ак болсун!!
 Оомийин!

Кетпес кеселден сактасын!
 Кечпес эсерден сактасын!
 Чамынып келген доодон сактасын!
 Камынтпай келген жоодон сактасын!!
 Оомийин!

43

Жергене Бакыт кезеги келип,
Байчечекейдей ачылып жайнасын!
Оомат ооп, дөөлөт шайласын!
Мамыңа күлүк байласын!
Оомийин!

44

Балдарыңарга аскар тоо болгула!
Бакыт агызган залкар Ноо болгула!
Баарыңар аман-соо болгула!
Майрамда мас болбой соо болгула!!
Оомийин!

45

Башыңа бөөдө кырсык кабылбасын!
Бүлөндү абийиринен айырбасын!
Босогоңо Кут түшүп, бек орносун!
Бардык жагынан Көкө Теңир колдосун!!
Оомийин!

46

Жексурдун сук көзүнөн сактасын!
Желмогуздун өзүнөн сактасын!
Жалаакордун көөсүнөн сактасын!
Жезиттин кесир сөзүнөн сактасын!!!
Оомийин!

47

Дубасы тийсин бакшынын!
Дабаасы тийсин жакшынын!
Бооруң бүтүн болсун!
Түбөлүк Кутуң болсун!!
Оомийин!

48

Сүйөөрүң Үрүстөм болсун!
Мөрөйүң үстөм болсун!
Өсүп-өнүп толунуз!
Өмүрлүүдөн болунуз!!
Оомийин!

49

Башыңдан бак тайбасын!
 Калганын Аллам жалгасын!
 Ыйык Кут түшүп үйүнө!
 Ырыскына Кудай байласын!
 Келтирсин Кыдыр өзүнө!
 Дөөлөттүн бүт пайдасын!
 Бабардигер Жараткан!
 Береринен жанбасын!!
 Оомийин!

50

Түпсүз терең бол!
 Эбегейсиз кенен бол!
 Кирсиз тунук бол!
 Көсөмдөрдөй улук бол!
 Кудайым оолак кылсын оорудан!
 Кетсин кырсык тоорутан!!
 Оомийин!

51

Дениң чың болсун!
 Демиң тың болсун!!!
 Оомийин!

52

Жараткан колдосун!
 Жакшылык жолдосун!
 Жамандык болбосун!
 Жан үрөп Кызыр коргосун!!
 Оомийин!

53

Дилиңиз ак болсун!
 Дениңиз сак болсун!
 Ишиңиз так болсун!
 Ийгилик бат болсун!
 Башыңа Бак консун!
 Баары дээриңе чак болсун!!
 Оомийин!

54

Аллаанын өзү колдосун!
Айтканың эки болбосун!
Сөөлөтүң Кыдыр колдосун!
Сөзүң эки болбосун!
Өкүмүң эки болбосун!
Өзүңдү Теңир колдосун!!
Оомийин!

55

Зээниң улук болсун!
Дээриң тунук болсун!!
Оомийин!

56

Өнөгүң Кызыр болсун!
Өмүрүң узун болсун!
Башынды дөөлөт бассын!
Балдарың бакытын тапсын!
Сабырдуу бол, акылдуу бол!
Бардыгына батымдуу бол!
Элиңе караан бол!
Эсен бол! Аман бол!
Оомийин!

57

Телегейиң тегиз болсун!
Тегерегиң Бейиш болсун!
Байлыгың ашсын!
Мартабан ташсын!
Балдарың нечен болсун!
Баары көсөм болсун!!
Оомийин!

58

Ырыскың журттан ашсын!
Дөөлөтүң ашып-ташсын!
Дасторконуң майлуу-сүттүү болсун!
Мартабан түптүү, күчтүү болсун!!
Оомийин!

59

Түрдүгүдөн Кут түшсүн!
Ырыс-кешик жуп түшсүн!
Жаңыртун узарсын!
Жүзүн узансын!
Ишениди Эгем колдосун!
Дилалетун артсын!
Бактын ташсын!!
Оомийин!

60

Эл чети жоосуз болсун!
Эл ичи доосуз болсун!
Жалун берекелүү болсун!
Жалун маракелүү болсун!
Кызын кыяласын!
Жүзүн уяласын!
Кыңылун дайым ачык болсун!
Узак өмүр насип болсун!!
Оомийин!

61

Кудай жалгасын!
Оомат жандасын!
Кызыр даарысын!
Аман кылсын баарысын!
Ырыс куюлган баш берсин!
Узун өмүр жаш берсин!!
Оомийин!

62

Түрлөнтүп жашоо чырагыңарды!
Түбөлүк кошуп тагдырыңарды!
Мына эми, очор-бачар болдуңар!
Турмуш туусун тигип койдунар!
Үйүңөргө Кут түшүп, ордо болсун!
Кудайым жашооңорду жаңы жолго койсун!!
Оомийин!

63

Бак-таалайга чулгансын алтын башыңыз!
 Өмүрдүн жүзүнчү белин даң салып ашыңыз!
 Өзүңүз чапкан жолду уул-кызыңыз узартсын!
 Эми, улам өйдөнү карай кулай берсин ташыңыз!!
 Оомийин!

64

Оо, Кудай! Өзүн колдо!
 Өзгөчө татаал жолдо!
 Жаттым тынч!
 Жаздыгым кенч!
 Тилим Куран!
 Тилегеним ыман!
 Уйкумду мамык кыл!
 Тилегимди анык кыл!!
 Оомийин!

65

Үйүнө Кут толуп!
 Башыңа Бак конуп!
 Эгем берсин бек ден соолук!
 Ишин ийгиликтерге толуп!
 Жашоон бакыбаттуу болуп!
 Гүлдө күнүгө Оомат тооруп!!
 Оомийин!

66

Уучун уланып,
 Учугуң узарып!
 Маанайың жарксын!
 Мансабың артсын!
 Турмушун туруктуу болсун!
 Тутканын урунттуу болсун!
 Телегейиң тегиз болсун!
 Тергениң Жеңиш болсун!!
 Оомийин!

67

Жан болсун өмүрүн!
 Ишубак болсун көңүлүн!
 Үйүнө агылып Кут түшсүн!
 Жарынын боюна бала бүтсүн!
 Кудайым өзү жар болсун!
 Кашаганын бүт бар болсун!!
 Оомийин!

68

Булантай тунук бол!
 Эч калдогон улук бол!
 Жашыга өнөк бол!
 Кичүүгө өрнөк бол!
 Энеге жалек бол!
 Арстандай айбаттуу бол!

Кыбстандай кайраттуу бол!
 Уруктардын шаасы бол!
 Уруктуу Журттун башы бол!!
 Оомийин!

69

Жүрөктө отун өчпөсүн!
 Көңүлүн эч чөкпөсүн!
 Жүзүндөн күлкү кетпесин!
 Ишин чардап көктөсүн!
 Ыкыбалын өйдөлөп,
 Эч турмушун көрктөсүн!!
 Оомийин!

70

Оо, кереметтүү Кудай!
 Жараткан да өзүңсүн!
 Жайраткан да өзүңсүн!
 Жар болуп, колдо пендени!
 Жалгыз Тилек мендеги!!
 Оомийин!
 (Совет Урманбетов)

71

Ишубак болсун көңүлүн!
 Үйүнө агылып Кут түшсүн!
 Жарынын боюна бала бүтсүн!
 Кудайым өзү жар болсун!
 Кашаганын бүт бар болсун!!
 Оомийин!

72

Булантай тунук бол!
 Эч калдогон улук бол!
 Жашыга өнөк бол!
 Кичүүгө өрнөк бол!
 Энеге жалек бол!
 Арстандай айбаттуу бол!

73

Кыбстандай кайраттуу бол!
 Уруктардын шаасы бол!
 Уруктуу Журттун башы бол!!
 Оомийин!

74

Жүрөктө отун өчпөсүн!
 Көңүлүн эч чөкпөсүн!
 Жүзүндөн күлкү кетпесин!
 Ишин чардап көктөсүн!
 Ыкыбалын өйдөлөп,
 Эч турмушун көрктөсүн!!
 Оомийин!

75

Оо, кереметтүү Кудай!
 Жараткан да өзүңсүн!
 Жайраткан да өзүңсүн!
 Жар болуп, колдо пендени!
 Жалгыз Тилек мендеги!!
 Оомийин!

71

Теңирим жалгасын!
Текши жамдасын!
Дөөтү арбасын!
Дөөлөт жандасын!!
Оомийин!

72

Оо, кудуреттүү Теңир!
Жалынмак бизден!
Жалгамак Сизден!
Саат-сабырдан сакта!
Бөөдө жабырыңдан сакта!
Оомийин!

73

Жараткан өзү жар болсун!
Жакуттан үйүн бар болсун!
Алтындан болсун түркүгүн!
Ордосу болсун күлкүнүн!
Колундан дөөлөт кетпесин!
Башынды Бакыт тепсесин!
Оомийин!

74

Ырысың ашсын!
Ыкласың артсын!
Балаң неберелүү болсун!
Кызың чөбөрөлүү болсун!
Атаар таның азандуу болсун!
Очогун казандуу болсун!
Дасторконуң дүр даамга толсун!
Оокатың берекелүү болсун!!
Оомийин!

75

Тилегин улук болсун!
Дээриң тунук болсун!
Дениң сак болсун!
Көңүлүң шат болсун!

Жолун ак болсун!
Башыңа Бак консун!
Тагдырың менен дөөлөтүн!
Дал келишип, бап болсун!!
Оомийин!

76
Торколуу тоюң кут болсун!
Төрт тарабың куп болсун!
Томуктай болгон башыңа,
Тоодой Бакыт жык толсун!
Токумчан жеттин марага!
Тапканың жук болсун!
Кемибегин ашыңан!
Кенен болсун казыңан!
Кечке чейин чер жазсын!
Кемпириң менен кошуңаң!!
Оомийин!

77
Күмүш тойго бата
Куттуу болсун күмүш той!
Той дегениң ырыс го!
Элиң турса куттуктап,
Экөөңө тең дурус го!
Күмүш тойдун аягы.
Алтын тойго жалгашсын!
Жаркырасын жаныңар!
Жамалындай алмаздын!!
Өсө берсин дөөлөтүн!
Жарашып ага сөөлөтүн!
Өргө куласын ташыңар!
Жүзгө жетсин жашыңар!!
Калт-калт этип жаңгактай!
Кагышып турсун башыңар!!
Оомийин!

Алтын тойго бата

Алтын тоюнар куттуу болсун!
 Аземи салтанаттуу болсун!!
 Алтындан баалуу болсун!
 Асылдан наарлуу болсун!
 Өркүндөп өссүн урпагынар!
 Өйдөлөп учсун шумкарынар!
 Кайда барба, жолунар болсун!
 Үйүнөргө Кызыр Ата консун!!
 Дөөлөтүнөргө бак кошулсун!
 Көнүлүнөр көкөлөп отурсун!!
 Жүдөбөй жүрүп, жүзгө баргыла!
 Жашоонун ырахатына кангыла!!
 Оомийин!

БАТА – ТИЛЕК

79

Сен деген эң сонунсун, билебиз!
 Сага каалар ак дилден тилегибиз!
 Кудайым колдоп, өссүн дүркүрөп!
 Элинизге чачкан рухий үрөөнүңүз!
 Оомийин!

80

Кудайым башыңарга Бак берсин!
 Жашооңорго ынтымак берсин!
 Көп күткөн Кызыр алей саламды!
 Төрүнөргө Эгем өзү апкелсин!
 Кудайым жалгап, алардын баары!
 Тилеген тилегинерге бап келсин!
 Курсагыңар ток болсун!
 Кайгы-капаңар жок болсун!
 Базар болуп чуулдап!
 Бала-бакыраң көп болсун!!
 Оомийин!

81

Кудайым сага жеткирсин!
Байлык-дөөлөттүн пайдасын!
Кут куюлуп түшүп үйүнө!
Багынды бекем кармасын!!
Оомийин!

82

Учун узарып, тамырың тереңдесин!
Кудайым берекелүү ырыс белендесин!
Ооматың озсун! Дөөлөт астыңан тоссун!
Бактыңа тагдырыңды кошсун!!
Оомийин!

83

Иштериндин ийгилиги элине угулсун!
Башың ылдый ырыс-кешик куюлсун!
Балдарың өсүп, канаттары жайылсын!
Баары Бак-Дөөлөт көлүнө малынсын!!
Кудай ушундай ооматты өзүңө буюрсун!!
Оомийин!

84

Алла Таалам сага 60 дөөлөт жүктөсүн!
Асыл башыңан Бак бөркүң түшпөсүн!
Ыкыбалың өйдөлөп, ийгилик түптөсүн!
Ырыскы агып келе берсин, эч бүтпөсүн!!
Оомийин!

85

Жигиттин пири Шаймерден!
Жигердүү дем менен колдосун!
Барбардигер, Жараткан Эгем!
Бардык ишиң тескеп ондосун!
Кырк Чилтен келип кол берсин!
Кыдыр даарып, ак жол берсин!!
Оомийин!

86

Уучуң толсун! Угутуң болсун!
Уул-кызың урматка консун!

Казаның толо кайнап турсун!
Дасмалында жайнап турсун!
Баркың бийиктеп, оболосун!
Көтөрсүн уул-кыз зоболосун!
Оомийин!

87

Казаныбыз оттон түшпөсүн!
Уулдарыбыз аттан түшпөсүн!
Ийгиликтер узарсын, бүтпөсүн!!
Оомийин!

88

Кудайым ыроолосун узун өмүр өтөлгөсүн!
Ырыс-кешигиң арбысын, эч бөксөербөсүн!
Бакытың гүлдөсүн, багытың өзгөербөсүн!
Ооматың артып, казынаң байып, төлдөсүн!!
Оомийин!

89

Кудайым! Ак жолунду ачсын!
Максаттарың баары ишке ашсын!
Зоболоң өссүн, мартабаң артсын!
Башың Бакытка жуунуп жатсын!!
Оомийин!

90

Эгем ишиңе ийгилик топтосун!
Кызыр алей салам өзү коштосун!
Бар аракетин майнаптуу болсун!
Натыйжалары салмактуу болсун!
Асманың дайым ачык болсун!
Алладан башыңа Бакыт консун!
Жараткан жар бол!
Дайыма бар бол!!
Оомийин!

91

Тилегинди Кудай жалгасын!
Канатың такыр талбасын!

Максатың жанбасын!
Ишиң Кудайга жаксын!
Эшигинден ырыс аксын!
Башыңа Бак консун!
Баары ойдогудай болсун!
Ыкыбалың өйдөлөп өссүн!
Ырыскыңы Аллам төксүн!!
Оомийин!

92

Башыңа Жараткан Бак жүктөсүн!
Пайдубалын түбүнөн бек түптөсүн!
Кудайым өзүңдөн күдөрүн үзбөсүн!
Ылайым колундан калемин түшпөсүн!
Талантың ташкындап элиңе иштесин!!
Оомийин!

93

Жараткан укса үнүң!
Жалгасын сени бүгүн!
Ыроолосун Бакыт гүлүн!
Ырыстын түгөнбөс түрүн!
Эмгегиндин көр үзүрүн!
Колдосун Теңирим тилегиң!!
Оомийин!

94

Убаажы болуп Теңирим!
Урматка толсун өмүрүң!
Уучуң өсүп жайылып,
Узарсын этек, өнүрүң!
Улам арбып таалайың!
Учсун күкөлөп көңүлүң!!
Оомийин!

95

Ушул үйгө Кут түшсүн!
Уюган бойдон куп түшсүн!
Төрүндө дайым той өтсүн!
Таалайың эселеп өссүн!!
Оомийин!

96

Теңирим жолдо!
Олуям колдо!
Кыдыр жөлө!
Бактыга бөлө!
Алла узун өмүр берсин!
Кетпес дөөлөт берсин!
Шыбагалуу баш берсин!
Берекелүү аш берсин!
Өрүшүң жайык болсун!
Колдоочун Кайып болсун!!
Оомийин!

97

Жашооңордо жакшылыктар көп болсун!
Жараткандан башыңа Бак келип консун!
Үйгө Кут түшүп, ырыс-кешикке толсун!!
Көптөгөн максат-тилегинер ишке ашсын!
Көксөгөн дөөлөтүң сүзө келип, көмө бассын!
Кудайым өзү колдосун!
Кызыр болсун жолдошун!!
Оомийин!

98

Жүүнүң бошоп чөкпөсүн!
Жүрөктө отун өчпөсүн!
Жүзүңдөн күлкү кетпесин!
Жигиттик дооруң көктөсүн!
Элинде өрт берен бол!
Эл ишине белен бол!
Уламадай терең бол!
Ушак сөзгө керең бол!!
Оомийин!

99

Кудайым өзүңдөн түнүлбөсүн!
Кутундун көрөңгөсү түгөнбөсүн!
Төрт түлүгүн төлдөп, түмөндөсүн!
Таалайың ташып, күрүлдөсүн!
Түндүгүң түрүлбөсүн!

Керегең бүгүлбөсүн!
Кешигиң күбүлбөсүн!
Кыдыр даарып, күлүндөсүн!!
Оомийин!

100

Алганың зили алтын болсун!
Ай чырай жаркын болсун!
Мартабаң улук болсун!
Максатың тунук болсун!
Дениң сак болсун!
Өмүрүң узак болсун!
Пайгамбар батасын берсин!
Бак, дөөлөтүн ала келсин!
Пейилдин кеңин берсин!
Ырыстын мөлүн берсин!!
Оомийин!

101

Дасторконуң жайылып,
Казан-аягың май болсун!
Төрт тарабың шай болсун!
Көңүлүң толуп жай болсун!
Бергенден Теңирим жанбасын!
Көбөйө берсин мал-башың!
Тилегиң өргө чамдасын!
Досундан көөнүң калбасын!
Жортконунда жолунду!
Кызыр Ата жалгасын!
Дасторконундан даам кетпесин!
Даам сызгандар көпкө эстесин!!
Оомийин!

102

Береке берсин ашыңа!
Кыдыр келсин кашыңа!
Ийгилик жандап өтпөсүн!
Теңирим берген насибиң!
Тебелесең кетпесин!
От жакалай чыт курсак!

Бала бассын үйүндү!
Шыңкылдашып күлүшкөн!
Келин бассын үйүндү!
Теңирим ишин оңдосун!
Тегерете колдосун!!
Оомийин!

103

Оо, Жараткан Кудурет!
Аброй бер! Аман сакта!
Тилсиз жоодон сакта!
Тирешкен чуудан сакта!
Доо түшүп, кас болгондон сакта!
Арам дүйнөдөн абийир төгүлүп
Пас болгондон сакта!
Кыдыр колдосун!
Башыбызга Бак орносун!!
Оомийин!

104

Ишин жүрсүн илгери!
Ийгиликтерден курулуп!
Башың турсун дайыма!
Бак-дөөлөткө жуунуп!
Ырыс, Таалай, Тагдырың!
Ылайым кетсин жуурулуп!
Канат байлап көкөлө!
Калкындан учуп суурулуп!
Даңкың кетсин дүңгүрөп!
Дабышы алыс угулуп!

Бүт үй-бүлөн марысын!
Бак көлүнө чумулуп!!
Оомийин, Аллоу акбар!
Оо, Кудай ушунун баарын аткар!!

105

Алла Таалам силерге!
60 дөөлөт апкелсин!
Ал дөөлөттөрдөн ашырып!

Ак Пейил, Ыйман нак берсин!
Ак никеңер нап берсин!!
Оомийин!

106

Асыл Бөркүн башыңан түшпөсүн,
Канзаада!!
Ак Элчегең ийиниңе ообосун,
Канчайым!!
Эркиндүү эмгегин, элиңе арналсын!!
Эптекейлиңиз, жарыңа арналсын!1
Кызыр кыраа багып,
40 Чилтен сүйөп турсун жаныңарда!
Оомийин!

107

Жүзүндөн куунак күлкү кетпесин!
Жүрүмүңдү мыкты деп, эл эстесин!!
Жүрөк отун эртелеп өчпөсүн!
Маанайың дайым чөкпөсүн!
Башыңдан Бак кетпесин!
Башкалар сага жетпесин!
Калганын Кудай эптесин!!
Оомийин!

108

Оо, Жараткан!
Айдан аман сакта!
Жалаңдаган жоодон сакта!
Жабыркаткан доодон сакта!
Жаза тайма жолундан сакта!
Жаңырган уу-чуундан сакта!
Кол жайып бата бердик!
Колдосун Кыдыр Ата!!
Оомийин!

109

Ак калпактын улугу
Ак сөөктөрдүн кулуну!
Акылмандын тунуту колдосун!
Касың оңбосун!

Кырсык болбосун!
Калкыңа Кут орносун!!
Оомийин!

110

Оболу Кудай оңдой көр!
Оң жагына жолдой көр!
Адашса онго сала көр!
Мүдүрүлсө колдон ала көр!
Жакшыларга жанаштыр!
Жылдыздарга жалгаштыр!
Оомийин!

111

Узун болсун өмүрүң!
Оорубасын көңүлүң!
Учугуң узарсын!
Уулуң узансын!
Тенир колдосун!
Башыңа Бак орносун!
Оомийин!

112

Ак өргөн дөөлөт ордосу болсун!
Мингенин жоргонун жоргосу болсун!
Бардык ишин илгерилеп онолуп!
Башыңа Бак үйүлүп додолосун!
Тукумун уланып, уругуң өссүн!
Тагдырың ооматтуу өтсүн!!
Оомийин!

113

Жаратуучу Кудурет!
Жалгагандын камын эт!
Жаркын өмүр кечүүнү!
Жубайларга насип эт!
Кошулган эки жашты!
Зулайка менен Жусуптай!
Бир-бирине ашык эт!
Балалуу болуп!
Бакыт конуп!

Алышсын Эне-Аталык касиет
Оомийин!

114

“Конуш тоюн” кут болсун!
Конушуңа Кут консун!
Үйүң ак жолтой болсун!
Үйрүлүп бак-таалай толсун!!
Эгеме эмгегин жаксын!
Эңсеген тилегин ишке ашсын!!
Эшигинден ырыс аксын!!
Оомийин!

КААЛОО БАТА

115

Элиндин намыс-ары бол!
Эриндин асыл жары бол!
Үй-бүлөңдүн багы бол!
Үйүлгөн ырыскысы дагы бол!!
Оомийин!

116

Өрүшүн оттуу болсун!
Конушун куттуу болсун!
Колун берекелүү болсун!
Жолун маракелүү болсун!
Ырысың ташып турсун!
Аброюң ашып турсун!
Өркөнүнөр өсүп!
Өмүрлүү болгула!
Өмүр бою ушундай!
Көңүлдүү болгула!!
Оомийин!

117

Үйүнөр ордо болсун!
Мингенинр жорго болсун!
Куш бооңор учу ар дайым!
Акактай ак колдо болсун!!
Оомийин!

118

Жаш селкинин күлкүсүн бер!
Жаш эненин уйкусун бер!
Жоомарттын колун бер!
Жан жолдоштун боорун бер!
Азоонун арымын бер!
Айдын жарыгын бер!
Оомийин!

119

Аскар тоонун салкынын бер!
Анык булбулдун таңшыган үнүн бер!
Ай талаанын жазыктыгын бер!
Акак гүлүнүн назиктигин бер!
Ак деңиздин тереңдигин бер!
Кыраакынын көрөөндүгүн бер!
Алп балбандын билегин бер!
Арстан-шердин жүрөгүн бер!
Түбөлүккө ажырабас,
Чын ашыктын тилегин бер!!!
Оомийин!

120

Кудайым буюрсун жашоонун кызыгын!
Тенирим ыроолосун Өмүрдүн узунун!
Жараткан колдосун Сүйүүнүн ысыгын!
Эгем даарысын ден соолуктун бышыгын!!
Оомийин!

121

Кудайым күдөрүн үзбөсүн!
Колундан калемин түшпөсүн!
Парбардигер башыңа Бак жүктөсүн!
Пайдубалын бекекемдеп бат түптөсүн!
Таасын талантың элиң үчүн иштесин!!
Оомийин!

122

Жакшылыктардын кени бол!
Жакшы иштердин теги бол!
Жармачтардын бели бол!
Сыркоолордун эми бол!
Сый-урматтын төрү бол!
Сыпайылардын теги бол!
Сынчылардын көгү бол!
Чын адилдин өңү бол!
Жэренчелердин кеби бол!
Жоокерлердин деми бол!
Жоомарттардын беги бол!
Жокчулуктан бери бол!
Оомийин!

123

Жүдөтүп турмуш басса да!
Жүүнүң бошоп чөкпөсүн!
Жүзөгө ашып максатың!
Жүзүндөн күлкү кетпесин!
Жүйөөлүү бүтүп бар ишин!
Жүзүмдөй бактың көктөсүн!
Жүктөрүн доордун көтөргөн!
Жүрөктүн оту өчпөсүн!!
Оомийин!

124

Алла Таалам өзүнө!
Ак куунун көркүн берсин!
Ак шумкардын эркин берсин!
Айчүрөктүн кутун берсин!
Ак лооланын жытын берсин!
Атак-даңкты бүтүн берсин!!
Оомийин!

125

Бакайдын өмүрүн берсин!
Бокмурундун көңүлүн берсин!
Кошойдой билектүү бол!
Каныкейдей зиректүү бол!

Алманбеттей улуу бол!
Аруукедей сулуу бол!
Асылдардай нурдуу бол!
Алдуулардай кундуу бол!!
Оомийин!

126

Улуунун узак жашын берсин!
Урмат-сыйдын ашын берсин!
Күчтүүнүн кубат алын берсин!
Күнтуунун куунак багын берсин!!
Оомийин!

127

Абалыңды Аллам оңдосун!
Арбактар колдосун!
Бакыт, дөөлөт, ырыскы!
Башыңа бекем орносун!
Төрт тарабың шай болсун!
Төрт кыбылаң бар болсун!
Эшигиңе Кут орносун!!
Оомийин!

128

Өмүрдүн ушул кызыгы!
Өстүрүп уул-кызыңы!
Небере болсун ээрчиткен!
Ниетиндин жанган жылдызы!
Көңүлдүн жалындай кызылын!
Өмүрдүн Нарындай узунун!
Жашоонун жомоктой кызыгын!
Махабаттын чоктой ысыгын!
Ден соолуктун болоттой бышыгын!!
Тилейм Алладан!!
Оомийин!

129

Эки колуң эптүү!
Элечегиң кептүү!
Шөкүлөң көрктүү!
Жүрөгүң өрттүү!

Жигитиң бөрктүү болсун!!
Оомийин!

130

Дасторконго берелүү аш берсин!
Ар кимиңе арчадай узак жаш берсин!
Ызыбалың өсүп, ооматың артсын!
Ынак досторуң кырдан ашсын!!
Оомийин!

131

Дөөлөтүн качпай берилесин!
Ырысың эч бир кемибесин!
Бактың өйдөлөп өрүүлөсүн!
Эгем ден соолугунду бекемдесин!
Ооматың өзүңдү өмүр бою мекендесин!!
Оомийин!

132

Кадырлуу кылып, дөөлөт берсин!
Көркөмдөп көрктүү сөөлөт берсин!
Өмүрлүү кылып персент берсин!
“Атам” деп жанында жүргөн жанды!
Аркы дүйнөдө Тенирим колдосун!
“Энем” деп эсине түйгөн жанды!
Эки дүйнөдө Эгем колдосун!
Оомийин!

133

Журтуңа арнаган ниетиң!
Эл эсине кире берсин!
Элден алган соопторун!
Ата-бабаңа тие берсин!
Ата арбагы ие берсин!!
Оомийин!

134

Олуя колдо!
Ооматы жолдо!
Пайгамбар бата берсин!
Бак-таалай чача келсин!

Береке берсин ашына!
Дөөлөт консун башына!
Кызыр даарысын!
Аллам берсин баарысын!
Кудай жалгасын!
Кутун сага арнасын!!
Оомийин!

135

Уулдарың, кыздарың гүлбакча!
Ушулар сага абдан зор урмат да!
Ишиң кетсин илгери!
Бөлөнүп сый-урматка!
Жан дилим менен каалаарым!!
Жашооң өтсүн гүл-бакта!!
Оомийин!

136

Акыйкаттын элеги бол!
Ар-намыстын желеги бол!
Асыл иштер жөлөгү бол!
Адалдыктын өнөгү бол!!
Оомийин!

137

Парбардигер башыңа бак жүктөсүн!
Пайдубалын бекемдеп түптөсүн!
Ийгилигиң толтурсун ишиндин бөксөсүн!
Талантың өөрчүп, шактап көктөсүн!
Илхамың ойгонуп, ылайым өчпөсүн!
Тапканың эл таалайына иштесин!!
Оомийин!

138

Седебин күмүшкө төп болсун!
Сен үчүн күйүшкөн көп болсун!
Тамагың адал болсун!
Талыкпас чамаң болсун!
Үзөнгү боон үзүлбөсүн!
Үмүтүң өсүп, бүчүрлөсүн!

Тамчың соолубасын!
Башың оорубасын!!
Оомийин!

139

Душманыңа каман бол!
Туутан-доско караан бол!
Акыйкатта адал бол!
Атааматтан аман бол!
Оомийин!

140

Оо, керемет аялзат!
Түмөн сан мээнетинди баалайбыз!
Түгөбөгөн бак-таалай каалайбыз!
Кут түшкөн улуу Март майрамыңарды!
Ак дилден аруу арзуубузду арнайбыз!!
Оомийин!

141

Дуба сөзүң аталуу болсун!
Дасторконуң баталуу болсун!
Байлыгың кундуу болсун!
Башың сыйлуу болсун!
Сапарың байсал болсун!
Жегениң май, бал болсун!
Дөөлөтүң жарыя болсун!
Бактың түгөнбөс дарыя болсун!!
Оомийин!

142

Акылың ашсын!
Асыл ойлорун ташсын!
Жакшылык келсин кашыңа!
Жаасын Ырыскы башыңа!
Балаң неберелүү болсун!
Кызың чөбөрөлүү болсун!
Айлыңар малдуу болсун!
Азаматыңар мээнет менен!
Агаиндин алды болсун!
Түндүгүңөн Кут куюлсун!

Дасторконуна бүт жыйылсын!!
Оомийин!

143

Береке берсин ашыңа!
Бак консун башыңа!
Баарлашкан досторуң!
Бар болсун дайым кашыңда!
Балын татып өмүрдүн!
Бабандын жет жашына!
Сөөлөтүн берсин периштең!
Дөөлөтүн ашсын деңизден!!
Оомийин!

144

Теңирим баарын берсин!
Тилегениң кабыл келсин!
Кыдыр Кут алып кирсин!
Бак менен дөөлөт!
Башыңа минсин!
Балдарың аман-эсен жүрсүн!!
Оомийин!

145

Ишинди Кудай оңдосун!
Ийгилик болсун жолдошуң!
Кырк Чилтен коштоп колдосун!
Кызыр өзү жолдосун!
Башыңа Бак орносун!
Оомийин!

146

Кубандырат үйдүн Куту болушуң!
Кубандырат жаңы бүлөгө конушуң!
Башың ылдый Бак куюлсун!
Жараткандан келген бул ырыскы!
Бир өзүнө буюрсун!!
Оомийин!

147

Аркардын этин ашагын!
Алты мүчөл жашагын!
Жейрендин этин ашагын!
Жети мүчөл жашагын!
Токтунун этин ашагын!
Токсондон өтүп жашагын!
Оомийин!

148

Бактың ачылсын!
Максатыңды Эгем
Жүзөгө ашырсын!
Ырыскың артсын!
Ишин Кудайга жаксын!!
Оомийин!

149

Кут түшсүн ыйык жүгүнө!
Бак куюлсун башыңа күнүгө!
Балдарыңдын убайын көр!
Көп жаша! Киришип дөөлөт көлүнө!!
Оомийин!

150

Жаңы үйүн кут болсун!
Жан дүйнөңө Кут консун!
Жараткан Алла берген ырыскы!
Жакшылык менен конушуңа толсун!!
Оомийин!

151

Пейилиңе ай талаанын кеңдигин берсин!
Көөдөнүңө улуу тоонун өрүүсүн берсин!
Бабаларлардын накылын берсин!
Бакай Атанын акылынын берсин!
Кошой бабамдын билегин берсин!
Чубак шердин жүрөгүн берсин!
Сыргак эрдин тирегин берсин!
Алмамбет көсөмдүн тилегин берсин!

Асман-жерди буй кылган!

Айкөл Манастын бир илебін берсин!!

Оомийин!

152

Байманаң артып!

Бакытың чалкып!

Кенемтең жоголуп!

Ишин оңолуп!

Барчылык жолдоп!

Токчулук орноп!

Очогун оту эч өчпөсүн!

Зоболон көкөлөсүн!!

Оомийин!

153

Парбардигер өзү колдосун!

Башыңа Бак орносун!

Кудайым узун өмүр жаш берсин!

Алдына берекелүү аш берсин!

Казаның дайым кайнап турсун!

Ырысың жайнап турсун!

Сөөлөтүң элге жаксын!

Төбөндөн дөөлөтүң аксын!

Уулдарың кундуу болсун!

Келиндериң сындуу болсун!

Үйүңө Кут консун!!

Оомийин!

154

Түндүгүң түптүү болсун!

Керегең кептүү болсун!

Келиниң септүү болсун!

Кызың сөөлөттүү болсун!

Күйөө балан дөөлөттүү болсун!

Уулуң мыкты болсун!

Улагаң куттуу болсун!

Башыңардан Бакыт кетпесин!

Оомат келип, ырысыңар көктөсүн!!

Оомийин!

155

Оо, Жараткан Эгем!
 Жатынмак менден!
 Жалгамак сенден!
 Узак өмүр бирге жашап,
 Жуурулушуп жүзгө келгиле!
 Уул-кыздын урматтуу төрүндө!
 Балдардын жакшылыгын көргүлө!
 Ыр, күлкүнүн үстүндө жүргүлө!
 Небере чууруп келе берсин!
 Чөбөрөнөр колдон жетелесин!
 Батанарды берип урпактарга!
 Каада-нарк менен жашагыла!
 Биринерден-бирин адашпагыла!!
 Оомийин!

156

Багынар ташып толкусун!
 Ооматыңар чалкар көлгө окшосун!
 Үй-бүлөң аман, соо болуп!
 Кылган ишинер оң болсун!
 Не тилесең тилегиң!
 Кабыл болуп орносун!
 Жамандык болбосун!
 Кызыр алей слам колдосун!
 Тенирим жар болсун!
 Каалаганың бар болсун!!
 Оомийин!

157

Карыларың дөөлөттүү болсун!
 Байбичелериң сөөлөттүү болсун!
 Боло берсин болбосуң!
 Толо берсин толбосуң!
 Ордоңорго оомат консун!
 Эл-журт ынтымата болушсун!!
 Оомийин!

158

Ак барчын, ала барчын!
Андай бил ата наркын!
Тилиң узун болсун!
Тилегениң үзүр болсун!
Бак карасын башыңа!
Улукман келсин кашыңа!
Узун өмүр жаш берсин!
Уул-кызыңдын башына!!
Оомийин!

159

Балдарың баары беш болсун!
Бак-таалай, ырыс тез консун!
Орошондуу жай болсун!
Ортончу уулуң бай болсун!
Канатташ элин жыргаткан!
Кабыргасы май болсун!
Кыздарың кымкап жамынсын!
Баштарынан Бак агылсын!
Ак жалгасын!
Алла алкасын!!
Оомийин!

160

Жараткан Аллам жар болсун!
Жакуттан үйүң бар болсун!
Алтындан болсун түркүгүн!
Асылын көр мүлкүңүн!
Тагына минип дуулагын!
Тамаша менен күлкүңүн!
Эгем узун кылсын жашыңды!
Урматтуу кылсын башыңды!
Алдындан дөөлөт кетпесин!
Абалың Кудай эптесин!
Алганың алтын чеп болсун!
Айткан кебиң эп болсун!
Жалганда жаның жыргасын!
Жалаң ырахат ырын ырдасын!!
Оомийин!

161

Жайылысын терең түбүнүз!
 Бактыга толсун үйүнүз!!
 Оорлоп дөөлөт жүгүнүз!
 Өмүрүз эсен-соо жүрүнүз!!
 Оомийин!

162

Тукумуң өссүн!
 Тагдырын дөөлөттүү өтсүн!
 Бацдарың ак тилегине жетсин!
 Кудайым ыкыбалыңды көтөрүп!
 Башыңа ырыс-кешик төксүн!!
 Оомийин!

163

Теңирим кашыктап берсин!
 Телегейин бышыктап берсин!
 Теңирим кеселеп берсин!
 Кеселеп берсе да, эселеп берсин!!
 Оомийин!

164

Кудайым уулуңа!
 Кабыландын кайратын берсин!
 Арстандын айбатын берсин!
 Баатырдын жүрөгүн берсин!
 Балбандын билегин берсин!
 Бакыттын балын эмсин!!
 Оомийин!

165

Коюу болбой, желең бол!
 Тайыз болбой, терең бол!
 Ушак сөзгө керең бол!
 Жамааттык ишке белен бол!
 Жалтак болбой, берен бол!
 Жакырланбай, кенен бол!
 Жамак болбой, өлөң бол!
 Колот болбой, өрөөн бол!!
 Оомийин!

166

Ден соолутун чың болсун!
Кырсык жолобой ным болсун!
Баарын базар чечкен заманда!
Балдарың оокатка тың болсун!!
Оомийин!

167

Өмүрүң узак болсун!
Мингениң учак болсун!
Дөөлөтүң эчак артып!
Долларга кучак толсун!!
Оомийин!

168

Кудайым өзү жалгасын!
Кызматың арымдап чамдасын!
Бакыт башыңды арбасын!
Үйүңө түбөлүк Кут орноп!
Ырыс-кешик жандасын!!
Оомийин!

169

Башыңа Бак консун!
Дениң сак болсун!
Ишиң так болсун!
Көңүлүң шат болсун!
Жолуң ак болсун!
Жолдугуң нак болсун!
Оомийин!

170

Кут болсун кереметтүү таалайыңыз!
Куунак болсун ар убак маанайыңыз!

(90догу Сүйүнбай Эралиевге
Жаныбек Турсуновдун Каалоосунан.
(КТ, 14. 10. 2011. 7-6.)

171

Сүйүнбай Эралиевге

Жашоо үчүн күрөштө!
 Ып чептерди жеңдиниз!
 Бул аёосуз кармаштарда!
 Айта-амал майданына келдиниз!
 Элдик ишке, үй-бүлө үчүн!
 Келчалаган күчүнүздү бердиниз!
 Кудай берген асыл жанды!
 Кунак жайда кубанып өргүнүз!
 Сизге келген ушул зор ооматты!
 Атайын барып, өзүнүзгө жолугуп!
 Сыймыктанып биздин да келет көргүбүз!!
 Оомийин!

172

Куттуу болсун майрамың!
 Куттуктайбыз бүт баарың!
 Кызматынды табыпчылык!
 Калкың үчүн арнагың!
 Курсант өтсүн майрамың!
 Кубулкусун сайраның!
 Калк ден соолугу үчүн деп!
 Көтөр медкүрөштүн улуу байрагың!!
 Оомийин!

173

Акындарга алкоо бата
 Ушул жерде жаралган!
 Ушул жерден таралган!
 Ушул жерде бааланган!
 Ушул жерден заң алган!
 Убаалыдай көзү ачык!
 Укмуш талант – акындар!!
 Угулсун атак-наамыңар!
 Узак жаша баарыңар!
 Устуну улуттук ойлоонун!
 Ушулар урматтаарыңар!!
 Оомийин!

174

Бариктүү болсун бутагын!
 Бакска толсун тутамын!
 Жан багып кетсин тезирээк!!
 Жалданган кул-кутаның!
 Кредит эмес кайдагы!
 Грантка толсун кучагың!
 Мартабаң өсүп бийиктеп!
 Марытсын менчик учагың!!
 Оомийин!

175

Дасторкон толо нан болсун!
 Ар үйдө күлкү-шаң болсун!
 Короодон короз кыйкырып,
 Кооз аткан таң болсун!
 Жакырчылык жолобой!
 Элибиз жалпы бай болсун!
 Ушундай улук майрамда!
 Ууртаганга калганда!
 “Чай” менен “пай” болсун!
 Чайды жалпы таналы!!
 “Пайды” гана алалы!!
 Оомийин!

176

Ушул чөйчөктү:
 Табиятты сүйүү үчүн!
 Табияттагы сүйүү үчүн!
 Сүйүүнүн табияты үчүн!
 Колдоп ушул тостту!
 Чөйчөгүндү бошотчу!!
 Оомийин!

177

Өмүрүң узун болсун баарынан!
 Эгем коргосун Азезилдин каарынан!
 Кемибесин ырыскың бак жагынан!
 Уул-кызың жетилип, урмат күтүп!
 Улук болушсун, Айга тишин жаныган!

Ден соолутун бекем болсун абыдан!

Ызыр алей салам чыкпасын жаныңан!!

Оомийин!

178

Бак консун алтын башыңа!

Базынан мурда жулунуп!

Данкын кетсин дүңгүрөп!

Далайга чейин угулуп!

Ишин кетсин илгери!

Ийгиликтерден курулуп!

Бала-бакыраң марысын!

Бак деңизине чумулуп!!

Көкөлөсүн бийикке аброюң!

Калкыңдан чыгып суурулуп!

Жубайың менен куунагын!

Таалайдын көлүнө жуунуп!!

Оомийин!

179

Кутман курак Кут болсун!

Куунак башыңа Кут консун!

Ата, Апа бизди өстүрдүңөр бөпөлөп!

Эми убайын көргүлө экөөлөп!

Аман болсун алтын башыңар!

Акырындап 90ду, 100дү ашыңар!

Кут болсун бүгүнкү курак жашыңар!!

Куттукташат уул-кыз – балдарыңар!

Бизбиз! Силердин сыймык-арыңар!

Оомийин!

180

Ушул турган шарап үчүн!

Улуктар ичкен арак үчүн!

Көлөкөсүн аябаган дарак үчүн!

Кешик толгон табак үчүн!

Өмүргө өрнөк сабак үчүн!

Жалпы алалы чөйчөктү!

Кана, ак ниетинди көрсөтчү!!

Оомийин!

Жаркырап тийген Күн үчүн!
 Жайнаган кооз гүл үчүн!
 Гүлдү сүйгөн Кыз үчүн!
 Кызды сүйгөн Сиз үчүн!
 Кааларыбыз темирдей бек ден соолук!!
 Эми жаша, кыз алган жарың менен!
 Өмүр бою бир-бириңе дем болуп!!
 Оомийин!

ШАКАБА, АЗИЛ БАТА-ТОСТТОР

Омор Султановдун азил батасы

Жараткан жалга!
 Жар бол жанга!
 Каарыңа алба!
 Карк кыл нанга!

Көп бер азга!
 Эс бер жашка!
 Чөп бер сазга!
 Чач бер тазга!

Көсөөгө сакал бер!
 Көп эмес, чакан бер!
 Көөдөккө ой бер!
 Кодоого бой бер!

Эрди арыт!
 Элди марыт!
 Тарды тарыт!
 Кенди жарыт!

Акынга жамак бер!
 Ачкага тамак бер!
 Алкашка арак бер!
 Мени да карап көр!

Арсызга Ар бер!
 Алсызга ал бер!

Жардыга мал бер!
Мага да кам көр!!
Оомийин!

Айымдарга азил тост

183

Асыл айымдар силерге!
Ар дайым эмес, бирерде!
Аяча-мынча күлөргө!
Анан, эскерип жүрөргө!
Аздектеп арноо сунабыз!
Аздан ишенимге кирерге!!
Оомийин!

184

"Санааңа багың төп болсун!
Сага күйүшкөндөр көп болсун!
Төрүндө дайым той болсун!
Тайраңдамай мол болсун!
Чамгарагың чалкысын!
Шаттыкта көөнүң балкысын!
Шонтип, Бак ширээсине кангын!
Калганын бал сүйүүндөн алгын!"
Деп арноо сунат өзүңдүн жарың!!!
Оюн айтты, катып жүргөн тымызын!
Эми ала гой, жарындын сунган кымызын!!
Оомийин!

185

Нысапсыздын батасы

Аллам алты муунга жеткидей!
600 дөөлөттү өзүңө жүктөсүн!
Алламдын сага арнап берери!
Муну менен эле бүтпөсүн!!!
Оомийин!

Азилдешке бата

Төрүндө той тойлосун!
 Босогоңо Кут орносун!
 Чамгарагың чалкысын!
 Жан дүйнөң балкысын!
 Ырахат нөшөрү дененди жайпасын!
 Калганын кудуретин байкасын!!
 Оомийин!

187

Аяштарга азил тост

Түмөдөгөн түйшүгүңөрдү баалайбыз!
 Түгөнбөгөн ырыс-кешик каалайбыз!
 Алпурушкан мээнетиңерди баалайбыз!
 Ачуулансаңар жаныңарга даабайбыз!!
 Кудайым жиниңерди эми келтирбесин!
 Назик мээримиңерди ылайым өлтүрбөсүн!!
 Оомийин!

АКСАКАЛГА БАТА

188

Кутман карыяга каалоо-тилек

Кудайым өзүңүзгө кубат берсин!
 Ооматыңыз оюңуздай чубап келсин!
 Калкыңыз сыймыктанып сыйынуучу!
 «Кутман карыя» урмат наамы келсин!
 Калкыңдын кадырман карысысыз!
 Кара кылды как жарган намысыз!
 Кажардуу накылы менен бел болгон!
 Калайыктын туу туткан Намысысыз!
 Бар болуңуз! Баарыбызга жар болуңуз!!
 Оомийин!

Жигердүү аксакалга каалоо-тилек

Будайым кубат берип сизге!

Урундурбай кыш-күзгө!

Үчүратпай суук көзгө!

Жашыңызды жеткирсин жүзгө!!

Кеенүңүздү жубатып, жашартсын

Бакытты, дөөлөттү кош артсын!!

Байманаңыз ташып асмандасын!

Аброюңуз эч кимден жазганбасын!1

Оомийин!

Касиеттүү аксакалга каалоо

Жейрендин этин ашаңыз!

Жети мүчөл жашаңыз!

Болбосун кайгы-капаңыз!

Пайгамбардай жөлөк болуңуз!

Баарыбызга рух өбөк болуңуз!

Калыйпадай карыя болуңуз!!

Наабаттуу тарбия болуңуз

Тойдун аксакалы дайыма болуңуз!!

Оомийин!

Ооматтуу калк карыясына

Асманыңыз карыялыктын зоболосун!

Аброюңар бийиктеп, дагы-дагы оболосун!

Аман болуңуз, өмүрүңүз узарып, улансын!

Алыңыз, күчүңүз болсун, оору жолобосун!

Баарыбыздын салабаттуу, улук карыябыз!

Баарыбыз өзүңүзгө таазим этип табынабыз!!

Дайым демдүү жана күүлүү карыя болуңуз!

Кээде кетсе кемтигибиз, кекээрлеп коюңуз!

Бирок дайым маанайыбызды шаттантагып!

Көңүлүбүздү көтөрмөлөп койчудан болуңуз!!

Оомийин!

192

Кадырман карыяга ак тилек

Чулгансын ырыс-кешикке башыңыз!
Чубалтып жүз жылды так ашыңыз!
Уучуңуз узарсын: уул үйлөп, кыз берип!
Убакытты уттум!-деп көкүрөк басыңыз!
Урунттуу иштериниз тукумуңузда улансын!
Ушундай мураска урпактарыңыз кубансын!!
Оомийин!

193

Кутман ардагерге ак тилек

Ырыстуу, ызааттуу Аксакалыбыз, шаңыбыз!
Ыраак болсун, дагы өтөөр өмүр жолуңуз!
Ыкыбалыңыз калк алдына абдан бийик!
Ылайым, элге иштесин, ошол зор аброюңуз!
Баарыбыздын наабаттуу карыябыз!!
Баарылап Сизге каалаар жарыябыз!!
Демиңиз менен күүнүз бап болсун!
Дениңиз саламат, сак болсун!
Көөнүңүз майрамдай шат болсун!
Кудай алдында,Тилегибиз ак болсун!!
Оомийин!

194

Ардактуу карыяга каалоо

Ылайым –
Акыл-эстин кенчи болуп!
Алп дөөлөттүн эрки болуп!
Төрөлөрдүн дөөдөй бөркү болуп!
Урматтуу төрдүн көркү болуп!
Күүлүү, эсен жүрө бериңиз!!
Ушуну көксөп тилейт элиңиз!!
Оомийин!

195

Касиеттүү ардагерге тилек-бата

Кастарлуу карылык сөөлөттү!
Каалаптыр Эгем Сизге дөөлөттү!

Кадайтып тоодой Туу кылып!
Кармайлы Сиздеги бул өрнөктү!
Асмандатыңыз улгаюунун зоболосун!
Аброюңуз дагы бийиктеп оболосун!
Аман болуңуз, өмүрүңуз узарсын!
Күүлүү болуңуз! Оору жолобосун!!
Оомийин!

196

Наабаттуу карыяга каалоо-тилек

Баарыбыздын наабаттуу карыябыз!
Баарылап өзүңүзгө каалаар жарыябыз!
Кудайым кучак Бак берсин!
Кубаласа да кеткисиз!!
Эгем оомат ыроолосун!
Эшигинден эч чыккысыз!!
Төгөрөгүң төп болсун!
Төрүндө бала көп болсун!
Тукумун бутактап өссүн!
Ооматың тукумуңа өтсүн!!
Оомийин!

197

Ардагер аксакалга

Ырыстуу, ызааттуу карыябыз болуңуз!
Ыкластан ыйык каалоону алып коюңуз!
Ыраазы элиңиз, ак кызматыңыз үчүн!
Ыроолосун Кудайым Сизге дөөнүн күчүн!!
Аткарылсын ыйык тилек, асыл оюңуз!
Жетсин баарына Сиздин чебер колуңуз!
Узун болсун дагы басаар өмүр жолуңуз!
Токсон тогуздун туу чокусуна конуңуз!
Ага чейин:
Акыйкаттын – элеги!
Адилеттин – желеги!
Асыл иштин – ченеми!
Арзуунун – белеги!
Аруулуктун – данеги!
Адал иштин – жөлөгү!

Арыгандын – көмөгү болуңуз!!
Оомийин!

198

Пенсияга чыгуучуга азил-бата

Даанышман сөзүн эстеңиз!
Даамы ачуудан ичпеңиз!
Демилге менен кам көрүп!
Ден соолук жагын күчтөнүз!
Дени жаш жыт издеңиз!
Деги тийсе колунузга!
Дембе-дем тынбай искеңиз!
Дабаа болсо ушулар...
Дагы он үч жыл иштеңиз!!
Оомийин!

199

Ардагер, момун карыяга

Парбардигер Эгем батасын берсин!
Байлык, дөөлөт чакыртпай келсин!
Уулдун урматын көр!
Келиндин кызматын көр!
Керегеден баш чыгар!
Келин алып, кыз чыгар!
Улагадан баш чыгар!
Уул үйлөп, кыз чыгар!
Кемпириң менен сага!
Айтаарым булар гана:

Өмүрүнөр узак болсун!
Үйүнөрдө ынтымак болсун!
Кемпириң курчुरаак болсун!
Келиниң тынчыраак болсун!!
Оомийин!

200

Карыларга ак тилек

Узак өмүр бирге жашадыңар,
Эми жуурулуп жүзгө жеткиле!

Өмүрдүн калган ардак жолун,
Өкүнбөй, кейибей өткүлө!!
Бацдардын жакшылыгын көргүлө!
Ыр, күлкүнүн үстүндө жүргүлө!
Неберелер чууруп келе берсин!
Чөбөрөлөр колунардан жетелесин!!
Ошентип, бактылуу өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

ТҮРКҮН БАТАЛАР

201

Супер лидерге журт батасы

Бак карасын!
Кызыр даарысын!
Элиңе Кут бол!
Жалаң жакшылыкка туш бол!
Өндүрүштү дүрбөт, бүрдөт!
Өнөр жайды, бизнести гүлдөт!!
Завод-фабрикаларды жаңырт!
Мамлекетти марыт!!
Калкыңдын капчыгына кам көр!
Жайы-кышы жаркып көгөр!
Атпай кыргыз Ар-Намысы боло көр!!!
Оомийин!

202

Эл билерманына

Тилиң кызыл болсун!
Тилегиң узун болсун!
Элинде ынтымак болсун!
Ишмердиктен сага бак консун!
Казаның кайнап турсун!
Береке жайнап турсун!
Карыларың дөөлөттүү болсун!
Жаштарың мээнеттүү болсун!
Айымдарың сөөлөттүү болсун!
Жигиттериң албеттүү болсун!

Кыздарың келбеттүү болсун!
Очогун жанып, орто толсун!
Оомат ооп, очогун ордо болсун!!
Оомийин!

203

Жалтан ишкерге бата

Алла Таалам сага!
Ач арстандын айбатын берсин!
Кабыландын кайратын берсин!
Башыңа Теңир бөрк берсин!
Жүрөгүнө өрт берсин!!
Оомийин!

204

Прокурорго бата

Жергеңе өрттөй жалындаган от бол!
Жегичтин жемсөөсүн тыткан ок бол!
Калкыңа тилегиң болсун түз!
Коррупциянын тамырын үз!!
Элиң тынч, журтуң аман болсун!
Жегичтер, айыптуулар тамам болсун!!
Эл-журт алдындагы ак ишинди!
Мыйзам алдындагы так изинди!!
Ата-Бабадын арбагы колдосун!!!
Оомийин!

205

Соодагерге тилек-бата

Оо, Кудурети күчтүү Кудай!
Соода-сатыктын жолун ач!
Базар багынын доорун ач!
Алармандардын алкы кеңейсин!!
Кардарлар жамырап көбөйсүн!
Соода-сатык тармактары арбысын!
Соода көркү – далдалчылар дарбысын!!
Оо, Теңирим!
Азирети Имам Маазамга жол бер!
Кардарлар, алармандар мол кел!!

Базар ээси – бакалчылар кол бер!!
Оомийин!

206

Колго суу куйган кызга бата

Колума суу куйган кызым!!
Өмүрүң болсун узун!
Олондой кара чачыңа!
Оролсун дөөлөт башыңа!
Чылбырдай кара чачыңа!
Чырмалсын бак башыңа!
Ойлогон максатыңа жет!
Баарын берсин кудурет!
Ананайын, алтын балам!
Ак дилден кааларым саган!
Буралып сымбатыңа тол!
Улуулар алкышына ээ бол!!
Бийкеч бол бак-таалайы зор!!
Оомийин!

207

Колго суу куйган балага бата

Бакайдай көсөм бол!
Жээренчедей чечен бол!
Манастай кыраан бол!
Чынгыздай чыгаан бол!
Кудай тилегинди берсин!
Ырыскың кошо келсин!!
Оомийин!

208

Жаңы өргөгө ата батасы

Эки жашты бир алкап!
Ак батабызды беребиз!
“Бак жалга!” деп буларга!
Кудайдан тиленебиз!

Конушун жайлуу болсун!
Казаның майлуу болсун!
Түндүгүн түптүү болсун!
Керегең көктүү болсун!

Эшигин ачык болсун!
Үйүнө азык толсун!
Тукумун жайылып өссүн!
Кыз берип, уул үйлөсүн!!
Өргөндө той дуулдасын!
Өмүрүң жыргап, куунасын!!
Оомийин!

209

Уулу үйлөнгөндө энесине куттук бата

Уулундун ууз “кошунасы” кут болсун!
Уул-келин ынтымактуу жуп болсун!
Үмүтүң акталып, ак жолтой болуп!
Келиниң үйүнө кирген Кут болсун!!
Оомийин!

210

Уулдун өргөсүнө ата батасы

Оо, карагым, кубатым!
Батадан бүткөн муратым!
Теңир колдоп, мартабаң артсын!
Дөөлөтүң төрлөп, Бак бассын!
Өнөрүңдү казык кыл!
Акылыңды азык кыл!
Чырпыгың чынарласын!
Түркүк болуп мунарласын!
Күлүгүң кыяласын!
Күкүгүң уяласын!
Ушунун баары–сөзүмдүн наары!!!
Кудайымдын кулагына чалынсын!
Ылайым, тилегим кабыл алынсын!!
Оомийин!

Кыз өргөсүнө бата

Пайгамбар батасын берсин!
 Парбардигер айтканы келсин!
 Кудайым дөөлөтүн берсин!
 Умай Эне сөөлөтүн берсин!
 Кызыр берекесин берсин!
 Маракесин Эгем апкелсин!
 Казаның аштан кемибесин!
 Өргө толо бала болсун!
 Төрүң бакытка толсун!
 Периштең улук болсун!
 Пейилиң тунук болсун!
 Өмүрүң узак болсун!
 Өмүрлүк жарың менен
 Өзгөчө ынтымак болсун!!
 Оомийин!

Уул-келинге бата

Келиним келген жериң куунак болсун!
 Уул-келин ортосунда ынтымак болсун!
 Балакайлар кулун-тайдай кубалашкан!
 Үй ичине ар дайым дүбүр толсун!
 Бала багып, үй турмуштан талбагыла!
 Карыларга да мээриминерден арнагыла!
 Ата-энени аздек күтүп, балдарды өстүрүү!
 Уул, келин үчүн эң ыйык адеп делет!
 Анткени булар кусурдуу адат демек!!
 Оомийин!

Түндүккө бата

Жаңы өргөнүн жакканы арча болсун!
 Жайылып короосу малга толсун!
 Уугу учтуу болсун!
 Уулу күчтүү болсун!
 Керегеси кептүү болсун!
 Келини эптүү болсун!

Кыздары сулуу мончоктой болсун!
Өргөөсү ээсине ак жолтой болсун!
Ичинде жакшылык менен той болсун!!
Оомийин!

214

Депутатка каалоо-бата

Кудайым ыроологон билгиликке келдиңиз!
Ал мамлекеттик өкүлдүк бийлик белгиниз!
Элдик өкүлгө элдин эзелтеден каалоосу бул!
Демек Сиздин депутатык вазийпаңыз ушул:
Акыйкаттын элеги бол!
Адилеттин желеги бол!
Ар-намыстын бедели бол!
Калк мыйзамынын тили бол!
Мыйзам бийлигинин үнү бол!
Коррунцияны куруткан уу бол!
Мыйзам үчүн элдик Туу бол!
Саясатта мыйзам дөөсү бол!
Көп мыйзам автору-ээси бол!
Баарын төп жаса! Көп жаша!!
Оомийин!

215

Тукумун түмөндөп өссүн!
Туусу бол улуттук Көчтүн!
Таалайың артып жарк эткин!
Тилеген тилегине жеткин!
Тагдырың дөөлөттүү өтсүн!
Тенирим зоболонду көтөрүп!
Төрүнө түгөнбөс ырыс төксүн!!
Оомийин!

216

Көкө Тенир көңүлүнө бөлөнгөндөр!
Көөдөнүнө көп аян чөгөргөндөр!
Көрөөгөч “көзү ачык” төрөлгөндөр!
Көктөн түшчү бул туюк аяныңар!
Калкка иштесин ушу жөрөлгөнөр!

Тилек: аткарылсын олуя берендер!!

Оомийин!

217

Калемин колундан түшпөсүн!

Кайрат-күүн улам күчтөсүн!!

Эгем башыңа Бак жүктөсүн!!

Калк ооматын сага түптөсүн!

Ишиндин илхамың түздөсүн!

Ийгилигиң элиңе иштесин!!

Оомийин!

218

Кудайым ыроолосун!

Кут жылоолосун!

Кызыр жолдосун!

Ишинди ондосун!

Талантын калкыңа иштесин!

Калемин колундан түшпөсүн!

Таламыбызды колдойт деп!

Калкың үмүтүн үзбөсүн!

Кудай илхамынды күчтөсүн!!

Оомийин!

219

Акылдуу бол! Ардуу бол!

Катарындын алды бол!

Курбундун кубанычы бол!

Кейисе, жубанычы бол!

Турмушунда тунук бол!

Татуулукка турук бол!

Ыкыласка ыйык бол!

Арын алдында бийик бол!!

Оомийин!

220

Акылчы бол! Даана бол!

Адашканга паана бол!

Жакшыны макта!

Жаманды атта!
Алсызды жакта!
Арынды сатпа!!
Артынды сакта!!
Оомийин!

221

Кудай башыңа ырыс жүктөсүн!
Казыңаңды Эгем түптөсүн!
Ишинди Алла-Таалам түздөсүн!
Ийгиликтериң элиңе иштесин!
Калемин колундан түшпөсүн!
Кайратың өөрчүп күчтөсүн!!
Оомийин!

222

Эгем сага арыбас жүрөк берсин!
Карыбас карылуу билек берсин!
Кеңешчи бол! Акылчы бол!
Көптү баамдаган накылчы бол!
Чалкыгандын чамасын бил!
Ак менен каранын арасын бил!
Кубанычтын үйүлгөн турагы бол!
Курч амалдардын булагы бол!
Тууралыктын тумары бол!
Көпчүлүккө жетимдүү ынаары бол!

Балдарыңдын дендери сак болсун!
Үйүңдө ырыс, ынтымак болсун!
Көсөм башыңа Бак консун!
Көөнүң дайыма куунак болсун!!
Оомийин!

223

Каламың калк тарыхын түптөсүн!
Калкыңдын кадырын күчтөсүн!
Омоктуу улуу көчтүн тобундасын!
Орошон үмүттөр ошондон орундасын!
Анткени залкар иштер коомундасын!
Аалам чапчыган ойлор жонундасын!

Кудай көптөн берки тилекти берсин!

Ушунун баары илимиңе туура келсин!!

Оомийин!

224

Бак карасын!

Кыдыр даарысын!

Элине Кут бол!

Жакшылыкка туш бол!

Карың дөөлөттүү болсун!

Каадасы сөөлөттүү болсун!

Элиңе бул оомат оосун!

Эгем ыйгарсын жашоонун коозун!!

Оомийин!

225

Баарыбызга бак консун!

Бакубат жашоо нак болсун!

Үйлөрүбүз ырыска толсун!

Арабызга ынтымак орносун!

Аракеттин берекети болсун!

Элибиз жыргап, оңсун!!

Оомийин!

226

Барааның баш султандай болсун!

Баамың жаш шумкардай болсун!

Дээриң улуу илхамдай болсун!

Зээниң алп аалым оюндай болсун!

Кудай жалгасын! Кыдыр жандасын!!

Оомийин!

227

Элиңе көөнөрбөс Кут бол!

Бөксөрбөс ооматка туш бол!

Максатта – өжөр бол!

Калкыңа – төбөл бол!

Тилиң узун болсун!

Тирегиң Кызыр болсун!

Казаның кайнап турсун!

Береке жайнап турсун!
Кемибегин ашыңан!
Кенен болсун казынаң!!
Оомийин!

228

Адамдардан чындык кетпесин!!
Азаматтардан сыймык кетпесин!
Карылар дөөлөттүү болсун!
Байбичелер сөөлөттүү болсун!
Келиндер келбеттүү болсун!
Жигиттер алибеттүү болсун!
Бардык үйдөн түтүн булап!
Баары өз жашоосун улап!
Журт аман, эл тынч болсун!
Ата-баба арбагы колдосун!!
Оомийин!

229

Башыңа кут консун!
Баары куп болсун!
Өмүрүң узун болсун!
Колдоочун Кызыр болсун!!
Ырысың ташып турсун!
Сыймыгың ашып турсун!
Сыркоолор качып турсун!!
Оомийин!

ЧАРБА ЖӨРӨЛГӨЛӨРҮНӨ БАТА

Үрөн себүү батасы

230

Шамыянын шайлатып!
Кош өгүзүн айдатып!
Кара жерди каңтарып!
Кайра оодарып аңтарып!
Буурсунду буктуруп!
Учун терең суктуруп!

Жердин бетин ачалы!
Үрөндү текши чачалы!
Жараткандын наркы үчүн!
Чагылгандын акы үчүн!
Тукум чачтым жериме!
Дем кошулсун демиме!!
Оомийин!

231

Күчкө кирсин билегим!
Кабыл болсун тилегим!
Үрөн алдым колума!
Тилек кылып оюмда!
Жерге үрөн себемин!
Ак буудайдын үрөнү!
Тепсесин дыйкан дүрбөнү!
Жараткандын наркы үчүн!
Жан-жаныбар акы үчүн!
Урук септим жериме!
Дем кошулсун демиме!!
Оомийин!

232

Мына септим уучтап!
Жылуу жерден орун тап!
Бул – жетим-жесирге!
Мунусу – карып, мискиге!
Булары – курт-кумурскага!
Муну – сурамчыга!
А бу – тилемчиге!
Булары – саламчыга!
Калганы – сизге, бизге, мага!
Баба Дыйкан жолдошум!
Бардык ишти ондосун!
Бардык жерде колдосун!
Жар болуп, жылоолосун!!
Эми быягын түзүк билемин!
Сутатың өксү болбосун!
Өзгөчө арам чөп койбосмун!
Арыгы кенен чабылат!

Корукчуң арбын табылат!

Тилегим эн жөн!!

Өн, үрөнүм, өн!!

Береке байлык байласын!

Бердик Баба Дыйканга!

Бирин миңдеп чайласын!!

Оомийин!

233

Эгинге орок салуу батасы

Ор орогум, оргунуң!

Ормочудан болгунуң!

Оңой түгөйт ормобуз!

Орто тура оргонуң!

Чал орогум, чалгының!

Чалдан артта калбайын!

Чабал болуп орокко!

Жалкоо атка конбоюн!

Ор, орогум оргунуң!

Орто жолдо калбайын!

Оро албады дегизип!

Осол атты албайын!!

Ор, орогум оргунуң!

Орокчудан озгунуң!!

Оомийин!

234

Кырманчыга бата

Береке берсин теминге!

Эмгегиң кетпесин тегинге!

Кырманьң толсун эгинге!

Кудайым берсин ишиңе демилге!

Ороңор данга толсун!

Оозуңар нанга толсун!

Жакшылык Теңирден болсун!

Жаныңар темирден болсун!!

Оомийин!

Чарбачыларга бата

235

Айыл ичи тынч болсун!
Акылыбыз кенч болсун!
Кампабыз данга толсун!
Корообуз малга толсун!
Мал-жаныбыз аман болсун!
Аллам өзү караан болсун!!
Оомийин!

236

Эккен эгиниң дандуу болсун!
Эмгек үзүрү даамдуу болсун!
Өрүшүн алдуу болсун!
Дасторконун майлуу болсун!
Короон койлуу болсун!
Калкың аш-тойлуу болсун!
Кардынар ток болсун!
Кайгы-капа жок болсун!
Карыңар көсөм болсун!
Калкыңар эсен болсун!!
Оомийин!

237

Казаныңар ашка толсун!
Үйүнөр башка толсун!
Короонор койго толсун!
Балдар арбын төрөлүп!
Байбичелер бешик өнөрүп!
Айылыңар тойго толсун!!
Оомийин!

238

Уул үйлөп, кыз узаткыла!
Урмат күтүп, ырахатка баткыла!
Ата-эненерди ыйык күткүлө!
Тилеген тилегинерге жеткиле!
Ынтымакта кол кармашып!
Бактылуу өмүр сүрүп өткүлө!!

Оомийин!

239

Күнүн чубактуу болсун!
Көңүлүн куунактуу болсун!
Конушун өрүштүү болсун!
Эккениң жемиштүү болсун!
Эмгегиң өзүңө өбөлгө болсун!
Жылдызың жанып, төбөңө консун!!
Оомийин!

240

Корооң мыкты болсун!
Конушун ыктуу болсун!
Жайлооң чөптүү болсун!
Жайылган малың эттүү болсун!
Жайытың жагымдуу болсун!
Малга багымдуу болсун!!
Оомийин!

241

Өрүшүн малга толсун!
Өрөөнүн данга толсун!
Үйүңө Кут консун!
Үйүлүп ырыс толсун!
Дасмалың набат болсун!
Башыңа дөөлөт консун!!
Кызыр коргосун!
Кудайым колдосун!!
Оомийин!

242

Желең керилүү болсун!
Жеринде семирүү болсун!
Жылгаң өрүүлүү болсун!
Жылыга зор өнүгүү болсун!
Жыргалын төгүлүү болсун!!
Оомийин!

243

Уугун учтуу болсун!
Уулун күчтүү болсун!
Кызын келбеттүү болсун!
Келинин эмгектүү болсун!
Өмүрүн өрнөктүү болсун!!
Оомийин!

244

Айгырыңар үндүү болсун!
Кочкоруңар жүндүү болсун!
Корооңор кыктуу болсун!
Конушуңар мыкты болсун!
Өгүзүнөр күчтүү болсун!
Инегинер сүттүү болсун!
Үйүнөргө Кут консун!!
Оомийин!

245

Телегейиң тегиз болсун!
Тегерегиң жемиш болсун!
Тубар малың семиз болсун!
Тутааш баары эгиз болсун!!
Оомийин!

246

Корооңо мал толсун!
Мал толсо да мол толсун!
Төрт түлүгүң шай болсун!
Дасторконуң май болсун!
Көөнүн дайым жай болсун!!
Оомийин!

247

Кулун-тай жөрөлгөлүү болсун!
Керген желе өбөлгөлүү болсун!
Ак жолтой желе узун болсун!
Көнөчөгүңө сүтүн толсун!
Желенди Кыдыр даарып!
Эл суусуну кымызга канып!
Желенди, кулундарыңды,

Камбар ата коргосун!
Үйүнө Кут консун!
Ушунун баары кут болсун!!
Оомийин!

248
Малдарың саандуу болсун!
Дасторконуң даамдуу болсун!
Эккениң түшүмдүү болсун!
Эмгегин үзүрлүү болсун!!
Оомийин!

249
Сабаң толсун кымызга!
Чараң толсун уузга!!
Үйүң толсун ырыска!
Баар тапкын турмушта!!
Дөөлөткө тунсун башың!
Жүзгө жетсин жашың!!
Оомийин!

250
Башыңа Бак консун!
Калпагың ак болсун!
Төбөсүндө чок болсун!
Шайтан-шабыр жок болсун!
Дениң сак болсун!
Көөнүн куунак болсун!!
Оомийин!

251
Мингениң кашка болсун!
Эки асый жашта болсун!
Камчы сабың кайың болсун!
Каалаганың дайым болсун!
Элинен баар тапкан!
Эр азаматтын сүйүктүү жүзү бол!
Калкына кадыры арткан!
Мартабасы бийик киши бол!!
Оомийин!

252

Өрүшүндө мал жайнасын!
Казанында май кайнасын!
Башыңардан бакыт кетпесин!
Касыңардын каргышы жетпесин!
Балдарыңар көсөм болсун!
Бардык эл-журт эсен болсун!!
Оомийин!

253

Конушун куттуу болсун!
Колун жуктуу болсун!
Артканын төө болсун!
Сааганын бээ болсун!
Колунда көгөн болсун!
Оозунда өлөң болсун!
Ыкыбалын ашып турсун!
Ырысын ташып турсун!
Өркөнүн өсүп, өмүрлүү бол!
Өмүр бою ушундай көңүлдүү бол!!
Оомийин!

254

Малга бата

Ай мүйүздүү, ача туяктуу!
Арналуу малым!
Сообун мага!
Жаның Кудай жолуна!
Адамзатмын, анча эмес алым!
Эрте айтып, кеч калдым!
Кудайым өзүн жалгагын!!
Оомийин!

255

Айры мүйүз, ача туяк!
Эрте бактык, кеч кайттык!
Жалынмак бизден!
Жалгамак Сизден!
Жаның Жаратканга!

Сообун бакканга!!
Оомийин!

256

Жаганаң – мага!
Жаның – Аллага!
Согумуң – мага!
Сообуң – Аллага!!
Оомийин!

257

Сообуң – мага!
Жаның – Кудайга!
Сенде кеп жок!
Менде эт жок!
Сенде жазык жок!
Менде азык жок!
Жаа Алла!
Жалынмак бизден!
Жалгамак Сизден!!
Оомийин!

258

Согумга бата

Согумуң чүйгүн болсун!
Көнүлүң туйгун болсун!
Кут конгон төр болсун!
Конок көөнү өр болсун!
Аман болсун мал-башың!
Ыракмат – тарткан жамбашың!
Өссүн төрт түлүгүн!
Эттүү экен жилигиң!
Шаңшысын туурда туйгунуң!
Магдыратты тарткан куйругуң!
Кермеде туйласын күлүгүң!
Кемибесин бийлигиң!!
Оомийин!

259

Соғумун чүйгүн болсун!
Өмүрүн күлгүн болсун!
Соғумун берекеге толсун!
Устукандары маракеде болсун!!
Оомийин!

260

Соғумун чүйгүн болсун!
Сообуна көңүл толсун!
Дасторконун кең болсун!
Кызыр өзү дем болсун!!
Оомийин!

261

Тилегиң ак, ниетиң таза!
Адил үмүт менен жаша!
Ишинди Кудай оңдосун!
Өрүшүн малга толсун!
Кырманьң данга толсун!
Дасторконун нанга толсун!
Оозуң майга толсун!!
Оомийин!

262

Чарбагың өсүп чайласын!
Тармагың өөрчүп жайнасын!
Аллам өзү өзүндө жалгасын!
Аман болсун алтын башың!!
Оомийин!

263

Короон кең, талаа болсун!
Ага жандык, кара толсун!
Үйүң толо бала болсун!!
Келиндериң ийкемдүү болсун!
Кыздарың сүйкүмдүү болсун!
Күйөө балдарың уяттуу болсун!
Уулдарың кубаттуу болсун!
Көөнүң жарык болсун!

Дөөлөтүң анык болсун!!
Оомийин!

264

Чамгаргың чалкый берсин!
Чамаң асмандап калкый берсин!
Керегең керилип, кеңий берсин!
Малың өрүштө өрүй берсин!
Күндө мараке!
Күчөп береке!
Элде той мол болсун!
Баркың өсүп!
Баары алдыңан өтүп!
Аброй зор болсун!
Өмүрүң кубанычта болсун!
Жашооң шаттыкка толсун!!
Оомийин!

265

Бул пейилиндин барында!
Көп жакшылык көрөсүң!
Келерки ушул маалда!
Келиниң эркек төрөсүн!
Бактыңды Кызыр колдосун!
Башыңа дөөлөт орносун!!
Оомийин!

266

Конушуң оттуу болсун!
Чарбага омоктуу болсун!
Корооңо мал толсун!
Кирешеси мол болсун!
Өнөктүккө эң оңтой болсун!
Өзүңө ак жолтой болсун!!
Оомийин!
(Рашид Масыракунов, “Кыбыла”, 1992)

267

Бизнесменге бата

Ооматтуу болсун өмүрүң!
Оболоп учсун көңүлүң!
Ишканаларың күн-түн иштесин!
Ишкерлерин мол киреше тиштесин!
Калкың жумуштан камсыз болсун!
Капчыгы толуп, жашоосу оңолсун!
Кадыр-баркың даңкка бөлөнсүн!
Бизнесиң четке да жөнөлсүн!!
Мартабаң дүйнө байына теңелсин!!
Оомийин!

268

Ишкерге бата

Базарың товарга толсун!
Соодадан ишин оңсун!
Мартабаң ашып-ташсын!
Бизнесиң жолун тапсын!
Ырысың дайрадай аксын!
Эмгегин элиңе жаксын!
Кудайым ооматың ачсын!!
Оомийин!

269

Байманасы ашкан байга бата

Бак-таалайга чулгансын алтын башыңыз!
Өмүрүңүздүн жүз курагын даң салып ашыңыз!
Балдарыңыз улантсын тапкан бизнес жолуңузду!
Мартабаңыз артып, өйдөгө куласын ташыңыз!!
Оомийин!

270

Бизнесменге каалоо бата

Бардык жагың шай болуп!
Башыңдан оомат кетпесин!
Толтуруп элдин бөксөсүн!
Канааттандырып өктөөсүн!
Ошондон бизнесиң көктөсүн!!
Ишиң илгерилеп алга кетсин!
Оюң ишке ашып, мартабаң өссүн!
Дениң сак, көңүлүң шат болуп!
Өмүрүң маракелер менен өтсүн!!
Оомийин!

271

Бизнесмен ишкерге

Мүмкүнчүлүктөрүң чексиз болсун!
Мансабың бийик, кол жеткис болсун!
Бактыңдын түбү солк эткис болсун!
Үйүңдөн ылайым Кут кеткис болсун!!
Оомийин!

272

Жолдуу бизнесменге

Жүзүң кереметтей нурдуу болсун!
Жүрөгүң ажайып сырдуу болсун!
Жигиттин сырттаны атанып!
Өнөрүң миң кырлуу болсун!
Өз үйүңдүн эле баласы болбо!
Миң үйдүн ой санаасы бол!
Бир эле үйдүн паанасы болбо!
Миң үйдүн баласы бол!!
Оомийин!

273

Ишкер ишмерге

Оо, таксыр ишкер!
Бүгүнкү коомдук ишмер!!
Өнөрүң өркүндөп, өрлөй берсин!

Өмүрүн узарып, төрлөй берсин!!
Оомийин!

274

Бизнесмен лидерге бата

Өмүрүн узак болсун!
Мингенин учак болсун!
Ооматың дөөлөтүнө чак болсун!
Бизнесте ийгилигин ашып-ташып!
Нак долларга кучак толсун!!
Оомийин!

275

Ири чарбакерге бата

Бак кетпесин башыңан!
Байлыкка толсун казыңан!
Ишкердигин кулач жайып!
Кеңисин чарбаң четке барып!
Учугуң улам арылап узарсын!
Кирешен көбөйүп, күч алсын!
Жайылып аймагы чарбаңын!
Көбөйсүн түркүн-түр тармагың!
Арбысын өндүрүштүк дарманың!
Ал ийгиликтеринди бек кармагың!!
Оомийин!

276

Бай чарбакерге

Байманаң артып турсун!
Бактың чалкып турсун!
Чарбаң катуу оңолсун!

Бүт ишкерлерин торолсун!
Токчулук толсун!
Барчылык болсун!!
Оомийин!

277

Ийги бизнесменге

Башыңды Бак бассын!!
Бизнестериң ишке ашсын!
Тармагың өсүп ташсын!
Товарың калкка жаксын!
Ийгиликтериң эл баксын!!
Оомийин

278

Табышкерге бата

Жүзүндөн күлкү кетпесин!
Жүрөгүң оту өчпөсүн!!
Маанайың чөкпөсүн!
Мартабаң көктөсүн!
Башыңды дөөлөт тепсесин!
Башкалар кууп жетпесин!!
Оомийин!

279

Ишкер айымга

Кут болсун Бийкеч ооматтуу чак!
Ачылганы деп бил дөөлөттүү бак!
Айымдардын кутманы бол!
Аялзаттын сырттаны бол!
Зайыптардын залкары бол!
Ишкерлердин дарканы бол!!
Ишкер айым, ылайым!!
Ушинтип жалгай берсин Кудайым!!
Оомийин!

МҮЧӨЛ БАТАЛАРЫ

Кыргыздын эзелки наркында!
Жаш-курак сүрүштүрүү салтында!
Жыл сайын атайы маракелеп!
Салтанатташбаптыр энтелеп!
Белгилешиптир «туулган күнүңдү».
12 жылда бир жолку «Мүчөлүңдү»!!

Туулган күнгө куттук

"Ушу күнү атан чексиз сүйүндү!
Ушу күнү апан уккан үнүндү!
Ушу күнү кучак толгон гүл менен!
Куттуктаймын туулган Кунүндү!"
(Акын Турдубек Элеманов)

ЭЛҮҮДӨГҮ КУРАККА БАТА

281

"Ушу күнү атан чексиз сүйүндү!
Ушу күнү биринчи апан уккан үнүндү!
Ушу күнү кучак толгон гүл менен,
Куттуктаймын туулган күнүндү!!"
Деп акын Элеманов жазгандай,
Куттуктайм бүгүн жазганбай!
Сенин элүүгө чыккан күнүндү!!

Ооз барбайт сени элүүгө келди деш!
Не болсо да, ашып койдун зор белес!
Ушу бүгүн, арнап жатып куттук сөз!
Тарткым келди өмүрүңдөн бир элес!

Накта адашуу, өмүр ортосун элүү деш!
Илимде да орто курак чени элүү эмес!
Куттуу болсун ушул кулпур курагың!!
Куп келиши бул чагыңа мээлүү кез!!!

Аңыз болсун "супер элүү" курагың!!
Бакыт бассын башыңды, ылайым!
Ак жолтой кылсын өзүңдү бул курагың!
Анда, өмүр сапарыңды курсант улагың!!
Оомийин!

282

Туулган күнүң кут болсун!
Башыңа Бак "лып" консун!
Казыңаң байлык жык толсун!
Бириң үч болсун!
Билегине күч толсун!

Кудайдын көзү түз болсун!!

Оомийин!

283

Ырыска толсун үйүнүз!

Ырахаттуу өмүр сүрүнүз!

Бак-таалайга оронуп!

Бакубатта жүрүнүз!

Кудайым дениң сак кылып!

Кут болсун туулган күнүнүз!

Курдаштарын, туушкандарын!

Куттуктайбыз сени ар бирибиз!!

Оомийин!

284

Кутка толсун үйүнүз!

Куунап жыргап жүрүнүз!

Бак-таалайга чөмүлүп!

Бакубат өмүр сүрүнүз!

Кыдыр даарысын!

Эгем буюрсун баарысын!

Кудайга жетип үнүнүз!

Кут болсун туулган күнүнүз!!

Оомийин!

285

Туулган күнүн кут болсун!

Тула боюңа күч толсун!

Байманаң ашып-ташсын!

Байлыгың дайрадай аксын!

Тилиң чечен болсун!

Дилиң көсөм болсун!

Бүт үй-бүлөң эсен болсун!

Тапканың өзүңө үзүр болсун!

Өмүрүң өткөрө узун болсун!!

Оомийин!

286

Тулган күнүн кут болсун!
 Башына Бакыт-Кут консун!!
 Узчулук чебер кесибиң!
 Урпактарыңа бүт оосун!!
 Боюңа күч-кубат толсун!
 Бириң – эки, экин – үч болсун!
 Пайда-кирешен жүз эселеп толсун!!
 Оомийин!

287

Кубанычка толсун үйүңүз!
 Куунап, ойноп күлүңүз!
 Бак-таалайга чөмүлүп!
 Бакубат өмүр сүрүңүз!
 Кудайым өзү жар болуп!
 Кут болсун туулган күнүңүз!!
 Оомийин!

288

Ырыска толсун үйүңүз!
 Бакубат өмүр сүрүңүз!
 Кубаныч менен кеч кирип!
 Кубанып чыксын Күнүңүз!
 Куунак маанайдагы өзүңдү!
 Куттуктайбыз ар бирибиз!!
 Оомийин!

289

Куттуу болсун туулган күнүң!
 Апаңа адеп угулган үнүң!
 Ак сүтүн асыл Энеңин!
 Алгач ооз тийген күн!
 Атаң келип төбөңдөн!
 Аярлап сени сүйгөн күн!
 Кубанышып, эл журтуң!
 Көрүндүгүн берген күн!
 “Кимге окшоду экен”-деп!
 Бетиңди ачып көргөн күн!

Туулган күнүн буюрса!
Жүз жыл бою өтө бер!

Өсүп урук-бутагын!
Көздөгөнгө жете бер!
Өмүр чексиз көк деңиз!
Токтобостон кече бер!!
Оомийин!

290

Кут болсун туулган күнүңүз!
Кут менен толсун үйүңүз!
Ырыс көлүнө чөмүлүп!
Ырахаттанып ойноп-күлүңүз!
Өзүңдөй чыгаан инсанды”
Куттуктайбыз ар бирибиз!!
Кушубак өмүр сүрүңүз!
Дайым ден соолукта жүрүңүз!!
Оомийин!

291

Туулган күнүн кут болсун!
Тууруна келип Кут консун!!
Бийлигиң төп болсун!
Байлыгың көп болсун!
Боюңа кубат-күч топтолсун!
Кирешен эсеси жүз болсун!
Ушулар бизнесинде болсун!
Балдарың эсен болсун!
Баарынын билими бекем болсун!
Буларды Кудайым ыроолосун!
Кызыр алей салам өзү жылоолосун!!
Оомийин!

292

Жолун шыдыр болсун!
Жолдошун Кыдыр болсун!
Айкөл Манас, эр Кошой!
Колдоочун болсун!!
Оомийин!

293

Оо, адамдар! Бечара бурадарлар!
Өмүр деген – бул жооптуу сапар!!
Жол жүрөсүнөр өткөрө катаал!
Сапарыңар шыдыр болсун!
Сактоочунар Кыдыр болсун!!
Оомийин!

294

Саламат барып сак кел!
Сагындырбай бат кел!
Эсен барып, аман-соо кел!
Эзелкиден кыйла оор кел!
Жортоор алдың ачылсын!
Жолуңа була чачылсын!
Сапарың олжолуу болсун!
Саякатың ондолуу болсун!
Оомийин!

295

Жолунду Теңирим колдосун!
Жаманчылык болбосун!
Шертинен тайбай бек турган!
Шеги жок болсун жолдошун!
Жарыя болсун ишинер!
Жакшы болсун түшүмүнөр!
Көсөмгө салам берип кайт!
Бакытың сыртта чачылса,
Баарын түгөл терип кайт!
Көкүлүндөн жел сылап!
Желип барып, желип кайт!

Бак кошулсун багына!
Кездешер Кызыр дагы да!!
Оомийин!

КӨЧКӨ БАТА

296

Көчүнөр байсалдуу болсун!
Көлүккө, жүккө ыңгайлуу болсун!
Кербен жолунар шыдыр болсун!
Коштогонунар Кыдыр болсун!
Барар конушун жайлуу болсун!
Малга өрүштүү, убайлуу болсун!!
Оомийин!

297

Көч көрктүү болсун!
Көлүк жүктүү болсун!
Унаа күчтүү болсун!
Убаран утуштуу болсун!
Өрүшүн оттуу болсун!
Конушун куттуу болсун!!
Оомийин!

298

Көчүн көрктүү болсун!
Көркү сөөлөттүү болсун!
Көлүгүн жүктүү болсун!
Чаалыкпас күчтүү болсун!
Өр жолунар шыдыр болсун!
Колдогонунар Кыдыр болсун!
Көчүн байсалдуу болсун!
Конушун майсандуу болсун!!
Оомийин!

299

Жаңырган Айга бата

Ай көрдүм, аман көрдүм!
Ай мунарынан, жер кучагынан,

Жегилик дан, кыштык саман көрдүм!

Жесирге – жемиш, жетимге – жениш!

Касапка – улак-сейнек, жалгызга – эрмек,

Ишкерге – Кут, сараңдарга – жут!

Ушундай кайыл заман көрдүм!

Оо, элим, буга камылга көргүн!!

Оомийин!

300

Аза батасы

Арты кайырлуу болсун!

Баары жакшылыкка оосун!!

Аза унутулуп, көөн агарсын!!

Дасторкон тойго жайылсын!

Оомийин!

301

Казак батасы

Ак үйүң айдай жаркын ордо болсун!

Уул-кызың салабаттуу молдо болсун!

Ак дилиң мусулманчыл жолдо болсун!

Алдында минген атың жорго болсун!

Ак үйүң ай тиреген чатыр болсун!

Уул-кызың ар өнөргө жакын болсун!

Түз жүрүп, эли үчүн кызмат кылган!

Бу неберең насили чоң акын болсун!!

Оомийин!

302

Жарамазан батасы

Уулдарың ийкемдүү болсун!

Кыздарың көркөмдүү болсун!

Балдарың ончакты болсун!

Кыздарың мончоктуу болсун!

Айгырың жалдуу босун!

Ага-тууганың малдуу болсун!

Үй ээси элдин алды болсун!

Эл-журтуна алгы болсун!!

Оомийин!

Кудаларга бата

Оо, Жараткан!
 Өмүр берсең, жайлуу бер!
 Дөөлөт берсең сыйлуу бер!
 Аял берсең, адептүү болсун!
 Алыс-жакындын көөнү толсун!
 Куда берсең жолдошундай болсун!
 Кудагый берсең сырдашындай болсун!
 Эгем эки жаштын бактысын берсин!
 Эки жак тең убайын көрсүн!!
 Оомийин!

Дасторконго бата

Сөзүң аталуу болсун!
 Дасторконуё баталуу болсун!
 Дасмалың даамга бай болсун!
 Казан-аягың май болсун!
 Балдарың конуп уяга!
 Кыздарың учуп кыяга!
 Уулун болсун бий-ага!
 Өркөнүң өргө чамдасын!

Жолуңду Кыдыр жалгасын!
 Көбөйө берсин мал-башың!
 Башыңарды Бак бассын!
 Дөөлөтүң ашып-ташсын!!
 Оомийин!

Коңшуга бата

Коңшу мырза!
 Дилиңиз ак болсун!
 Дениңиз сак болсун!
 Ишиниз так болсун!
 Тапкан ырыс-кешигиңиз!
 Ооматыңызга чак болсун!!
 Оомийин!

НАРИСТЕЛЕРГЕ БАТА

306

Персент күткөн ата-энеге бата

Жараткан Эгем жалгасын!

Жаныңа зор бакыт арнасын!

Аллам ыроологон таалайың!

Перзентке жаркысын маанайың!!

Оомийин!

307

Наристеге бата

Наристени боосу бек болсун!

Ата-энесине шерик болсун!

Азамат болуп, бат эр жетсин!

Аксакал болуп төргө өтсүн!

Мүнөзү болсун салмактуу!

Өмүрү өтсүн ардактуу!

Тилеген тилегим бүт келип!

Теңирим берсин зор бакты!!

Оомийин!

308

Балага бата

Балаңдын иши шай болсун!

Ыңкыган чоң бай болсун!

Желеден сааны кетпесин!

Башынан кайгы өтпөсүн!

Көбөйсүн малынын башы!

Өссүн бийиктеп мартабасы!

Зоболосу өргө чамдасын!

Досунан көөнү калбасын!

Бергенден Теңир жанбасын!

Ак жолун Кызыр жалгасын!!

Оомийин!

Ымыркайга бата

Жараткан өзүң жалга!
 Жакшылыгыңдан жанба!
 Ыйман берип, ылдыйдан жөлө!
 Ымыркайынан ырыска бөлө!
 Керооздун кесепет сөзүнөн сакта!
 Ач көздүн сугалак көзүнөн сакта!
 Агаларына атчы болсун!
 Инилерине башчы болсун!
 Жакшыларга жанаштыр!
 Жамандардан адаштыр!
 Жан досун көп кыл!
 Жатындаштан төп кыл!
 Арамдыктан алыс кыл!
 Адилден тайгыз калыс кыл!
 Жорткондо жолун ач!
 Жоомарт кылып колун ач!
 Өйдөнү көздөй куласын ташы!
 Бөлөнсүн дөөлөткө алтын башы!!
 Оомийин!

Ымыркай кызга бата

Жараткан өзүң жалга!
 Жарашыктуу тагдыр камда!
 Оюнчугу чүкө болсун!
 Ойлогону үкө болсун!
 Үйгө Кут консун!
 Үркөрдөй уул толсун!
 Эжесине тел болсун!
 Энесине бел болсун!
 Алдына нуруң чач!
 Артыңа шуруң чач!
 Өң бергейсиң чүрөктөй!
 Мүнөз бер жибектей!
 Жылдыздан артык чырай бер!
 Күндөн ысык ырай бер!
 Тал чыбыктай сымбат бер!

Кылыгын жандан кымбат бер!
Айдай чийилген каш бер!
Арчадай узак жаш бер
Колунан көөрү төгүлсүн!
Жүзүнөн мээри көрүнсүн!
Апасынын сүтүн актасын!
Жалаң айылы гана эмес!
Жамы журту мактасын!
Адамдарга сүйкүм кеби болсун!
Намысы – Абийириин чеби болсун!
Айтканы элге эп болсун!
Акыл-адеби аңыз кеп болсун!!
Оомийин!
(Аксаамай апа, "ЭТ", 9.6.93)

311

Балага ата батасы

"Оомийин" колунду жай!
Балам бата берейин!
Бергенде бата не дейин?
Оболу Кудай колдосун!
Олуя-заадалар жолдосун!
Өзүндө жана үй-бүлөндө!
Эч жамандык болбосун!
Эгем берсин оомат маалын!
Дүркүрөп өссүн мал-жаның!
Насибин артсын ансайын!
Жараткан өзү жар болуп!
Канатың талбасын!
Пендеге күнүң салбасын!
Оо, Жараткн Кудурет!
Бактылуу өмүр сүрүүнү!
Уулума насип эт!
Ыклас тилек тилегендин!
Мүдөөсүн Кудай кабыл эт!!
Оомийин!

Балага бата

Уулум!

Атаңдын уккун батасын!

Ансыз кайда качасың!

Кудурет берсе тилекти!

Өмүр жолун узак басасың!

Караңгыда жол жүргөнгө!

Кашкайган жарык чырак бол!

Суусаганга булак бол!

Кайгыда жапа чеккендердин!

Жүрөгүнө ак шам бол!

Кыбырабай чапчаң бол!

Акыл ойдун кени бол!

Асыл иштердин теги бол!

Түндүгүнөн Кут түшкөн!

Дил ойготчу эми бол!

Кызыр даарысын!

Эгеме кой дарысын!!

Оомийин!

313

Наристеге бата

Ушул бала,

Төрөлөр менен тең болсун!

Колу жоомарт, эр болсун!

Пейили айкөл, кең болсун!

Калкына аскар бел болсун!

Өзүнөн туулган балдары!

Өзүнчө жеке эл болсун!!

Оомийин!

314

Наристе кызга бата

Энеңе күйүмдүү бол!

Атана сүйүмдүү бол!

Эжеңе чубак бол!

Агаңа Кубат бол!

Синдин менен ынак бол!

Иинце бийик мурат бол!!

Оомийин!

315

Ымыркайга бата

Оо, Кудай,

Балбандын билегин бер!

Баатырдын жүрөгүн бер!

Наристенин күлкүсүн бер!

Жаш эненин уйкусун бер!

Агантай марттын колун бер!

Асан-Кайгынын боорун бер!

Азоонун арымын бер!

Акылдын жарыгын бер!

Кыраакы көсөм болсун!

Өмүрү узун, өзү эсен болсун!

Оомийин!

316

Наристе туулган күнгө бата

Оо, касиеттүү Теңирим!

Кут болсун бүгүнкү!

Наристе туулган күн!

Наристе өзү эң биринчи!

Эне сүтүн эмген күн!

Эң алгач жолу энеси,

Анын жүзүн көргөн күн!

Оо, кудуреттүү Теңирим!

Узун кыл наристе өмүрүн!

Жарат пейилинин кеңдигин!

Элине көрсөтчү эрдигин!!

Оомийин!

317

Балага ат коюу батасы

Жарык дүйнөгө келдин!

Эми алгын алгачкы Белгиң!

Ал – Ысмың! Аны уккун!

Айланып туурга конгон куштун!

Өмүрүн берекелүү болсун!!
Ысмын маракелүү болсун!
Оомийин!

318

Азан чакырып ат коюу

Аллоо акбар, Аллоо акбар!
Алпейимин дайым сактаар!
Аллам адам берди!
Ааламга адам келди!
Айыл-апа сүйүнчү!
Арыштаар кадам келди!
Кудай Таалам эми!
Кен пейилдүү перзент берди!
Касиети бассын жерди!
Берекети баксын элди!
Көлөкөсү тапсын шерди!
Азан айтып, коём ысмын!
Аллам берген зыйнатын!
Эркек болсо, элин сактаар!
Эне эмизген сүтүн актаар!
Атаандашпай малын багаар!
Айдап жерин, данын табаар!
Атасынын мээнети кайтаар!
Алдына дулдул тартаар!
Кыз болсо, кырк жылкы!
Кийиз жасап, үйүн жабаар!
Эне колуна ишин алаар!
Гүлдөтүп сайма саяар!
Уул бекен? Кыз бекен?
Угузгула ким болду экен?
Уул экен! Уул экен!!
Оомийин!

319

Азан чакырып уулга ат коюу

Уул экен! Уул экен!
Элет, калаа сүйүнчү!
Уккула кабарды бүгүнкү!!

Ааламга адам келди!
Арабызга караан келди!
Ким дейбиз атын?
Көрүнчү бачым!
Анакей, отун келди!
Анда атын коём! Эми!
Отун алып баксын элди!
Жария айтам – “Отунчу”!
Аты болсун Отунчу!!
Айыл, калаа сүйүнчү!
Уулдун ысмы бүгүнкү!
Чакырабыз деп Отунчу!
Оо, Отунчу! Отунчу!
Калк сабына кошулчу!!
Оомийин!

320

Киндик бата

Жаа, Алла! Бысмылда...!
Кыймылда, колум кыймылда!
Бул менин колум эмес,
Батма Зууранын колу!
Биртке ырымдап коёлу!
Улуунун жашын берсин!
Жакшынын башын берсин!
Бакайдын өмүрүн берсин!
Баланын көңүлүн берсин!
Аталуудан улуу бол!
Акылдуудан кундуу бол!
Энелүүдөн эрке бол!
Чымбыт эмес, эңке бол!
Кызыл тилден таңдайлуу бол!
Ырыскыдан таалайлуу бол!!
Оомийин!

321

Оозантуу ырым-батасы

Быс-мылда ырак-ма-ан-ырайым!
Оозунду ач бөпөм! Акырын, акырын!

Алгачкы ырыскыңды таткынын!

Ата-бабаң жөрөлгөсү!

Ата-энендин өбөлгөсү!

Ак мээнетинин көрөңгөсү!

Алгачкы ырыс-насибиң!

Адеп ооз тийгиниң!!

Аш жээринди билгиниң!

Ак койдун майын ашагын!

Алтымыш аша жашагын!

Токтунун майын ашагын!

Токсондон өтө жашагын!

Обуруң ачылсын, ылайым!

Обкогуң ашынсын чырагым!

Ооматтуу кылсын Кудайым!

Табитиң ачылсын ылайым!

Татымың ашынсын чырагым!

Таалайлуу кылсын Кудайым!!

Оомийин!

322

Бысмылда ыракман ырайым!

Оозуң май салган Умайым!!

Алты куйрук ашагын!

Алтымыш аша жашагын!

Жети куйрук ашагын!

Жетимиш аша жашагын!

Кызыл тилден тандайлуу бол!

Ырыс-кешиктен таалайлуу бол!!

Оомийин!

323

Кыркын чыгаргандагы бата

Ымыркайга кырк күн толгондо

“Карын чачын” алып, 40 кишиден

40 кашык суу чогултуп, ымыркайды

киринткенде айтылчу жөрөлгө-бата.

Кырк атандын жөрөлгөсү!

Ата-энендин өбөлгөсү!

Кырк уруу кыргыз ичкен суу!

Кырк атабыз кечкен суу!
Кырк ашууну ашкан суу!
Кырк үрүүндү баскан суу!
Кырк тоголонуп аккан суу!
Кызыр Атага жаккан суу!
Ыйык суудай улуу бол!
Ыйык нурдай сулуу бол!
Суудай таза мыкты бол!
Жыпар гүлдөй жыттуу бол!!
Кудайым дениң сак кылсын!
Өмүрүңдү узак кылсын!!
Оомийин!

324

Бешикке салуу батасы

Алдей, алдей ак бөпөм!
Ак бешикке жат бөпөм!
Ак бешигин көрктүү болсун!
Жатканга эптүү болсун!
Өмүрүң узак болсун!
Көнүлүң кушубак болсун!
Жети мүчөл жашагын!
Жоктун тартпа азабын!
Билектүүдөн күчтүү бол!
Билимдүү бол! Иштүү бол!
Баатыр болсоң жөлөк бол!
Баарыбызга өбөк бол!
Алдей, алдей ак бөпөм!
Ак бешикке жат бөпөм!!
Оомийин!

325

Наристени бешикке салуу батасы

Оо, Жараткан Алла!
Кайрылабыз сага!
Бешиги ак жолтой болсун!
Анда жатып, бакубат торолсун!
Умай Эне коргосун!
Ден соолугу чың болсун!
Аракети тың болсун!

Алты саны аман болсун!
Ак ниеттүү адам болсун!
Уйкусу кансын!
Батыраак эттенип алсын!!
Оомийин!

326

Кыз баланы бөлөө батасы

Кызыма арнап алган арча бешик!
Кудайым торолтуп, ырооло кешик!
Эми укта, жорго мингендей сезип!
Жылуу жат, бир аз дем ал көшүп!
Бактылуу, ырыстуу бол эркин өсүп!!
Оомийин!

327

Тушоо кесүү батасы

Тай-тай, тай күлүк!
Тактың мага зор үмүт!
Тай-тай бөбөк, тай бөбөк!
Кана, басалычы экөөлөп!
Кадам сайын калтандап!
Басат экен тай күлүк!
Жаактарын арбандап!
Ачат экен тай күлүк!

Бир күнчүлүк байгеден!
Озот экен тай күлүк!
Корообузга береке!
Кошот экен тай күлүк!

Эч ким алып көрө элек!
Мөрөйлөргө жетелик!
Тамтандоодон өтөлүк!
Тушоонду кеселик!!
Тай-тай бөбөк, тай күлүк!!
Оомийин!

328

Тушоон кесилди! Жолун ачылсын!
 Сен күлүк болдун, эми баатырсың!!
 Жарышсын, чуркоону катырсын!
 Ден соолугу чың болсун!
 Күлүктүгү чын болсун!
 Бактылуу өссүн!
 Максатына жетсин!
 Басыктуу экенин сезсин!!
 Оомийин!

329

Мына тушоон кесилди!
 Жалтактабай кадам бас!
 Жыгылып кетпе, аяр бас!
 Куттуу болсун кадамың!
 Башталды басуу заманың!
 Шилте, шилте аягың!
 Чуркап көрчү карагым!!
 Чырпыктан атты мине бер!
 Чындап чуркап жүрө бер!
 Бешигиң менен коштошкун!
 Бөбөгүнө келчү бошоткун!
 Тайыба катуу жер бассаң!
 Мүдүрүлбө таш бассаң!
 Жыгылба күлүк ат чапсаң!
 Жигит пири Шаймерден!
 Кадамыңды колдосун!
 Басканың эми шыр болсун!!
 Умай Энең жолдосун!
 Оомийин!

330

Сүннөт тойго бата

Ислам ыкыласы!
 Ата-баба ырасмысы!
 Сүннөт той кут болсун!
 Үйүңөргө Кут консун!
 Колу адалдансын!

Бат айыгып жагадансын!!

Оомийин!

УУЛГА БАТАЛАР

331

Чыгаан уулга бата

Бир үйдүн эле баласы болбо!

Миң үйдүн санаасы бол!

Бир элдин Агасы болбо!

Миң элдин Дабаасы бол!!

Оомийин!

332

Бой жигитке бата

Туулган күнүң кут болсун!

Турмушун, бактың куп болсун!

Тууруна куш консун!!

Дабалуу күнүң кут болсун!

Даамдуу турмуш жуп болсун!

Дөөлөттүү куш туш болсун!!

Оомийин!

333

Бойдокко тост-бата

Оо, Кудурети күчтүү Кудай!

Жалгыздыктан бойдокту куткар!

Анда үмүт бар, тилек бар – бүт бар!

Үйүнө ыйык Кут келтир!

Ыймандуу жар туш келтир!

Бак-таалайга жолун ач!

Кошулушсун эки жаш!

Акар-чакар болушуп!

Өргөсү балдарга толуп!

Тагдырына дөөлөт конуп!

Жубай болушуп онуп!!

Жыргап дооран сүрүшсүн!

Үй-бүлө даамын билишсин!!

Оомийин!

Уул сапарына тилек-бата

Оо, Жараткан Парбардигер Алла!
 Муктажмын пенделик жардамга!
 “7 Кайыптын” бири – Сапар!
 Келди маалы Сапарга аттанаар!
 Жолдун Пири Жоломан!
 Жолуңа мени кой аман!!
 Жол колдоом Кыдыр болсун!
 Ак жолум ачылсын!
 Саякатым байсалдуу болсун!
 Аллам максатым ишке ашырсун!!
 Оомийин!!

335

Уулга ата батасы

Турмуштун көп өйдө-ылдыйы!
 Баамда алардын арам-адалын!
 Пайдалуу ишти мол жаратып!
 Бактылуу бол карагым!!
 Колдон келсе, куунап өт!
 Ачык болуп кабагың!
 Тилеген тилегиңе жет!
 Оң согуп, тагдыр шамалың!!
 Атаң-апаң сыймыктансын!
 Көрүп көп-көп сонун кадамың!!
 Оомийин!

336

Ымыркай уулга бата

Дени сак болсун!
 Өмүрү узак болсун!
 Мүчөсү келбетүү болсун!
 Өзү алибеттүү болсун!
 Жүрөгүндө жалы болсун!
 Намысында ары болсун!
 Абийиринде ыйманы болсун!!
 Оомийин!

Эр жигитке бата

Карыларга жагымдуу бол!
 Кары-жашка алымдуу бол!
 Бей-бечага кайрымдуу бол!
 Барга-жокко байымдуу бол!
 Бакайдай көсөм бол!
 Жээрэнчедей чечен бол!
 Жек-жаатың менен эсен бол!!
 Оомийин!

338

Эки жашка тилек бата

Эй, эки жаш, эки жаш!
 Силерге тилек, ыкылас!
 Дөөлөт консун башыңарга!
 Жаш кошулсун жашыңарга!
 Өмүр бою арыбас да, карыбас!!
 Махабат берсин дайым жаш!!
 Өргөө күтүп, тукум улантып!
 Кол кармашып бирге бас!
 Бейкут жашоо берсин!
 Өмүр бою айрылбас!!
 Оомийин!

339

Күжүрмөн уулга күр бата

Данкың Урумду жарсын!
 Ата наркы өчпөсүн!
 Аброюң өсүп көктөсүн!
 Бектей белдүү бол! Уулум!
 Бекем болсун конгон туурун!!
 Биздин үмүт-тирегибиз!-деп,
 Сени менен мактансын уругуң!!
 Элиң да сыймыктансын, кулунум!!
 Оомийин!

Уулга бата-тилек

Жорткондо жолун болсун!
Дорбоңо дилде (доллар) толсун!
Бир эмес, күндө толсун!
Мингениң учак болсун!
Өмүр-жашооң узак болсун!
Баарынан озгон берен бол!
Байкалдан да терең бол!
Сынай калса, кулак сал!
Мактай калса, керек бол!!
Оомийин!

341

Уул түшүнө тилек-бата

Түп атаң колдосун!
Тенир жолдосун!
Түпөйүл кылбай түшүндү!
Түйшүктөнтчүдөй ишинди!
Түк жамандык болбосун!
Түбөлүк Бак башыңа орносун!!
Оомийин!

342

Уулга ак тилек

Булактай тунук бол!
Улууга сылык бол!
Кичүүгө өрнөк бол!
Жакшыга өнөк бол!
Элиңе жөлөк бол!
Алланын амырын бил!
Акылмандын кадырын бил!
Адамдын адалын бил!
Жалгандын төгүнүн бил!
Жарындын көңүлүн бил!!
Оомийин!

Уулга накыл

Жейрендин этин ашагын!
 Жети мүчөл жашагын!
 Серкенин этин ашагын!
 Сегиз мүчөл жашагын!
 Токтунун этин ашагын!
 Тогуз мүчөл жашагын!
 Тартпагын жоктун азабын!
 Баатырларча жөлөк бол!
 Баарыбызга өбөк бол!
 Өмүрү узун абышка бол!
 Жашоо үчүн жарышта бол!!
 Оомийин!

344

Жаш жоокерге бата

Кызыр колдоп жолунду!
 Кызылдай ырыс төксүн!
 Кызмат өтөп Мекенге!
 Калкына кадырың өтсүн!!
 Үйрөн, агар аскер ишинен!
 Алкыш, бата алып элинден!!
 Өмүрлүү бол Кудай берген!!
 Оомийин!

КЫЗГА БАТАЛАР

345

Кыз балага бата

Шөкүлөң кептүү болсун!
 Сымбатың көрктүү болсун!
 Жүрөгүң өрттүү болсун!
 Жүрүмүң эрктүү болсун!
 Кудайым
 Каныкейдин дээрин берсин!
 Айчүрөктүн зээнин берсин!
 Зулайканын сулуулугун берсин!

Умай Эненин улуулуутун берсин!

Ак гүлдүн жытын берсин!

Апандын Кутун берсин!!

Тал чыбыктай бой берсин!

Таалайыңды мол берсин!

Өмүрүң узак болсун!

Үйүңө ынтымак толсун!!

Оомийин!

346

Бийкеге бата

Энеңе күйүмдүү бол!

Атаңа сүйүмдүү бол!

Эжелериңе чубак бол!

Агаларыңа кубат бол!

Синдиндин назик жаны бол!

Ининдин намыс-ары бол!

Башыңа Бак консун!

Дениң сак болсун!!

Оомийин!

347

Бийкечке бата

Кыялың сүйкүм, нускалуудан бол!

Кыргыздын белдүү кыздарынан бол!

Үй-блөсүн гүлдөтөөр уздарынан бол!

Эр-азаматты эргиткен куштарынан бол!

Жайган дасмалың набат болсун!

Жакуттай башыңа дөөлөт консун!!

Оомийин!

348

Күйөгө узаткан кызга бата

Кагылайын жан балам!

Кайда жүрсөң да бол аман!

Угуп кой накылың атаңын!

Мазасын түшүн батамын!

Кичи пейил, сылык, ийкемдүү болуп!

Сыйлагын кайын энең, кайын атаңы!

Кекчил болуп, кекирейбей болбоско!
Кечире бил, ким кетирсе да катаны!
Куттуу болсун бүгүнкү кыз оюн той!
Өз турмушун башталат, билип кой!
Өмүрлүү бол кызым, бол ак жолтой!!
Оомийин!

349

Кызды узатуу батасы

Оо, кызым,
Барган жеринден Бак берсин!
Багыңа ооматың бап келсин!!
Көл боюнда дарагың болсун!
Көлөкөлүү чарбагың болсун!
Короо толгон коюң болсун!
Аттанып үйдөн чыкканда!
Айчүрөктөй жолуң болсун!
Аллам өзүнө ыраазы болсун!
Оомийин!

350

Кудайым жалгасын!
Сага бакытты арнасын!!
Оң жагыңдан Күнүн туусун!
Сол жагыңдан Айың туусун!
Мандайдан чолпонуң балбылдап!
Жолуңа жарык берип турсун!
Дөөлөттүү бол! Багың ачылсын!
Таалайың сен үчүн күрөшсүн!
Баскан изиңе гүл өссүн!!!
Оомийин!

351

Аттанган кызга бата

Айланайын берекем!
Асылым, ардагым, көлөкөм!
Барган жеринде нарктуу бол!
Айылыңда кадыр-барктуу бол!
Ак Өргөндүн Куту бол!

Алганын менен татуу бол!
Бешигин астындан түшпөсүн!
Башындан Бактың кетпесин!
Ак жолтой келин атанып!
Барган жериң жаркып көктөсүн!!
Оомийин!

КЕЛИНГЕ БАТА

352

Келген келин төрөсө!
Алтындан казан көмөрсүн!
Эмки ушул убакта!
Айдай бешик өнөрсүн!!
Айдай бешик ичине!
Апакай эгиз бөлөнсүн!!
Ылайыктап алган келиниң!
Ынтымакта жашасын!
Тандап алган келини!
Татуулукта жашасын!
Периштедей уул-кыздарың!
Төрүндө тайрандасын!
Үйүндө ата-энеңер майрамдасын!!
Оомийин!

353

Ак жолуң ачылсын!
Алтын, күмүш чачылсын!
Өмүрүң узун болсун!
Колдогонун Кызыр болсун!
Көшөгөң көгөрсүн!
Башың бакытка бөлөнсүн!
Айдай бала төрөп ал!
Ак бешикке бөлөп ал!!
Оомийин!

354

Көшөгөң көгөрсүн!
Көп-көп бала төрөлсүн!
Күндөй бала таап ал!

Күн нуруна жаап ал!
Ак алмадай мемеле!
Ак тооктой жөжөлө!!
Оомийин!

355

Куш бооңор бек болсун!
Кут өргөнөр чеп болсун!
Керилген келин бол!
Чоюлган жубан бол!
Балпайган байбиче бол!
Келген жеринен Бак айтсын!
Эмики ата-энеңдин акыбети кайтсын!!
Оомийин!

356

Ормон талындай бой берсин!
Олуяныкындай ой берсин!
Кардай аппак жамал берсин!
Кыяктай назик обон берсин!
Үйүнө толтура кешик берсин!
Үстүнө кошуп, бешик берсин!!
Оомийин!

357

Келиниң зыйнаттуу болсун!
Улууну сыйлаган уяттуу болсун!
Сулуу, өндүү-үстүү болсун!
Оозунда жылуу сөздүү болсун!
Келиниң кептүү болсун!
Эл ишине эптүү болсун!!
Оомийин!

358

Келин тою зыйнаттуу болсун!
Келин төрү урматтуу болсун!
Келиниң сүйкүмдүү болсун!
Кызматы ийкемдүү болсун!
Алды менен эрине жаксын!
Өмүр багын жарынан тапсын!!
Оомийин!

Ата-энеңе багымдуу бол!
 Ага-иниңе жагымдуу бол!
 Кайындарыңа кайрымдуу бол!
 Айылыңа алымдуу бол!
 Элиңе дайым элелүү бол!
 Калкыңа калалуу бол!
 Жарыңа дабалуу бол!!
 Оомийин!

360

Жолдуу бол! Багың ачылсын!
 Дөөлөтүң ташып-ашынсын!
 Төрүндөн жакшылык кетпесин!
 Төбөндөн Бакыт Нуру өчпөсүн!
 Кызың мончоктуу болсун!
 Уулүң ончакты болсун!
 Насибиң ийип келсин!
 Теңирим сүйүп берсин!!
 Оомийин!

361

Эриңе жагымдуу бол!
 Элиңе алымдуу бол!
 Барга, жокко байымдуу бол!
 Баарыңа тең ырайымдуу бол!
 Оорубай чың бол!
 Оокатка тың бол!!
 Оомийин!

362

Ээ, берекем!
 Элиңе белдүү бол!
 Калкыңа каадалуу бол!
 Ата-энеңе кайрымдуу бол!
 Кайындарыңа алымдуу бол!
 Жарыңа жайдары бол!
 Жактырган жалжалы бол!
 Берерге ашың белең болсун!
 Берекелүү, кенен болсун!

Башыңдан багың кетпесин!
Алдыңды бешик тепсесин!!
Оомийин!

363

Көшөгөң көгөрсүн!
Көөнүң шатка бөлөнсүн!
Багың ачылып, барктуу бол!
Салт тутуп, нарктуу бол!
Сапарың оң болсун!
Шыбаган чоң болсун!
Жолуң шыдыр болсун!
Жолдоошуң Кыдыр болсун!!
Оомийин!

364

Жараткан жалгасын!
Жылдызың жансын!!
Кудайым тилегиң берсин!
Ырысың агып кирсин!!
Кешигиң мол болсун!
Таалайың зор болсун!
Конушуң оттуу болсун!
Колун жуктуу болсун!!
Оомийин!

365

Айланайын чырагым!
Алтын боолуу тумарым!!
Барбардигер Бак берсин!
Башыңа чак берсин!
Ата-эненди эгизде!!
“Атаң!?”, энең!?” дегизбе!!
Улуунун жолун кеспе!
Чырагым, ушуларды эсте!!
Оомийин!

366

Айланайын кызым!!
Өмүрүң болсун узун!

Барган жериңден Бак берсин!
Бүлөңө ынтымак келсин!
Дилинде ата-баба мурасы болсун!!
Ишине кайындарың ыраазы болсун!
Оңуңан Күнүн туусун!
Солуңан Айың туусун!
Жолунду жылдыз жуусун!
Түйшүгүң таттуу болуп, балың тамсын!
Таалайың мөл болуп, багың жансын!
Баскан изине гүл өнсүн!
Баарын элиң көрсүн!!
Оомийин!

367

Кулунум! Көшөгөң көгөрсүн!
Өргөңө Кызыр Кут чөгөрсүн!
Асылым, Ак жолуң ачылсын!
Алдыңа кешик чачылсын!
Алла Таалам дөөлөт түптөсүн!
Ак элечек башыңан түшпөсүн!!
Оомийин!

368

Керегөң кептүү болсун!
Келиниң септүү болсун!
Орошон уулун болсун!
Кызгалдактай кызың болсун!
Жайлоонун оту жошулсун!
Жайылып, малың кошулсун!
Келиниң кулун байласын!
Кемпириң куйрук чайнасын!
Тоодой ырыс берсин!
Ак пейилден дурус берсин!!
Оомийин!

369

Уулуңуз уруктун данеги болсун!
Улууну урматтоо адеби болсун!
Жүзү жарык болсун!
Сөзү анык болсун!

Келинин бактылуу болсун!
Кыялын элде жактыруу болсун!
Мүнөзү сыпайы болсун!
Кийгени бачайы болсун!
Пейили ток, каниеттүү болсун!
Периштедей адилеттүү болсун!!
Барган жеринин багын ачсын!!
Алды менен жубайына жаксын!
Кызматы менен элин тартсын!
Босогого Бак болуп консун!
Бала-бакырага үйү толсун!!
Оомийин!

370

Куш бооңор бек болсун!
Түндүгүнөр чеп болсун!
Кулк-мүнөзүңөр төп болсун!
Ак никеңер кут болсун!
Ак дилиңер ага куп болсун!!
Дениңер сак болсун!
Ортодо ынтымак болсун!
Башыңарга Бак консун!
Маанайыңар шат болсун!
Дасторконуңар ырыска толсун!!
Оомийин!

371

Ананайын келин балам!
Ак батамды арнайм саган!
Адам болуш эң кымбат!!
Келин болуш чоң урмат!
Балам!
Жашоонун булагы бол!
Жарыңдын чырагы бол!
Үй Куту бол, салт сакта!
Түйшүктөн өзүңдү тапта!
Кир кийим кийгизбей!
Кээрдүү тил тийгизбей!
Келин парзыңды акта!!
Күйөөңө өрүүдө өбөк бол!

Ылдыйда жөлөк бол!
Кудайым өмүрүңдү узак кылсын!
Эшигиңе ырыс-кешик жыйсын!
Ак жолуң ачылсын!
Алдыңа дөөлөт чачылсын!!
Оомийин!

372

Этегинден жалгап!
Эркек уул төрөп ал!
Уулуң эл көлөкөлөр!
Чынардай эр болсун!!
Оомийин!

(“Дарыгер Мамбет Мамакеев
Кыдыр акенин ушу батасынан
Төрөлгөн!” деген аңыз кеп бар)

373

Кайын атаңды хандай көр!
Кайын энеңди жандай көр!
Кор калтырбай ар сөзүн!
Касиетин аңдай көр!
Айткан акыл-насаатын!
Агарып аткан таңдай көр!
Ичээр ашын, тамагын!
Олтурарга төшөгүн!
Кийерге кийимин!
Айттырбастан камдай көр!
Кызмат кылып урматтап!
Сый көрсөтүп ызааттап!
Купулуна толо көр!
Кызынан кымбат боло көр!
Адебиң менен эритип!
Акылың менен меритип!
Урпагыңа уланаар!
Ак батасын ала көр!
Кайын аганды бектей көр!
Кайнилеринди чептей көр!
Кайын эже, кайынсиндинди!

Жатындаштан жакын көр!
Чоң абысының колдосун!
Кичи абысының жолдосун!
Айныбай келсин тилегиң!
Алганың болсун тирегиң!!
Ачык сүйлөп, ак жүрүп!
Кир бастырба жүрөгүн!!
Ортоңордо от жагар!
Опосуздар болбосун!!
Барган жериңен Бак айтып!
Башыңа бекем орносун!!
Оомийин!

374

Кагылайын алтыным!
Апандын ук накылын!!
Каалганы катуу жаппа!
Кайындарыңды какпа!!
Кайын атанды макта!!
Кайын энеңди баркта!!
Кадырын жарындын сакта!
Күйөңсүз эч жакка баспа!!
Кажетсиз ата-энеңе качпа!
Кайындардагы сөздөрдү!
Кайта төркүнүңө айтпа!!
Келиндик кааданды сакта!!
Оомийин!

375

Келген келин кут болсун!
Керегене Кут консун!!
Алтындан казан көмөрсүн!
Арча бешик бешик өнөрсүн!
Арча бешик ичине!
Апакай эгиз бөлөңсүн!!
Көшөгөсү көгөрсүн!
Келинге дөөлөт чөгөрсүн!!
Оомийин!

376

Жаңы коңшун кут болсун!
 Кешикке үйүң жык толсун!
 Өнтөлөп алган келиниң!
 Өрнөктүү болуп жашасын!
 Тандап алган келиниң!
 Татуулук түзүп жашасын!
 Казанда “чыз-пызы” болсун!
 Кайын-журту менен,
 “Сизи-пизи” болсун!

Периштелер төрүндө сайрандасын!
 Наристелер ойноп тайрандасын!!
 Чырды кулак укпасын!
 Баары бейпил, тынч уктасын!!
 Оомийин!

377

Кудай жалгасын!
 Куунак өмүр арнасын!
 Көшөгөң көгөрсүн!
 Көөнүң агарсын!
 Терметкениң бешик болсун
 Үйүнө бакыт, кешик толсун!
 Ак элечегин ообосун!
 Аллам өзү колдосун!
 Жүзгө жетип жашыңар!
 Куудай болсун чачыңар!
 Башыңдын Багы тайбасын!!
 Жарыңа сүйүүң карыбасын!!
 Оомийин!

378

Алла астыңа ат берсин!
 Ат берсе да, ала берсин!
 Алган келинине Алла Таалам!
 Алтын көкүл бала берсин!
 Дасторконуң жыйылбасын!
 Дөөлөт күлүп жымындасын!
 Казан оту токтобосун!

Калгандары сага окшобосун!
Уулуң Урум болсун!
Кызың Кырым болсун!
Колдогонун Кызыр болсун!
Өмүрүнөр узун болсун!!
Оомийин!

379

Келген жериңе Кут консун!
Керегене ырыскы толсун!
Келин ак жолтой болсун!
Иштери сан колдой болун!
Кудай дөөлөт берсин!
Тилеген тилегиң келсин!!
Оомийин!

380

Жаңы турмушуң кут болсун!
Жашоондун жолу куп болсун!
Алтындан болсун тарагың!
Ак жолтой жар бол карагым!
Күмүштөн болсун тарагың!
Күлүстөн жар бол карагым!
Бакыт конуп башыңа!
Башталсын Оомат арааның!!
Оомийин!

381

Баш кошушту эки жаш!
Оо, Эгем, экөөнүн багын ач!
Жубайларга ырыскы чач!!
Куш боосун бек кыл!
Түндүгүн түбөлүк чеп кыл!!
Асмаңын ачык, көк кыл!
Алакаларын элге төп кыл!
Аяш-адаштарын көп кыл!
Дендерин сак кыл!
Көңүлдөрүн шат кыл!
Эри экөөнү ынтымак кыл!!
Оомийин!

382

Өкүл ата, өкүл энеге бата
Келин келди алыстан!
Эли ыраакта калышкан!
Энсирешип жүргөндө!
Эң жакын болуп алышкан!
Өкүл ата, өкүл энелер!
Камкору бол калыстан!!
Сагынса келин эл-жерин!
Сен ата-энеси бол, бүгүн!!
Күсөсө келин ата үйүн!
Күсөөсүн тарат дегеним!
Келинге көңүл бургула!!
Кем-карчын бүтөп тургула!
Кызматың Кудай бааласын!
Кыдыр даарысын!!
Оомийин!

383

Жалгыздык, бойдоктук жаныңа баткандыр!
Үй-бүлө жыргалы көзүңдөн учуп аткандыр!
Оо, Жараткан! Бул бурадардын багын ачып!
Махабат бер! Жар ырооло өзүнө талапташ!
Айымдын жолун Ак Жолтой кыл!
Жубайын, эч кур дегенде, Эрчонтой кыл!!
Баштарына Бак консун!
Тагдырларына дөөлөт орносун!!
Оомийин!

384

Кудай жалгасын!
Кут жандасын!
Тилегениң келсин!
Тилегиңди берсин!
Башыңа Бак консун!
Баары каалоондой болсун!
Никең Ак Жолтой болсун!
Керегек кешикке толсун!!

Алганыңа жарашкын!!
Абысындарыңа жанашкын!
Ак элечегин ообасын!!
Босогоңдо дөөлөт оонасын!!
Оомийин!

385

Келген келин кут болсун!
Кереген Кут консун!
Өнтөлөп алган келиниң!
Өрнөк берип жашасын!
Тандап алган келиниң!
Татуулукта жашасын!
Уюң каймактуу болсун!
Уулуң салмактуу болсун!
Чырды кулак укпасын!
Дайым тынч укташсын!!
Оомийин!

ЖАШ ЖУБАЙЛАРГА БАТА

386

Кыз узаарда Эне, эже, жеңе баталары

Э н е с и :

Аттанып үйдөн чыкканда!
Алтындын зери чачылсын!
Айдай бактың ачылсын!
Күлүп үйдөн чыкканда!
Күмүштүн зери чачылсын!
Күндөй бактың ачылсын!
Алтындан башың кырдап өт!
Алганың менен тең карып!
Ай тийгендей жыргап өт!
Күмүштөн башың кырдап өт!
Күйөң менен тең карып!
Күн тийгендей жыргап өт!

Улуу Жеңеси:

Кепич маасы кийип өт!
Ынагым,
Келиндик доор сүрүп өт!
Байпак маасы кийип өт!
Ынагым,
Байбиче доорун сүрүп өт!

Э ж е с и :

Ортон колдой кашыңа!
Оролсун дөөлөт башыңа!
Чыпалактай кашыңа!
Чырмалсын Бак башыңа!
Ак кайың жаагы ий болсун!
Алганың дурус бий болсун!
Көк кайың жаагы ий болсун!
Күйөөң дурус бий болсун!

К и ч и Ж ең е с и :

Шаркырап аккан булагым!
Шарактап ойноор ынагым!
Барганда багың ачылып!
Кутмандуу болсун турагың!
Алганың жакшы болгон соң!
Алтындан чачпак сүйрөтөт!
Ар убак акыл үйрөтөт!
Күйөөң жакшы болгон соң!
Күмүштөн чачпак сүйрөтөт!
Күндө акыл үйрөтөт!
Алтындан бешик өңөргүн!
Алганың менен көгөргүн!!
Күмүштөн бешик өңөргүн!
Күйөөң менен көгөргүн!!
Кызыр даарысын!
Кудайым жалгасын!!
Оомийин!

387

Баш кошулсун башыңа!
Жаш кошулсун жашыңа!
Ата Жолун аяр ардакта!!
Энеңи мазардай урматта!!
Атаңдын тилегин аткар!
Энеңдин эмгегин акта!!
Оомийин!

388

Куш боонор бек болсун!
Кармашкан колуңар чек болсун!
Ак никең урагыс чеп болсун!
Аман болсун асыл жаныңар!
Аксын дайрадай багыңар!
Азыр жыргаар чагыңар!!
Ак батабызды кабыл алыңар!!
Оомийин!

ЖАШ ЖУБАЙДАРГА БАТА

389

Абалы Тенир колдосун!
Ак жолуна жолдосун!
Ата-энеңерди ыйык сезгиле!
Арзыган тилегинерге жеткиле!
Ынтымакта кол кармашып,
Бактылуу өмүр сүрүп өткүлө!
Ата конушун таптап өткүлө!
Ата салтын сактап өткүлө!!
Оомийин!

390

Куш боонор бек болсун!
Ак нике-арзууңар төп болсун!
Кийгениң эптүү болсун!
Элечегиң кептүү болсун!
Сымбатың көрктүү болсун!
Жүрөгүң өрттүү болсун!
Өмүрүң узун болсун!
Өнөрүң үзүр берсин!

Үйүңө кешик келсин!
Кешик менен Бак келсин!
Үй ичине ынтымак келсин!!
Оомийин!

391

Алтындан болсун жаканар!
Күмүштөн болсун таканар!
Ташка таруу өскөнчө!
Тарчылык көрбөй жашанар!
Музга таруу өскөнчө!
Мунду билбей жашанар!
Козгогон чоктой козгула!
Катарыңардан озгула!
Колу эң берекечил болгула!
Көпкө көлөкөчүл болгула!
Эгемден эсендик келсин!
Узун өмүр, көсөмдүк берсин!!
Оомийир!

392

Баш кошкондорду
Бак карасын!
Кыдыр даарысын!
Кетпес оомат берсин!
Кең пейил келсин!
Пир жолдосун!
Дөөлөт орносун!
Ата пири жалгасын!
Алла ырыс арнасын!
Жигит пири колдосун!
Умай Эне, Батма, Зуура!
Бүбү Калыйча жолдосун!
Каайрылыштан суу алсын!
Кайын атадан дуба алсын!
Бурулуштан суу алсын!
Байбичеден дуба алсын!
Келин дили кубансын!!
Оомийин!

393

Чамагарагыңар бийик болсун!
Босогоңор ыйык болсун!
Бакчазарың өнүк болсун!
Алма менен өрүк болсун!
Ак элечегин көрк болсун!
Жарың шерик болсун!
Уулуң өзүңө телик болсун!!
Оомийин!

394

Куш бооңор бек болсун!
Кулк-мүнөзүңөр төп болсун!
Асманыңар ачык, көк болсун!
Курсант күнүңөр көп болсун!
Никеңер кирдебей ак болсун!
Ортоңордо ынтымак болсун!
Алтын башыңарга Бак консун!
Ак өргөнөргө Кут толсун!
Уул-кыз күтүп, убайын көргүлө!
Урмат-сыйда узун өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

395

Кышында ызгаар жетпеген!
Кырмазы жыты кетпеген!
Жайында ысык өтпөгөн!
Желаргы гүлүн төкпөгөн!
Жайы-кышы көктөгөн!
Жай алган жерден көчпөгөн!
Токойсуз жерде жетилген!
Домоктуу көздөн бекинген!
Дараксыз жерде жетилген!
Дейди күздөн бекинген!
Дили ажайып жар болгула!
Бакыттын башына конгула!!
Оомийин!

396

Куш боонор бек болсун!
Кудайга ишиңер эп болсун!
Кармашкан колуңар бек болсун!
Курган өргөнөр бек чеп болсун!
Жубайлар өмүрү узак болсун!
Ортодо жалаң ынтымак болсун!
Жашоо күнүнөр куунак болсун!!
Башыңарга Бак келип консун!!
Оомийин!

397

Ак ниенер кут болсун!
Баары тең куп болсун!
Өрөгөнөргө Кут консун!
Эми:
Жакыны тургай, жатка жагар!
Жалаң силерди эле эмес,
Жамы журтту бүт багаар!
Улукмандай уул,
Умайдай кыз тапкыла!!
Оомийин!

398

Ананайыңдар!
Ата-эненерди жаркытып!
Аларга аткан таң болгула!
Аялуу ынтымакка даяр болгула!
Ар качан бакубат пар болгула!!
Оомийин!

399

Жараткан жалгасын!
Жубайларга жаркын өмүр арнасын!
Таалайыңар бактыңарга азык болсун!
Тапканыңар балдарыңа насип болсун!
Кардыңар ачпасын!
Ырысыңар качпасын!
Короонор толо кой болсун!
Жашоонр жалаң той болсун!

Коюңардын баары кара болсун!
Койнуңар толо бала болсун!
Токсондондон өтө жашап койгула!!
Томпойгон чал-кемпир болгула!
Оомийин!

400

Тутандырып жашоо чырагыңарды!
Түбөлүк коштуңар тагдырыңарды!
Түндүгүңөрдөн Кут куюлсун!
Түп атаңардын мартабасы буюрсун!
Үйүңөргө бак орноп, ордо болсун!
Мингениңер бөжүгөн жорго болсун!!
Оомийин!

401

Кол кармашкан эки жаш!
Силерге ак тилек ыкылас!
Конушуңар жайлуу болсун!
Ак жолтой, убайлуу болсун!
Көңүлүңөр куунак болсун!
Ниетиңер ак болсун!
Үмүтүңөр улук болсун!
Пейилиңер тунук болсун!
Тапканыңар азык болсун!
Эшигиңер ачык болсун!
Жегениңер кешик болсун!
Терметкениңер бешик болсун!!
Өмүр бою Махабат балын ашагыла!!
Кол кармашып куунак жашагыла!
Оомийин!

402

Куш бооң бек болсун!
Курулган нике-шаарың!
Кулптай бекем чеп болсун!
Куттуу көшөгөң көгөрсүн!
Кудай башыңа Бак чөгөрсүн!
Алтыңдан болсун сагагың!
Ак жолтой бол карагың!

Күмүштөн болсун сагагын!
Күлүстөн жар бол карагым!
Ак батам ушул карагым!
Ачылсын оомат барагын!!
Оомийин!

403

Эгем, эки жаштын бактысын берсин!
Таалай эшигинин «ачкычын» берсин!
Багыңар ээ-жаа бербей агып кирсин!
Эки жак тең кызыгын көрсүн!
Түбөлүк кол кармашып өткүлө!!
Тилеген муратыңарга жеткиле!
Саябалуу дарактай, сан жылдап өскүлө!!
Оомийин!

404

Жубайлар бири бирине бел болгула!
Жуураттай уюган Айдын көл болгула!
Оомийин!

405

Куш боонор бек болсун!
Купулуңар төп болсун!
Кармашкан колуңар чек болсун!
Капкалуу шаардай чеп болсун!
Бала-бакыраңар көп болсун!
Баары азамат өрт болсун!
Кыздарыңар көп болсун!
Кыргыз элине көрк болсук!
Жашооңор олуттуу болсун!
Үй-бүлө бүт ден соолуктуу болсун!
Баары тең ырыс-кешиктүү болсун!
Балдарыңар алтын эшиктүү болсун!
Оомийин!

406

Кол кармашып өткүлө!
Санааңарга жеткиле!
Саябалуу дарактай,

Сан жылга сапар чеккиле!
Болдунар ак никелүү!
Бөлүнбөс болуп эки ээли!
Аппак келин уул тапсын!
Айдай жарык чекелүү!
Жүзгө чыксын жашынар!
Куудай болсун чачынар!
Чөбүрөнөрдү өпкөндө!
Калтылдап турсун башынар!!
Оомийин!

407

Кош аккумуляй көлдөгү!
Кызгалдактай белдеги!
Жаш жубайлар силерге!
Ак батам берем мендеги!
“Дөөлөттүү, шаттуу болгула!
Кыл өтпөс таттуу болгула!
Тутанттынар чырагынарды!
Түбөлүк коштунар курагынарды!
Теңирим колдоп, жолдоп!
Ширетсин ынак кумарынарды!
Куш боонор бекем болсун!
Өргөнөр чеп Мекен болсун!!
Оомийин!

408

Бири-биринерди танбай!
Жубунардан жанбай!
Таза жашап таңдай!!
Гүлдөй назик!
Күндөй ысык!
Өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

409

Баш менен жаштан!
Бак менен аштан кем болбой!
Бөөдө ооруга жем болбой!
Өмүргө марыгыла!!

Жубар жолдон азбай!
Жубуңардан жазбай!
Касиеттүү карыгыла!
Оомийин!

410

Жакыны тургай,
Жатка да жагаар!
Жалаң силерди эмес,
Жамы журтту багаар!!
Улукмандай уулдуу!
Умай дай кыздуу болгула!!
Оомийин!

411

Ак никенер жаркын маанайлуу болсун
Кармашкан колуңар таалайлуу болсун!
Өмүр сапарыңар байсалдуу болсун!
Өнөрчүл ишинер илхамга толсун!
Бапырап бала-чакалуу болгула!
Байлык, дөөлөттү Кудайга койгула!!
Оомийин!

412

Оо, Алла-Таала Жараткан!!
Баш кошкондордун багын ач!!
Ырыскыларынан арбын чач!
Баш алган буудайдай ыргалгыла!
Чырмооктой чырмалгыла!
Ырысыңарга эр бала сүйгүлө!
Кызыгыңарга кыз бала сүйгүлө!
Кайгырбай, каткырып жүргүлө!
Кол кармашып, куунак өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

413

Келин баланын,
Көшөгөсү көгөрсүн!
Кудайым,
Башына Бак чөгөрсүн!
Астына бала өнөрсүн!

Ортоңордо ыйман болсун!
Ыйбаа түптүү болсун!
Улууларды урматтоо!
Ата-энени ызаттоо күчтүү болсун!
Алла
Бактылуу карылыкка жеткирсин!!
Оомийин!

414
Баш кошкон эки жаш!
Силерге ак тилек, ыкылас!
Өмүрүнөр узак болсун!
Башыңарга Бак консун!
Бир-бириңе күйүмдүү болгула!
Элге-журтка сүйүмдүү болгула!
Үйүнөр ордо болсун!
Бапырап балдарга толсун!!
Оомийин!

415
Куш боонор бек болсун!
Көтөргөн өргөңөр чеп болсун!
Кулк-мүнөзүнөр төп болсун!
Никеңер пакиза ак болсун!
Жашооңордо ынтымак болсун!
Дениңер дайым сак болсун!
Көнүлүнөр кушубак болсун!
Башыңарга Бак консун!
Үйүнөргө Кут толсун!!
Оомийин!

416
Ак никеңер бактылуу жуп кылсын!
Ак өргөңөрдү Кудайым Кут кылсын!
Үйүнөр капкалуу шаар болсун!
Үмүттөр ишке ашып тураар болсун!
Элестетип, бала-бакча ордосун!!
Төрүнөргө төрт бешик орносун!
Көп балалуу ата-эне болгула!
Парызыңарды аткарып койгула!!
Оомийин!

417

Асылдар, Ак никеңер кут болсун!
 Алтын башыңарга Кут консун!
 Мүнөзүңөр бир-бирине бап келсин!
 Кудайым силерге бакыт апкелсин!
 Өмүрүңөр узак болсун!
 Алакаңарда ынтымак болсун!
 Асманыңар ачык, көк болсун!
 Кармашкан колуңар бек болсун!!
 Оомийин!

418

Кол кармашкан эки жаш!
 Кошулсун түбөлүк эки баш!
 Эгем башыңарга Бак берсин!
 Өзүңөргө ынтымак берсин!
 Кырда жүргөн Дөөлөттү!
 Төрүңөргө апкелсин!!
 Жегениңер кешик болсун!
 Терметкениңер бешик болсун!!
 Оомийин!

419

Эки жаштын конушу кут болсун!
 Экөөнүн баштарына Кут консун!!
 Келиндин көшөгөсү көгөрсүн!
 Көп узабай бешик өнөрсүн!!
 Кайрылыштан суу алсын!
 Кара чачы чубалсын!
 Кайын энеден дуба алсын!
 Кайын журттан уялсын!
 Карап турган күйөөсү,
 Кымылдап ичтен кубансын!!
 Оомийин!

420

Баш кошушкан эки жаш!
 Өмүр жолун бирге бас!
 Тилеген тилегиңерге жеткиле!
 Ынтымак болуп үйүңдө,
 Ылайым бактылуу жашап өткүлө!!

Урпактарга атайылап,
Ушундай ак ыйман сепкиле!!
Оомийин!

421

Ак жолуңардан азбай!
Жубуңардан жазбай!!
Касиетиңерди сактагыла!!
Сөөлөтүңөрдү барктагыла!
Бак-дөөлөтүңөрдү актагыла!!
Оомийин!

422

Биринден-бириң калбай!
Жубуңардан жанбай!
Таңкы аппак таңдай!
Таптаза жүргүлө!!
Кыялдан кызык!
Күндөн ысык!
Өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

423

Конушуңар жайлуу болсун!
Баары ыңгайлуу болсун!
Жаштар жаңыча дууласын!
Жубайлар сүйүшүп куунасын!!
Оомийин!

424

Эки жаштын бактысын берсин!
Эки жак тең кызыгын көрсүн!
Эки атага бирдей дем болгула!
Эки энеге бирдей эм болгула!
Пейилиңер кең болсун!
Телегейиңер тең болсун!
Өмүрүңөр узун болсун!
Колдогонуңар Кызыр болсун!
Ак сакалдуу абышка болгула!
Ак саамайлуу байбиче болгула!!
Оомийин!

425

Куш боонор бек болсун!
Ак никеңер бек чеп болсун!
Мүнөзүнөр төп болсун!
Кубаныч күнүнөр көп болсун!
Тапкан уулунар өрт болсун!
Кызыңар кыргызга көрк болсун!!
Ортоңордо ынтымак болсун!
Башыңарга Бак консун!!
Оомийин!

426

Ак никеңер кут болсун!
Алтын башыңарга Кут консун!
Кармашкан колуңар бекем болсун!
Конушуңар ыйык Мекен болсун!
Мүнөзүнөр бир-бирине төп болсун!
Сүйүүнөр өчпөс өрт болсун!
Күүнөр жанбасын!!
Кудайым жалгасын!!
Оомийин!

427

Теңир аялзатка төрт улуу касиет:

1. Улууулукту (Эне)
2. Сулууулукту (Жар)
3. Аруулукту (Кыз)
4. Жылууулукту (Нур) ыроолоптур!!!

К у т т у к т о о

Аялзат улуусуңар Күндөн бүткүн!!
Аялзат сулуусуңар Гүлдөн бүткөн!!
Аялзат Аруусуңар Сырдан бүткөн!!
Аялзат жылуусуңар Нурдан бүткөн!!
Куттукташат жарыңар Сүйүү күткөн!!!

428

Жаңы жылга бата

Кел, Жаңы Жыл!! Кел! Кел!!
Күтөбүз!! Келип саламыңды бер!

Даңк көтөргөн ызааттын!
Даркан ооматтын жылы бол!!
Көптөн-көп күткөн
Ак жолтой шоораттын жылы бол!!
Баарыбызга Ырыс, Ынтымактын!
Ак алтын кылымы бол!!!
Жакшылыктын жаркын доору бол!!
Элибизге ден соолуктун коору бол!!!
Оомийин!

НООРУЗГА БАТА

429
Алас-алас, алас болсун!
Ар балаадан калас болсун!
Ар жанга ырыс консун!
Ар үйгө Кут консун!

Умай Эне ак чачсын!
Улук Эгем Бак айтсын!
Кызыр Ата даарысын!
Ырыска бөлөсүн баарысын!!
Оомийин!

430
Алас-алас, алас болсун!
Ар балаадан калас болсун!!
Ар адам алдына Бак келсин!
Аллам баарына ынтымак берсин!

Умай Эне ак чачсын!
Теңир Ата Бак айтсын!
Улукман ата даарысын!
Жалгасын текши баарысын!!!

Жараткан ишти оңдосун!
Жакшылыкка жолдосун!
Жаманчылык болбосун!
Жакындан Кызыр коргосун!!
Оомийин!

431

Алас-алас, аас!
Ар балаадан калас!
Умай Эне ак чачсын!
Үркөр Ата от жаксын!

Алас болсун эгиниң!
Калас болсун тегиниң!
Көчүң башы нар болсун!
Көкө Тенир колдосун!
Кызыр Ата даарысын!
Колдосун баарысын!
Алас-алас, дагы алас!
Ар балаадан калас!!
Оомийин!

432

Келди Нооруз!
Болду Аалам аласал!
Күндүн нуру төгүлүп,
Ээледи гүлдүү шаң!
Мынакей атты жазгы Таң!!
Жер жашарды карасан!
Доола байдан аласан!
Бербесе бай, бар го Кудай!!
Алып берет сыйынсан!
Жер Энебиз нан берет!
Жан аябай урунсан!
Келди Нооруз, койнунду ач!!
Өлбөгөн кулга болду жаз!!
Оомийин!

433

Элде бар болсун!
Эгем жар болсун!
Курсак ток болсун!
Кырсык жок болсун!
Жерибиз чөптүү болсун!
Малыбыз эттүү болсун!
Уюбуз сүттүү болсун!

Унаабыз күчтүү болсун!
Кырманыбыз данга толсун!
Кыз чыгарып, уул үйлөп!
Үйбүз жанга толсун!
Алас-алас! Ар балаадан калас!!
Оомийин!

АЙЫМГА

Бата-куттуктоо

434

Керимселдүү жаштыкка таандык ургалдуу күч менен!
Кыз курак чагынан универсалдуу фактылар издеген!
Кенири маалымат менен, көп жыл кебелбей иштеген!
Кезинде “Кыргыз Совет Энциклопедиясын” түптөгөн!!
Келди дейт акылман курак чокусуна, эч ким күтпөгөн!!
Көсөм куракка барса да, Алла Тааланын көзү түз белем!!!
Кептер мүчө, келин мүнөз, наз кыял, апакай жүз менен!
Келесиз жаратып, таратып укмуш ийгиликти жүздөгөн!
Кыз-келиндер ишинизди улантууда, Сиз баскан из менен!
Көрө калып, атыңызды маракеси өтчү алтын тизмеден!!
Келбеттүү айым Акматова Дилдеш, дээриңизге ишенем!!
“Кеменгер Эжеке!”-деп сыймыктанышсаарын Сиз менен!!
(Тайлак Абдылдабеков)

435

Мына келди, улуу майрам салтыңыз!
Куттуу болсун Сегизинчи Мартыңыз!
Өссүн, артсын Ыйык Эне баркыңыз!!
Бар болгула, зор болгула Үр айымдар!
Жашоо көркү – бүт аялзат жалпыңыз!!!
Оомийин!

436

Урматтуу... (баланча).. төрайым!
Ууртап шаттык балын дайым!
Узарсын жаркып маанайын!
Уруксат берсең, бүгүн өзүңө!
Ууздай тилегимди арнайын!!

Дөөлөттөрдүн төрү бол!
Сөөлөттөрдүн өнү бол!
Ырыс-кешиктин кени бол!
Ооматтын нак теги бол!!
Оомийин!

437

Айымдардын жаркыны!
Асылкечтин артыгы!
Аялзаттын алтыны!
Аздектеп айтып келебиз!
Айперидей даңкыңы!!
Ак дилден куттук айтабыз!
Азыркы Сегизинчи-мартыңы!!!
Оомийин!

438

Асылзааданын кундуусу!
Айымдардын нурдуусу!
Ай перидей сындуусу!
Аялдын супер жылдызы!
Ак жолтой болсун мына ушу!
Келаткан Жаңы жыл арышы!
Асыл башыңа үйүлсүн!!
Аланын буюрган Ырысы!!
Оомийин!

439

Куттуу болсун кутман март майрамың!
Кубанышсын балдарың жана алганың!
Кулачың узарып, башыңды Бак даарып!
Куту түшсүн үйүңө Кудуреттүү Алланын!!
Кымбаттуу айым... (баланча).....сулуу!
Коштоп жүрсүн өмүр бою Бак-таалайың!!
Оомийин!

440

Медайымды куттуктоо

Жакшылыктын кени бол!
Жаңыруунун нак теги бол!

Жакшы аттуулар кеби бол!
Жоокерлердин деми бол!
Сыркоолордун эми бол!
Сый-урматтын төрү бол!
Сыпайылардын өнү бол!
Сынчылардын беги бол!
Супермедайым дээри бол
Оомийин!

441

Улуусунар Айымдар Күндөн бүткөн!!
Сулуусунар Айымдар Гүлдөн бүткөн!!
Аруусунар Айымдар Сырдан бүткөн!!
Таптуусунар Айымдар Нурдан бүткөн!!
Куттуктайт жарыңар жыргал күткөн!!
Оомийин!

АЙЫМДАРГА БАТАЛАР

442

Ак элечегин башыңан түшпөсүн!
Алла Таала багыңды түптөсүн!
Көшөгөң көгөрсүн!
Үйүң Кутка бөлөңсүн!
Сарамжалдуу, сабырдуу бол!
Кайын журтка кайрымдуу бол!
Алганың менен тең карып!
Узак өмүр сүр кубанып!
Терметкениң бешик болсун!
Өргөң ырыс-кешик толсун!!
Оомийин!

443

Журтуңдун намыс-ары бол!
Жубайыңдын назик жары бол!
Жарыңдын бир келген багы бол!
Балдарыңдын шыбагасы дагы бол!!
Оомийин!

444

Куттуктайбыз «коншулуу» болушун!
 Куттуу үйүнө «боолуу куш» конушун!
 Эми ак дилден кааларыбыз баарыбыз!
 «Асыл коншундун» ак жолтой болушун!!
 Бутагың жайылсын! Өсүп бүрдөсүн!
 Тукумуң өмүрдө жамандык көрбөсүн!
 Оомийин!

445

Сүйүктүү айым – Сиз эсте!
 Сүйүнүп сунам гүл десте!!
 Оомийин!

446

Чолпону болуңуз жылдыздын!
 Чордону болуңуз турмуштун!
 Жетигени болуңуз жылдыздын!
 Жетиги болуңуз кундуздун!
 Учкуну болуңуз жылдыздын!
 Узуу болуңуз кыргыздын!!
 Оомийин!

447

Куттуу болсун туулган күнүңүз!
 Кубаныч менен узак өмүр сүрүңүз!
 Бул турмушта ордунуз бар олчойгон!
 Бакубатта! Ден соолукта жүрүңүз!
 Асыл айым! Биздин тилек-дилибиз!
 Ачылсын бак-таалай гүлүңүз!!
 Оомийин!

448

Эне деген – улууулук!
 Жар деген – сулууулук!
 Бийкеч деген – аруулук!
 Үй Куту деген – зили улук!
 Булар биздин таалайыбыз!
 Булар – алтын маанайыбыз!!
 Алланын буюрган ушул ыйык Белектерин!! –

Аялзаттын ушундай ажайып кереметтерин!!

Ардактап, сүйүп даңктайлы!!

Ызааттап бийик барктайлы!!

Кастарлап ыйык сактайлы!!

Оомийин!

О о м и й и н ! !

449

Куттуу болсун Күмүш той!

Той дегениң – бул ырыс гой!!

Алтын жамбы тартууладым!

Экөөңө тең эле дурус гой!

Күмүш тойдун уландысы!

Алтын тойго жалгашсын!

Жаркырасын маанайыңар!

Өнүндөй тунук алмаздын!

Өйдө куласын ташыңар!

Жүзгө жетсин жашыңар!!

Калт-калт этип ошондо!

Кагышып турсун башыңар!!

Оомийин!

450

Эшигинден Кут кетпесин!

Эринди дөөлөт тепсесин!

Элчегиң башыңдан түшпөсүн!

Эгем башыңа оомат жүктөсүн!

Уул-кыздарың толтурсун!

Ата-энендин Бак текчесин!!

Оомийин!

451

Сай талындай бой берсин!

Саабалардай ой берсин!

Ак лооланын жытын берсин!

Айчүрөктүн кутун бенрсин!

Асыл жагын бүтүн берсин!

Үйүңө кешик келсин!

Үстүңө бешик берсин!!

Оомийин!

452

Кармаганың эптүү болсун!
Кайының тектүү болсун!
Шөкүлөң кептүү болсун!
Шөкөтү көрктүү болсун!
Жубайың эрктүү болсун!
Жүрөгү өрттүү болсун!
Оомийин!

453

Кудай жалгасын!
Дөөлөт жандасын!
Аялзаттын нарктуусу бол!
Асылкечтин барктуусу бол!
Айымдардын Ак Куусу бол!
Азаматтын ак никелүү жары бол!
Алганың аруу сүйүү даамы бол!!
Оомийин!

454

Урматтуу кутман айымдар!!
Умай Энедейсиңер баарыңар!
Аялзаттын нарктуусу болгула!
Айымдардын барктуусу болгула!
Ай Перилердин даңктуусу болгула!
Асылзаадалардын ак кусу болгула!
Ак сүйүүнүн керемет даамы болгула!
Азаматтардын ажайып жары болгула!
Кудайым буларды багыңарга байласын!
Алар силердин тагдырыңарда сайрасын!!
Оомийин!

455

Очогундун оту өчпөсүн!
Оматың башыңдан кетпесин!
Арың менен жаның!
Арамдыкка көчпөсүн!
Өнөрүңдү казык кыл!
Акылыңды азык кыл!
Оюң көсөм болсун!

Оозунда сөзүн чечен болсун!
Кудайым тилегинди берсин!
Күргүштөп Бак өзү келсин!!
Оомийин!

456

Астынды бала бассын!
Артынды мал бассын!
Ак жолтой очогундун оту өчпөсүн!
Ак элечегин башынан түшпөсүн!
Үнүн угумдуу болсун!
Колун жугумдуу болсун!
Чырпыгың чынарласын!
Түндүгүн мунарласын!!
Оомийин!

457

Жаккан отуңар өчпөсүн!
Ыкыбалың бийиктеп көктөсүн!
Кызыр кыяласын!
Ырыс уяласын!
Кыздарың сулуу чыксын!
Кыргызга туулуу чыксын!
Уулдарың өрт туулсун!
Убайын эли көрүп турсун!
Кетпес кешиктүү бол!
Керемет бешиктүү бол!
Келиндерге өрнөктүү бол!
Кемибес дөөлөттүү бол!!
Оомийин!

458

Урматтуу (баланча) _____ айым!
Узарсын кубанычы маанайыңдын!
Укмуштай арбысын бак-таалайың!
Ууздай пакиза, аруу жандуу өзүңө!
Ушул тилекти ак дилден сага арнайын!
Өмүрлүү бол!
Жолдуу бол!
Бак көтөрөр,

Жондуу бол!
Капчык толо,
Сомдуу бол!!
Оомийин!

459

Кудай жалгасын!
Кут арбасын!
Кудай тилегинди берсин!
Тилегениң туш келсин!
Силерди ызааттуу жаштан кылсын!
Ден соолугуңарды таштан кылсын
Төрүнө дөөлөт оонасын!
Ак элечегин башыңдан ообасын!
Оомийин!

460

Түмөндөгөн түйшүгүңөрдү баалайбыз!
Түгөнбөгөн ырыс, таалай каалайбыз!!
Алпурушкан мээнетиңерди бийик санайбыз!
Ачууланганыңарда жакындоого даабайбыз!
Асыл айымдар! Силерсиз калабыз таалайсыз!!
Албетте, аман болсо экен деп, дайым самайбыз!!
Асылдар! Ушу бүгүнкү Кут түшкөн күн менен!
Ар кимибиз, ар бирине арзуу тилек арнайбыз!!
Оомийин!

461

Жолуң шыдыр болсун!
Жолдошуң Кыдыр болсун!
Тилиң узун болсун!
Тиштегениң үзүр болсун!
Башыңа Бак консун!
Үйүңө оомат оосун!!
Алдыңды бала бассын!
Артыңды мал бассын!
Балдарың эсен чоңоюп!
Баары бактысын тапсын
Оомийин!

462

Жарыңдын көөнүн жаркыткан чүрөк бол!
Мырзаңдын өмүрүн узарткан мүрөк бол!!
Үй турмуштун устунун жөлөгөн тирек бол!!
Алганыңдын алп сүйүүсүнө аяр түнөк бол!!
Алтын башыңа Бак консун!
Ар убак көңүлүң шат болсун!!
Оомийин!

463

Чарк айланып жаткан!
Бул керемет дүйнөгө!
Чамынып келип туулган!
Күнүң менен куттуктайм!
Кудай жалгасын!
Кызыр жандасын!
Жараткан Парбардигер!
Башыңа дөөлөт кармасын!!
Оомийин!

464

“Конуш тоюң” кут болсун!
Конушуңа Кут консун!
Үйүң Ак Жолтой болсун!
Үйүлүп ырыс-кешиктолсун!
Эгеме эмгегин жаксын!
Эңсеген тилегиң ишке ашсын!
Эшигинди оомат ачсын!!
Оомийин!

465

Байманаң артып!
Бакытың чалкып!
Кенемтең жоголуп,
Кем ишиң оңолуп!
Барчылык болсун!
Токчулук толсун!
Зоболоң көкөлөсүн!
Оомат бөпөлөсүн!
Өнөрүң көктөсүн!

Очогун ечпесүн!!
Оомийин!

466

Багын дайрадай ташсын!
Ооматын башындан ашсын!!
Үй-бүлөн эсен-соо болсун!
Ийгилигинер өсүп тоо болсун!
Жамандык болбосун!
ЖаныңдыКызыр колдосун!
Не тилесең кабыл болсун!
Ордоно оомат орносун!
Кудайым жар болсун!
Каалаганың бар болсун!!
Оомийин!

467

Узак өмүрүнөрдү бирге өтөп,
Жуурулушуп, жүзгө жеткиле!
Уул-кыздын урматтуу төрүндө,
Узакка куунак жашап өткүлө!!
Балдардын жакшылыгын көргүлө!
Баарың тең бактылуу өмүр сүргүлө!
Ыр-күлкүнүн үстүндө гана жүргүлө!
Неберелер чубуруп келе берсин!
Чөбөрөнөр колдон жетелесин!
Батаңарды берип урпагыңарга!
Барк-бааңар менен жашагыла!
Оомийин!

468

Башыңардан Бак кетпесин!
Дөөлөтүнөр гүлдөп көктөсүн!!
Түндүгүн түптүү болсун!
Кереген көрктүү болсун!
Келиниң септүү болсун!
Келбети тектүү болсун!
Кызың дөөлөттүү болсун!
Балдарың сөөлөттүү болсун!
Башкаларга өрнөктүү болсун!

Урпагың мыкты болсун!
Улаган Куттуу болсун!
Оомийин!

469

Келин жүгүнгөндө

Кудай жалгасын!
Кут жандасын!
Тилегениң келсин!
Тилегиңди берсин!
Башыңа Бак консун!
Дениң сак болсун!!
Жолуң Ак Жолтой болсун!!
Үйүң ырыс-кешикке толсун!!
Алганыңа жарашкын!
Абысындарыңа жанашкын!
Ак элечегиң башыңдан түшпөсүн!
Очогундун оту өчпөсүн!!
Оомийин!

470

Асыл башыңа дөөлөт берсин!
Аброюңду көтөрүп, сөөлөт келсин!
Өмүрлүү кылып персент берсин!
Өзүңө Эгемден Оомат келсин!
Жараткан Теңирим колдосун!
Жаныңды Эгем өзү коргосун!!
Оомийин!

471

Балаңдын иши шай болсун!
Ыңкыган чылк бай болсун!
Желеден сааның кетпесин!
Башыңан кайгы өтпөсүн!
Көбөйө берсин мал-башың!
Тилегиң өргө чамдасын!
Бергенден Теңир жанбасын!
Ак жолуңду Кызыр жалгасын!!
Оомийин!

Жаш жубайларга

Чамгарагыңар бийик болсун!
 Өргөнөр куттуу, ыйык болсун!
 Короондо күлүк “ЖИП” болсун!
 Жубайыңа жүрөгүң телик болсун!
 Жашоондо жан кыйбас шерик болсун!!
 Оомийин!

473

Өмүр жолуңар шыдыр болсун!
 Колдоочуңар Кыдыр болсун!
 Казаныңарда май кайнасын!
 Ырыскыңар өсүп жайнасын!
 Тапканыңар өзүңөргө насип болсун!
 Таалайыңарга буюрган азык болсун!
 Короо толгон кой болсун!
 Жашооңор той болсун!!
 Кудайым кетпес дөөлөт берсин!
 Башыңа өчпөс оомат келсин!!
 Оомийин!

474

Уул үйлөп,
 Кыз узаткыла!
 Урмат күтүп, ырахатка баткыла!
 Ата-энгенерди ыйык сезгиле!
 Тилеген тилегиңерге жеткиле!
 Ынтымак менен кол кармашып,
 Бактылуу өмүр сүрүп өткүлө!!
 Оомийин!

475

Жаш жубайларга бата

Тилегиңерди Кудай кабыл этсин!
 Колуңар асманга жетсин!
 Атагыңар ааламга кетсин!
 Баш кошкон өмүрүңөр!
 Бактылуу, куунак өтсүн!

Катуулукта, кайышпагыла!
Кыйындыкта, кыйышпагыла!
Калкыңардан качпагыла!
Калыс жолго баштагыла!!
Өркөнүнөр өссүн!
Өйдөлөп кетсин!!
Өрүшүнөр кеңейсин!!
Өмүр жолуңар жүзгө теңелсин!!
Оомийин!

476

Кыз узатуу батасы

Барган жериңен бак айтсын!
Бар ишиң Кудайга жаксын!
Төрүндөн жакшылык кетпесин!
Төбөндө жанган Бак нуру өчпөсүн!!
Дасорконуң берекелүү болсун!
Өмүр жолуң маракелүү болсун!
Чамгарагың бийик болсун!
Кырк чырагың күйүп турсун!!
Оомийин!

477

Айланайын берекем!
Асылым, көлөкөм!
Барган жериңде нарктуу бол!
Кайындарыңда барктуу бол!
Ак Өргөндүн Куту бол!
Алганың менен таттуу бол!
Асыл башыңды дөөлөт тепсесин!!
Алдыңдан бешик кетпесин!
Барган жериң шактап көктөсүн!!
Оомийин!

478

Ак жолуң ачылсын!
Алганың антын ашырсын!
Көшөгөң көгөрсүн!
Көңүлүң ырахатка бөлөнсүн!
Ак кочкордой уул төрөп ал!

Ак бешикке бөлөп ал!

Ата-эненди кастарлап сыйлагын!

Кайындарыңдын көөнүн кыйбагын!

Керилген келин бол!

Чоюлган жубан бол!

Балпайган байбиче бол!

Барган жериңен Бак айтсын!

Ата-энеңдин акыбети кайтсын!!

Оомийин!

479

Кагылайын балдарым!

Ооматыңар келди, кармагын!!

Кол кармашып өткүлө!

Көздөгөн максатыңарга жеткиле!

Аппак келин уул тапсын!!

Ал уулун элин баксын!!

Куудай болсун чачыңар!

Куп жүзгө жетсин жашыңар!

Оомийин!

480

Ак элечегин башыңдан түшпөсүн!

Алам бак-таалайыңды түптөсүн!

Көшөгөн көгөрсүн!

Үйүң Кутка бөлөнсүн!

Сарамжалдуу, сабырдуу бол!

Кайын-журтка кайрымдуу бол!

Терметкениң бешик болсун!

Өргөнө ырыс-кешик толсун!!!

Өмүр сүргүн кубанып!

Алганың менен тең карып!

Оомийин!

481

Парбардигер Кудайым!

Батасын берсин!!

Байлык, дөөлөт башыңа,

Бапырап толуп келсин!

Уулдун урматын көр!

Кыздын кызматын көр!
Керегеден баш чыгар!!
Келин алып, кыз чыгар!!
Өмүрүнөр узак болсун!
Үйгө ынтымак орносун!!
Оомийин!

482

Теңир жалгасын!!
Кызыр алкасын!!
Дөөлөтүн өзүнө буюрсун!
Башыңан багың куюлсун!
Берекең көлдөй чалкысын!!
Пейилиң кеңейип балкысын!!
Оомийин!

483

Телегейиң тегиз болсун!
Теребелиң Бейиш болсун!
Туу малың семиз болсун!
Туташ эгиз болсун!!
Жарың сүйүктүү болсун!
Жаныңа күйүштүү болсун!!
Карыларың наабаттуу болсун!
Кагелес, кайраттуу болсун!
Балдарың ончакты болсун!
Баары тең ооматтуу болсун!!
Оомийин!

484

Ананайын, асыл жүрөк жаштар!
Жаныны жарыялоочу добулбастар!!
Кыйынчылыктарга моюбастар!!
Ар дайым калкыңа аткан таң болгула!
Ар убак жаңыны баштагандардан болгула!
Ар качан эл үчүн бар болгула!!
Оомийин!

485

Жубайлар бир-бирине бел болгула!
Жуураттай уюган көл болгула!
Учунар узарып, тамырыңар жайылсын!
Кудайым бак-таалайыңарды,
Өзүңөргө толук кайырсын!!
Ооматыңар озсун! Кут орносун!
Баарыңды Алла-Таалам колдосун!!
Оомийин!

486

Каалоо

Өмүрдүн ушул кызыгы!!
Өстүрүп уул-кызыңы!!
Небере болсо ээрчиткен!
Чөбүрө жүрсө телчиккен!!
Жашоондун жанган жылдызы!!!
Сага КААЛАРЫМ!!
Көнүлдүн жалындай кызылын!
Өмүрдүн Нарындай узунун!
Жашоонун жомоктой кызыгын!
Сүйүүнүн чоктой ысыгын!
Ден соолуктун болоттой бышыгын!!!
Оомийин!

487

Теңирим баарын берсин!
Үйүңө Кыдыр даарып келсин!
Бак-дөөлөт агып кирсин!
Үйүңдүн урматтуу төрүңө,
Кут жылдызы жанып кирсин!!
Оомийин!

488

Өрүшүң оттуу болсун!
Конушүң куттуу болсун!
Колуң берекелүү болсун!
Жолуң маракелүү болсун!
Ырысың ташып турсун!

Аброюн ашып турсун!

Өркөнүнөр өсүп,

Өзүн өмүрлүү бол!

Өмүр бою ушундай,

Өткөрө көңүлдүү бол!!

Оомийин!

489

Кут болсун энең сени тууган күн!

Киндигинди шыр кесип!

Жибек менен бууган күн!

Киндик энең суу менен,

Алгач ирет жууган күн!

Таңып алып ороого,

Белден байлап бууган күн!

Ак сүтүн асыл энендин!

Алгач оозуңа куйган күн!!

Атаң келип төбөндөн,

Алгач жытың туйган күн!!!

Оомийин!

490

Бактылуу бол карагым!!

Бажыраң көз маралым!!

Ар качан күлкүң тыйылбай!

Ачык болсун кабагың!!

Тилегиңе жете бер!

Оңунан согуп тагдыр шамалың!!

Атаң менен апанды!

Сыймыктантсын барааның!!

Оомийин!

491

Бул ээр бабандан калган!

Өтүптүр эчен доор, заман!

Эми мураска өттү саган!!

Ага татыктуу бол балам!

Өмүр-сапарың узак болсун!

Бабаң касиети сага оосун!!

Оомийин!

Данкын Урумду жарсын!
 Атагың кылымга калсын!
 Ата наркың өчпөсүн!
 Бак-таалайың көктөсүн!
 Өмүрлүү бол уулум!
 Бек тут Ата Тууру!!
 Оомийин!

Күнүң чубактуу болсун!
 Көңүлүң куунактуу болсун!
 Конушуң өрүштүү болсун!
 Эккениң жемиштүү болсун!
 Жыйганың көлөмдүү болсун!
 Жылдызың төбөндө болсун!
 Кундузуң жаканда болсун!
 Кайберен эти баканда болсун!
 Өнөрүң бийиктеп, өрлөй берсин!
 Өмүрүң узарып, төрлөй берсин!
 Оомийин!

Жүзүн нурлуу болсун!
 Жүрөгүң сырлуу болсун!
 Жүргөнүң сыйкырлууболсун!!
 Жигиттин сырттаны атанып!
 Өнөрүң сегиз кырлуу болсун!
 Дубасы тийсин бакшынын!
 Дабаасын берсин жакшынын!
 Бооруң бүтүн болсун!
 Соолгус Кутуң болсун!!
 Сүйөөрүң гүлүстөн болсун!
 Мөрөйүң дүм үстөм болсун!
 Өсүп-өнүп, ачылсын жолуңуз!
 Дөөлөттүү өмүрлүү болуңуз!!
 Оомийин!

495

Өмүрүң узун болсун!
Өнөгүң Кызыр болсун!!
Балдарың көсөм болсун!
Баары тең эсен болсун!!
Оомийин!

496

Кут түшүп, жаркысын үйүнүз!
Куунак өтсүн узун өмүрүнүз!
Башыңыз бак көлүнө чөмүлүп!
Ырахаттын нак доорун сүрүнүз!!!
Оомийин!

497

Конушуң кенен төр болсун!
Коногун көөнү өр болсун!
Дасторконун кен болсун!
Кызыр өзү дем болсун!
Балдарың текши жетилип!
Баары элдик эр болсун!!
Оомийин!

498

Ушул үйгө Кут түшсүн!!
Уюган бойдон бүт түшсүн!!
Төрүндө дайым той болсун!
Кубаныч, шаттык мол болсун!!
Оомийин!

499

Кызыр башыңа ырыс жүктөсүн!
Калк казынасын бекем түптөсүн!
Ишинди Алла-Таалам түздөсүн!
Ийгиликтерин элиңе иштесин!
Оомийин!!

500

Калемин колундан түшпөсүн!!
Маанайың жарксын! Көнүлүң чөкпөсүн!
Талантын өөрчүп, шактап көктөсүн!!

Илхамың жанып, жаратман нуру өчпөсүн!
 Ийгилигиң толтурсун ишиндин бөксөсүн!
 Тапканың эл таалайына иштесин!!
 Оомийин!

501

Төрт түлүгүн өөрчүп түмөндөсүн!!
 Кутундун көрөнгөсү түгөнбөсүн!!
 Ырыскынды Теңир Эгем түгөлдөсүн!
 Кудайым капыс кырсыкты жүгөндөсүн!!
 Оомийин!

502

Куттуу болсун майрамың!
 Куттуктайбыз бүт баарың!
 Кызматыңды табыпчылык!
 Калкың үчүн арнагың!!!
 Курсант кылсын майрамың!
 Кубулжусун сайраның!
 Калк ден соолугу үчүн деп!
 Көтөр медкүрөштүн байрагың!!!
 Оомийин! (ТМ 22.2. 2012)

503

Ооматка толсун өмүрүң!
 Оорубасын көңүлүң!
 Учугуң терең улансын!
 Урпактарың кубансын!
 Зилиң Бата күтсүн!
 Дилиң Батадан бүтсүн!
 Бар бол! Башкаларга жар бол!
 Оомийин!

504

Зээниң улук болсун!
 Дээриң тунук болсун!
 Оомийин!

505

Алланын өзү колдосун!
Айтканың эки болбосун!
Сөөлөтүң Кыдыр колдосун!
Сөзүң эки болбосун!
Өкүмүң эки болбосун!
Өзүңдү Теңир колдосун!!
Оомийин!

506

Башыңа бак консун!
Дениң сак болсун!
Ишиң так болсун!
Көнүлүң шат болсун!
Жолуң ак болсун!
Оомийин!

507

Дилиңиз ак болсун!
Дениңиз сак болсун!
Ишиңиз так болсун!
Ийгилигиңиз бат болсун!
Башыңызга бак консун!
Баары дээриңизге чак болсун!!
Оомийин!

508

Жараткан колдосун!
Жакшылык жолдосун!
Жамандык болбосун!
Жан үрөп Кызыр коргосун!
Дениң чың болсун!
Демиң тың болсун!
Казаның оттон түшпөсүн!
Балдарың аттан түшпөсүн!
Ийгиликтер арбысын, бүтпөсүн!
Оомийин!

509

Канатың талбасын!
Кайратың жанбасын!
Сөзүң жерде калбасын!
Өзүңдү Кудай жалгасын!!
Оомийин!

510

Кудайым өзү жалгасын!
Ишиң илгери чамдасын!
Бакыт башыңды арбасын!
Үйүңө ыйык Кут орносун!
Өзүңдү Кудай колдосун!!
Оомийин!

511

Кудайым сүйүп эстесин!
Өзүңдөн ырыс кетпесин!!
Өмүрүң гүлдөп көктөсүн!
Көңүлүң эч чөкпөсүн!
Дениң сак болсун!
Башыңа бак консун!
Үйүңө ырыс толсун!!
Оомийин!

512

Колуң узун болсун!
Колдогонуң Кызыр болсун!
Акылың ашсын!
Ыкыласың ташсын!
Тилеген тилегине жет!
Бактылуу өмүр сүрүп өт!
Дениң сак болсун!
Өмүрүң узак болсун!
Оомийин!

513

Алганың телик болсун!
Ырыска шерик болсун!
Көңүлүң ачык болсун!

Көлдөй ырыс насип болсун!
Күнүн чубактуу болсун!
Көнүлүн куунактуу болсун!
Мээнетин өрүштүү болсун!
Эмгегин жемиштүү болсун!!
Өнөрүн өйдөлөп өрлөй берсин!
Дөөлдөтүн гүлдөп төрлөй берсин!!
Оомийин!

514

Өрүшүн жайык болсун!
Төрт түлүккө жайыт болсун!
Конушун жайлуу болсун!
Балдарын малдуу болсун!
Уучун узарсын!
Уулуң кыз алсын!
Кызың кийгени кызыл болсун!
Өмүрү узун болсун!
Башың бакыт консун!
Мартабаң ашып толсун!!
Оомийин!

515

Өмүр жолуңар шыдыр болсун!
Колдоочуңар Кызыр болсун!!
Тапканыңар насип болсун!
Ашып-ташкан азык болсун!
Короо толгон кой болсун!
Жашооң ыр-той болсун!
Кашыңа ооматтуу сөөлөт келсин!
Башыңа Эгем кетпес дөөлөт берсин!!
Оомийин!

516

Дыйканга бата

Жер кулагы жети кат!
Жерди иштеткен азамат!
Калас болсун жаштыгың!
Алас болсун аштыгың!

Уста пири Дөөтү!

Амачынды ондосун!

Уйдун пири Ай Мүйүз!

Амач тарткан күч берсин!

Күн күркүрөп, жамгыр жаап!

Күлдүр Атадан ным келсин!

Күү Атасы Камбаркан!

Ай талаага күү чачсын!

Суу Атасы Сулайман!

Көктү, жерди суу бассын!

Өнүп чыксын үрөнүң!

Өсүп чыксын жүгөрүң!

Жердин пири Жер Эне!

Аракеттерге буйрук сун!!

Жел атасы Жел Кайып!

Булутту айдап буулуксун!

Ободон жамгыр куюлтсун!

Баба Дыйкан пирибиз!

Дыйканндын терин чубуртсун!

Күндүн пири Күн Теңир!!

Ааламга нурун чуурутсун!!

Өсүмдүктөргө жан берип!

Жердин бетин кубултсун!!

Оомийин!

517

Конушун өрүштүү болсун!

Эккениң жемиштүү болсун!

Майнабы келиштүү болсун!

Күнүң чубактуу болсун!

Көнүлүң куунактуу болсун!

Өнөрүң өрлөй берсин!

Өмүрүң 100гө төрлөй берсин!!

Оомийин!

518

Жаңы үйүң куттуу болсун!

Жанына жуктуу болсун!

Талабыңа канаат берсин!

Там үйүнө береке келсин!

Жайнаган Бакыт берсин!
Кетпес ырыс берсин!
Келиниңе бала берсин!
Бала артынан бала келсин!
Кызыңа Бак берсин!
Үйүңө ынтымак келсин!
Тилегиң кабыл болсун!
Кыдыр болсун жолдошун!
Үйүңө Кут орносун!
Аброюн арта берсин!
Алган батаң кабыл келсин!!
Оомийин!

519

Анчы ырыскысы,
Кийик эти экени!
Ал Алланын бүтүмү!
Кайберен Ата чеберим!
Суранам анга жол берерин!!
Күндөп-түндөп басканда,
Аң изин кууп шашканда!
Тоо-ташындан тайгытпа!
Кур кол кайра кайрылтпа!!
Оомийин!

520

Талпынган талап берсин!
Чалкыган канат берсин
Башына бакыт келсин!
Кенен убакыт берсин!
Жакшыга жанаң!
Жардыга караш!
Кубанычтын турагы бол!
Мээримдүүнүн чырагы бол!
Тууралыктын тумары бол!
Калайыктын ынаары бол!!
Оомийин!

521

Желе керүүгө бата

Кулун, тайым жөрөлгөлүү болсун!
Керген желем өбөлгөлүү болсун!
Желе боом узун болсун!
Көнөчөгүмө сүтүм толсун!
Желемди Кызыр даарып!
Элим кымызга канып!
Үй ичине Кут консун!
Бүгүн кулун байладым!
Камбар ата колдосун!!
Оомийин!

522

Себүү жөрөлгөсүнө бата

Күчкө кирсин билегим!
Кабыл болсун тилегим!
Үрөн алдым колума,
Тилек кылып!
Кудайым!
Жөнөт ишим онуна!!
Ниет буруп!!
Ак буудайдын үрөнү!
Тепсесин дыйкан дүрбөнү!
Жараткандын наркы үчүн!
Жан-жаныбарлар акы үчүн!
Үрөн септим жериме!
Дем кошулсун демиме!!
Оомийин!

523

Үрөн себүүчүнүн батасы

Шамыянын шайлатып!
Кош өгүзүн айдатып!
Кара жерди каңтарып!
Кайра оодарып аңтарып!
Буурсунду буктуруп!
Дыңга суктуруп!
Жердин бетин ачалы!

Жерге үрөн чачалы!
Жараткандын наркы үчүн!
Арыйна-чагыйнанын акы үчүн!
Үрөн чачтым жериме!
Дем кошулсун демиме!!
Оомийин!

524

**Орок салуу
жөрөлгөсүнө бата**

Ор, орогум оргунуң!
Ормочудан болгунуң!
Оңой түгөйт ормобуз!
Ортодон туура оргонуң!
Чал орогум, чалгының!
Чалдан артта калбагын!
Чабал болуп орокко!
Жалкоо атка барбайын!
Ор орогум, оргунуң!
Орто жолдо калбайын!
Оро албады дегизип!
Осол атты албайын!
Ор орогум, оргунуң!
Орокчудан озгунуң!!
Оомийин!

525

Түп атабыз колдосун!
Түпөйүл кылбай түшүндү!
Түйшүктүү кылбай ишинди!
Түбөлүккө орносун!!
Оомийин!
(Калкамбайдан)

525

Үйүнө Кут төгүлсүн!
Ырыс-кешикке чөмүлсүн!
Кыз өстүрүп кынаган!
Уул өстүрүп улаган!

Келин жумшап сынаган!
Терде отуруп карыган!
Маңкайган байбиче болсун!!
Оомийин!

526

Урматтуу Сүкөмө (Сүйүнбай Эралиев)

Даанышман – эл баатыры!

Акылман – эл акыны!

Эгиз элге эң жакыны!

Өчпөс отун булгалап!

Көч алдында бара жатыры!!

Жан дүйнө жарыгы!

Жана бермек өмүр акыры!!

(Оомийин!!)

527

Элге берилген бата

Башыбызга бак консун!

Конушубузга Кут орносун!

Жамы журтка жарыгын чачкан

Акылмандар арбысын!!

Карыларыбыз каада-салт күтсүн!

Жаштарыбыз эл намысына түтсүн!!

Телегейиңер тегизболсун!

Ырысыңар чалкыган деңиз болсун!

Бак карасын! Кыдыр даарысын!!

Оомийин!

528

Калемдешке бата

Сөз баккандан ой тапкан!

Дээр казына капкагын ачкан!

Жан дүйнөгө асыл ой чачкан!

Калеминен кунарлуу сөз,

Кубаттуу ойлор чубуруп аккан!

Калемдешке кажардуу илхам!!

Оомийин!

529

Ак элечегин башында болсун!
Алганың кашында болсун!
Абысынга алымдуу болсун!
Ата-энеге жагымдуу болсун!
Жаздай жадырап гүлдө!
Күздө күтүрөп мөмөлө!
Канаттудай жөжөлө!!
Айран-сүттөй көлдө!
Ак өргөндүн шамы бол!
Ак нике ээсинин багы бол!!
Оомийин!

530

Башыңдан дайым Кут кеткис болсун!
Багың пайдубалы солк эткис болсун!
Бай көлүнө дөөлөттүн чөмүлө жашап!
Бийик, зор зоболоң кол жеткис болсун!
К а а л а а р ы м :
Жүгүң ообас комдуу бол!
Султандар киер тондуу бол!
Бак көтөрөргө жондуу бол!
Өмүрлүү бол, жолдуу бол!
Өнөрлүү бол, уз колдуу бол!
Капчыгың толо сомдуу бол!!
Оомийин!

531

Товарың токтоосуз сатылып турсун!
Соодана кардарлар тартылып турсун!
Сатыгың тынымсыз жүрүп турсун!
Сатуудан атаандашың сүрүп турсун!
Соодаңкүн-түнү шыдыр өтүп турсун!
Күнүңкү кирешен дембе-дем өсүп турсун!
Сага эрегишкен иши жүрбөй өчүп турсун!!
Оомийин!

532

Узун өмүрлүү!
Уз көңүлдүү!

Улук дөөлөттүү!
Урагыс сөөлөттүү!
Убайлуу мээнеттүү!
Уучу узарган!
Уулу узанган!
Уругу уланган!
Урпагы кубанган!
Учкан дубандан!
Укмуш кыраандан болсун!!
Оомийин!

533
Күнүнөр тууштуу болсун!
Жеринер ырыстуу болсун!
Өрүшүнөр малга жай болсун!
Келининер балага бай болсун!
Эрдин туу тутар турагы болсун!
Ээрчитип чыгар туягы болсун!!
Оомийин!

534
Бешик боосу бек болсун!
Төрт тарабы төп болсун!
Ичээр суусу көп болсун!
Көрөр күнү мол болсун!
Аттанса алды ак жол болсун!
Ооматы элден зор болсун!!
Оомийин!

535
Ишиң өрлөп!
Ийгилигиң төрлөп!
Кирешен төлдөп!
Кудайга эп болсун!
Төгөрөгүн төп болсун!
Пейил чалкар болсун!
Элиң алкаар болсун!!
Оомийин!

536

Төрүндөн жакшылык кетпесин!
Босогоно жамандык жетпесин!
Насип ээси Жараткан сүйүп келсин!
Берекесин жайнатып, ийип берсин!!
Малың базарлуу болсун!
Уулуң назарлуу болсун!
Кызың ажарлуу болсун!!
Оомийин!

537

Багыңдын аккан чоргосун!
Базардан берсин ордосун!
Сооданын Пири Азирети!
Имам Маазам жолдосун!!
Кардарларды көбөйтүп!
Аларманды колдосун!
Сатарманды коргосун!
Пайда таап марысын!
Эл товарга жарысын!!
Оомийин!

538

Уул күтүп, кыз берип!
Үйлөрүн бүлгүлө!!
Урмат-сыйда болуп!
Убайын көргүлө!
Күүнөр жанбасын!
Кудайым жалгасын!!
Оомийин!

539

Бак-таалайдын базарында болгула!
Нарк-насилдин мазарына конгула!
Бак карасын, Кыдыр даарысын!
Парбардигер Кудайым марытсын баарысын!!
Оомийин!

540

Ак элечегин башында болсун!
Алганың дайым кашында болсун!
Ак өргөсүнүн жаркын шамы болсун!
Ак никелүү жарынын аткан таңы болсун!!
Оомийин!

541

Үйүндө персент болсун!
Көөнүн курсант болсун!!
Сөзүң аталуу болсун!
Дасмалың баталуу болсун!
Ырысыңарга береке берсин!
Башыңарга дөөлөт келсин!
Уулуңардын урматын көргүлө!
Келиниңердин кызматын көргүлө!
Кызыңардын зыйнатын көргүлө!
Дөөлөтүңөрдүн ооматын көргүлө!!
Оомийин!

542

Кудайым тилегинди берсин!
Куюлушуп ырыс-кешик келсин!
Алтын башына Бакыт консун!
Ак өргөңдөн кут кеткис болсун!
Пайдубалы солк эткис болсун!
Кубанчың чексиз болсун!
Зоболоң кол жеткис болсун!!
Оомийин!

543

Жетесин билбес, урпактан сакта!
Жек көрүндү манкурттан сакта!!
Оомийин!

544

Өмүрүң узун болсун!
Өзүңдү Кызыр колдосун!
Балдарың көсөм болсун!
Баары тең эсен болсун!!
Оомийин!

545

Акылмансың – аз айттың!!

Таасынсың – таза айттың!!

Маанисин – маза айттың!!

Арыба!!

Бар бол!!

Ар бол!!

Адилетке жар бол!!

Оомийин!

546

Аруу ак тилегин айткан,

Абдылдабеков Тайлактан

А к б а т а

Бар бол!!

Нар бол!!

Жар бол!!

Ар бол!!

Зор бол!!

Оң бол!!

Оңдол!!

Сом бол!!

Оомийин!

547

Соодагерге бата

Ишинди Кудай ондосун!!

Ийгиликтер жолдосун!

Сооданын пири!

Базар атасы! –

Имам Мазам колдосун!!

Товарың өтүп турсун!

Кардарың өсүп турсун!

Аларманга жагып турсун!

Сатканың алып турсун!

Элиңи соодаң багып турсун!!

Кирешен агып турсун!

Капчыгың кампайып

Пайдага марып турсун!!
Оомийин!
(Бизнесмен Тойгомбаев Асанбек айткан)

548

Соодаңан Кудай бак айтсын!!
Кесибиң денинди сакайтсын!!
Кирешелер кирип оргуштап!
Капчыгыңды “бапайтсын”!!
Соода пири Имам Маазам!!
Ысырабыңы өзү азайтсын!!
Оомийин!

549

Жаңы жылга бата

Оорошон ооматтардын жылы болсун!
Ырыстуу ынтымактын ыры болсун!!
Жаан-жакшылыктардын доору болсун!!
Баймана-дөөлөттөрүбүздүн коору болсун!!
Оомийин

550

Тапканың таттуу болсун!
Таалайың шаттуу болсун!
Мүдөөң жуктуу болсун!
Мүчөлүң куттуу болсун!!
Жаңы келаткан жылында!
Жаңы тилек бу да ырымга!!
Аманболсун алтын башың!!
Арбын болсун ашың!
Ден соолук күтүп болттой!
Жүздөн ашсын жашың!!
Оомийин!

551

Жараткан өзүң жалга!
Жакшылыгыңдан жанба!
Ыйман берип, ылдыйда жөлө!
Ымыркайынан ырыска бөлө!
Кескинин кыйды сөзүнөн сакта!

Кесирлүүнүн керооз сөзүнөн сакта!
Кесепеттүү кемпайдын өзүнөн сакта!
Бак карасын!
Кыдыр даарысын!!
Оомийин!

552

Эл батасы

Бар бололу!!
Бай бололу!1
Бир бололу!!
Пир бололу!!
Оомийин!

553

Көкүлү көркөм, олоң чач,
Акыл менен эр баккан.
Айла менен эл баккан.
Баркын билип мал баккан,
Жалбарып акка жан баккан.
Ою терең кыз болсун!
Ойротто жок уз болсун!!
Оомийин!

554

Кут болсун Кудай берген таалайыңыз!
Куунак болсун ар убак маанайыңыз
Бакубатта болуп, ден соолугуң ар дайым!
Дөөлөт менен курчалсын бүт үй-жайың!!
Телегейиң тегиз болсун!
Теребелиң Бейиш болун!!
Оомийин!

555

Санааң багыңа төп болсун!
Сага күйүшкөндөр көп болсун!
Сабырын көрөңгөлүү болсун!
Сөздөрүң өнөлгөлүү болсун!

Бакыттын ширээсине кангын!!
Калганын бал сүйүүдөн алгын!!
Оомийин!

556

Уучун узарсын!
Угутун күч алсын!!
Ал да болсо, буйруктан!
Аллам сага ыргыткан!!
Оомийин!

557

Элүү куракка бата

Мына бүгүн ашып койдун бир белес!
Бу да болсо, жашоондогу зор жениш!
Туулган күнүнө айтып куттук сөз!
Арткым келет өмүрүндөн бир элес!!
Накта адашуу эр ортонун элүү деш!!
Ана, илимде да эр ортону элүү эмес!
Куттуу болсун кулпур курак элүү кез!!
Куп келиши бул куракка мээлүү кез!!
Алаканды камдайын!
Ак батамды арнайын!!
Жүгүн ообас комдуу бол!
Бак көтөрөр жондуу бол!
Өмүрлүү бол, жолдуу бол!
Өнөрлүү бол, чебер колдуу бол!
Капчыгың толо сомдуу бол!!
Оомийин!

558

Бир үйдүн баласы болбо,
Миң үйдүн санаасы бол!
Бир элдин Агасы болбо,
Миң элдин Дабаасы бол!! Оомийин!

559

Башыңа Бак консун!
Дениң сак болсун!
Үйүңө Кут толуп!
Дөөлөттөр тооруп!
Байырласын ылайым!!! Оомийин!

560

Кудайым ишинди оңдосун!
Кыдыр болсун жолдошуң!
Кырк чилтен зү коргосун!
Кыйла максат тилегин,
Кудайым өзү жолдосун!
Асыл кешик, ырыстан!
Аллам куру койбосун!! Оомийин!

561

Убаажы болуп Теңирим!
Урматка толсун өмүрүң!
Уучун өсүп жайылып,
Узарсын этек, өнүрүң!
Улам арбып таалайың!
Учсун көкөлөп көңүлүң!! Оомийин!

562

Кызды узаткандагы бата

О. кызым, барган жеринден Бак берсин!
Көл боюнда талың болсун!
Көлөкөлүү чарбагың болсун!
Короо толгон коюң болсун!
Козголбос тоодой оюң болсун!
Аттанып үйдөн чыкканда,
Айчүрөктөй жолуң болсун!
Алла ыраазы болсун!
Онундан Күнүн туусун!
Солундан Айың туусун!
Мандайдан чолпонуң балбылдап,
Жолунду жылдыз жуусун!!

Бактылуу бол! Багын жансын!
Таттуу кыз бол! Балың тамсын!
Таалайың мол болсун!
Баскан изине гүл өссүн! Оомийин!

563

Небереси Дилбарга Байдылданын Батасы

Каным бирге Карлыгачым төрөгөн,
Карааныңдан кагылайын неберем.
Оюмдагы неберем бар ондон көп,
Ошолордун аксакалы сен элең...

Борс, борс күлгөн бөдөнөдөй бөйтөгүм,
Бой жетсе деп көп ойлодум, эңседим.
Дагы далай тилектерди тиледим,
Даңктуу кызы болсо экен деп өлкөнүн.

Бойго жеттиң бөйтөдөгөн Дилбарым,
Ак батамдын айткандарын бил баарын.
Экинчи энең – кайнененди кадырлап,
Улууларды урматтагын, сыйлагын.

Эгиз гүлдөй эп келтирген Кудайым,
Арстан уулум, Дилбар кызым – Күн, Айым.
Эмгек менен билим менен, эс менен,
Эч жамандык көрбөгүлө ылайым.

Асманга учса, кош канаты талбаган,
Ала Тоонун кушу болгун Дилбарым.
Толгон даңктуу эжелериң сыяктуу,
Тоолук элдин кызы болгун Дилбарым.

Колдоруна көөр төгүлгөн уздар көп,
Ал уздардын узу болгун Дилбарым.
Байкап, баалап жакшы менен жаманды,
Барган үйдүн Куту болгун Дилбарым.

Бийиктикке бир тепкичтен өйдөлөп,
Билимдүүдөн билимдүү бол Дилбарым.
Бей-бечара, карыштарга кайрылып,
Берешен бол, күйүмдүү бол Дилбарым.

Таятандын ою, жолу кеңейсин,
Неберелер, чөбөрөлө төрөлсүн.
Бүт дүйнөгө кыргыз даңкын чыгарган,
Билимдүүлөр, илимдүүлөр көбөйсүн.

Сабырдуулук, акыл жеңет бардыгын,
Сабырдуу бол, акылдуу бол Дилбарым.
Барктап сени кыргыз тургай башка эл да,
Бардыгына батымдуу бол Дилбарым.

Карапайым – жөнөкөй бол ар убак,
Сабырсыздык сага уят, мага уят.
Бул ак батам бүтпөй турган көрүнөт,
Кеп тизгинин кете бирсем дагы улап.

Айла канча актык ишке каралдым,
Апаңменен, тайнең менен калармын.
Обонуна салып туруп Шаршендин,
Ордун карап – даа дорулдап алармын.
("КТ", 12. 11. 2002).

Ымыркай кызга бата

564

Жараткан өзүң жалга!
Жалгагандан талба!
Өмүр бою өзүң жөлө!
Ымыркайынан ырыска бөлө!
Оюнчугу чүкө болсун!
Ойлогону үкө болсун!
Үйгө Кут консун!
Үркөрдөй уул толсун!!
Эжесине тел болсун!
Энесине бел болсун!

Адына нурун чач!
АРтына шурун чач!
Өң бергейсин чүрөктөй!
Мүнөз бер жибектей!
Жылдыздан артык чырай бер!
Күндөн ысык ырай бер!
Тал чыбыктай сымбат бер!
Кылыгын жандан кымбат бер!
Айдай чийилген каш бер!
Арчадан узак жаш бер!
Колунан көөрү төгүлсүн!
Жүзүнөн мээри төгүлсүн!
Апасынын сүтүн актасын!
Жалаң айылы эмес, жамы журт мактасын!
Адамга сүйкүм кеби болсун!
Абийири – намысын чеби болсун!
Айтканы элге эп болсун!
Акыл-адеби – сеп болсун!!
Оомийин!
(Аксамай апа, "ЭТ", 9. 6. 1993)

565

Күйөөгө узап бараткан кызга, жаңы келинге бата

Кайын атаңды хандай көр!
Кайын эненди жандай көр!
Кар калтырбай бир сөзүн!
Касиетин андай көр!
Айткан акыл, насаатын,
Агарып аткан тандай көр!
Ичер ашын, тамагын,
Отурарга төшөгүн,
Кийерине кийимин,
Айттырбастан камдай көр!
Кызмат кылып талыкпай!
Урмат кылып жалыкпай!
Купулуна куп толо көр!
Кызынан кымбат боло көр!
Адебиңе эритип,

Акылына мээритип!
Урпагына уланар,
Ак батасын ала көр!
Ашкан айкөл бала көр!

Кайнаганды бектей көр!
Кайнилерин чептей көр!
Кайын эже, синдини,
Жатындаштан жакын көр!
Жаркылдап колдо барынды,
Жая кескен жалдай бер!
Суу сунсаң да сумсайбай,
Алтын аяктагы балдай бер!

Чоң абысының колдосун!
Кичи абысының жолдосун!
Айныбай келип тилегиң!
Алганың болуп тирегиң!
Ачык сүйлөп, ак жүрүп!
Кир чалбасын жүрөгүң!
Дилинерди ширетип,
Зулайкп, Жусуп колдосун!
Ынтымак, ырыс бек бассын!
Уюгандай коргошун!
Ортонорго от жагар,
Опосуздар болбосун!
Багың барган жеринен орносун!!
Оомийин!
(Аксаамай апа)

ЖАШ ЖУБАЙЛАРГА БАТАЛАР

566

Бири-биринден танбай!
Жубунардан танбай!
Таза жүрүп таңдай!
Кыялдан кызык!
Күндөн ысык Өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

Ак жолдон азбай!
 Жубунардан жазбай!
 Касиети терең карыгыла!
 Баш менен жаштан,
 Бак менен аштан кем болбой!
 Телегейиңер тең карыгыла!!
 Оомиймн!

568

Жакыны тургай,
 Жатка жагар!
 Жалаң силерди эмес,
 Жамы журтту багар!
 Улукмандай уул!
 Умайдай кыз тапкыла!!!
 Оомийин! (Аксамай ана)

Колго суу куйган өспүрүмгө

569

Бакайдай көсөм!
 Жээренчедей чечен!
 Манастай кыраан!
 Чынгыздай чыгаан ӨС!!!
 Оомийин!

Тилек бата

570

Тенир жолдоп!
 Олуя колдоп!
 Кызыр жөлөп!
 Бакытка бөлөп!
 Шыбагалуу баш берсин!
 Берекелүү аш берсин!
 Узун өмүр жаш берсин!
 Өрүшүң жайык болсун!
 Колдоочун кайып болсун!!
 Оомийин!

571

Узун болсун өмүрүң!
Ууздай ак болсун көңүлүң!
Дөөлөтүнө өмүрүң чак болсун!
Бизнесе ийгилигиң артып,
Долларга кучак толсун!!
Оомийин! (ТМ)

572

Куш боонор бек болсун!
Кулк-мүнөзөнөр төп болсун!
Курсант күнүнөр көп болсун!
Кудайымдан Кут консун!
Оомийин!

573

Никеңер ак болсун!
Дениңер сак болсун!
Башыңарга Бак консун!
Жашоонордо ынтымак болсун!!
Өмүрүнөр узак болсун!
Көңүлүнөр кушубак болсун!!
Омийин!

574

Түндүк түбү бек болсун!
Түбөлүктүү чеп болсун!
Ийгилигиңер көп болсун!
Ишиңер Кудайга эп болсун!
Оомийин!

575

Кудайым колдосун!
Кырсык болбосун!
Кызыр жолдосун!
Кут жылоолосун!!
Оомийин!

Алланын дарылары жөнүндө бата

Алла адамды жаратты! Ага кошуп, анын оорусу менен дарысын жаратты. Айыгуунун Үч Дабасын – үч дарысын адамдын өз денесине калтырды! Алланын эң биринчи, башкы дарысы – УЙКУ, эң таттуу, катуу уйкуну жаратты!! Экинчи дарысы – ТАМАК, дениңе жагымдуу жана сиңимдүү тамакты жаратты!! Үчүнчү дарысы – КҮЛКҮ, көр тирликтен алагдылап, көңүлүңдү ачып, черинди жазып, дарылаган – күлкүнү жаратты!! “Башкасын тап, өзүң жаса!”-деп, дарынын төртүнчү түрүн – АПТЕКАНЫ Аллам адамдын өзүнө карматты!!

Эми Батабыз мындай:

Урматтуу ардагерлер! Силерди “Такыр ооруба!”

деп айта албайм, непада ооруп калсаңар,

Алланын дарылары: УЙКУ, ТАМАК, КҮЛКҮ

менен гана дарылангыла!!

Алланын ушул касиеттүү дарыларына таазим!!!”

Оомийин!

577

Жаш жубайларга

Никенер пакиза, ак болсун!

Дениңер сак-саламат болсун!

Жашооңордо ынтымак болсун!

Өмүрүңөр узак-узак болсун!

Көңүлүңөр дайым кушубак болсун!!

Оомийин!

578

Түндүгүн түбү бек болсун!

Түбөлүк, урагыс чеп болсун!

Кудайга ишин эп болсун!

Тагдырыңда жакшылыктар көп болсун!!

Оомийин!

579

Жарыңа жагымдуу бол!
Жалпыга алымдуу бол!
Баарына кайрымдуу бол!
Бар-жокко байымдуу бол!!
Оомийин!

580

Дөөлөтүн өсүп артсын!
Дөөтүн өзүңдү тапсын!
Ооматың жарксын!
Ырысың дайрадай аксын!!
Омийин!

581

Ишин оңолуп, баары бап болсун!
Ийликтерин да бат-бат болсун!
Дилин элиңе ак болсун!
Дениң сак болсун!
Башыңа бак консун!
Калкына данк оосун!!
Оомийин!

582

Соодадан жолуң ачылсын!
Пайдадан кооруң ашынсын!
Кардарың жамырап көбөйсүн!!
Тармагың тарамдап кеңейсин!!
Соодандын көлөмү арбып-артсын!
Товарың дайым кардарын тапсын!!
Оомийин!

583

Дениң сак болсун!
Көңүлүң куунак болсун!
Бактың бек, солк эткис болсун!
Зоболоң кол жеткис болсун!!
Оомийин!

584

Базарың товарга толсун!
Соодадан ишин оңолсун!!
Пайдаң толуп оң болсун
Кирешен өсүп мол болсун!
Имам Мазам колдосун!!
Оомийин!

585

Сөз баккандан, ой тапкан!
Дээр казына капкасын ачкан!
Жан дүйнөгө асыл нур чачкан!
Калеминден
Кубаттуу ой, Кумарлуу сөз
Чубуруп агып турсун!!
Оомийин!

586

Соода пири, касиеттүү Имам Мазам!!
Базарчы пендене назарың салсаң!
Сатарман амалынан жолум ач!!
Ата кесибимдин оомат доорун ач!!
Кардарларым кадиксиз көбөйсүн!
Соода тармагым өссүн, кеңейсин!!
Базар ырыскысынан жол бер!
Алармандарга пулду мол бер!!
Биздей соодагерге да кам көр!!
Оомийин!

587

Соодадан жолуң ачылсын!
Сатыктан чериң жазылсын!
Алармандарың абдан арбысын!
Алкаштарың өсүп дарбысын!
Токтобой өтүп товарларың!
Ток пейил тартсын кабагың!!
Оомийин!

588

Бешик боосу бек болсун!
Төрт тарабы төп болсун!
Ырыс-кешиги көп болсун!
Жигиттик доору өрт болсун!
Пейили чалкар болсун!
Пайдасы элине тийип,
Марытаар болсун!
Эли да сүйүп алкаар болсун!!
Оомийин!

589

Адамсың өзгөчө руху бар!
Сөзүңдүн чалкан, мурчу бар!
Сүйлөсөң өткүр курчу бар!
Ача жаак пенде аттуудан!
Аз сендей азил сынчылар!!
Эми кубат берсин Кудайым!
Тилиңдин миздүү курчуна!
Куйкумдуу мындай тил менен!
Жашооң өтсүн кулпуна!!
Тилиңден Кудай бак айтып!!
Таанытсын кыргыз журтуна!!
Оомийин!

590

Кудайым ишин оңдосун!
Кызыр болсун жолдошуң!!
Соода-сатык атасы –
Имам-Мазам колдосун!!
Кардарың саны көбөйсүн!
Тармагың өсүп дүркүрөп!
Туш-тушунан кеңейсин!
Соодадан багың ачылып!
Дөөлөтүң базарга теңелсин!!
Оомийин!

591

Парбардигер сага бак жүктөсүн!
 Пайдубалын бапестеп түптөсүн!
 Илхамыңдын арааны ачылып!
 Калемин колундан түшпөсүн!!
 Талантын өөрчүп-өркүндөп,
 Элиндин маанайы үчүн иштесин!!
 Оомийин!

592

Өнөрчүнү өстүрүп, тарттың азабын!
 Өмүрүндө көп жакшылык жасадын!
 Эми жети мүчөлдөн ашыра жашагын!
 Күн-түн тынбай жаңырып!
 Кайнасын ырыс-казаның!
 Кирешен туш-туштан агылып!
 Кампайсын казына-базарың!!
 Аллам буларды Кут кылсын!!
 Алтын башыңа жук кылсын!!
 Оомийин!

593

Көөнүн тунук болсун!
 Зээниң улук болсун!
 Дээриң ыйык болсун!
 Мээриң ырыс болсун!
 Оомийин!

594

Кадамын чечкиндүү болсун!
 Кайратын эпкиндүү болсун!
 Жардамың негиздүү болсун!
 Жашоон жемиштүү болсун!!
 Жарыңдын тиреги бол!
 Жактырган тилеги бол!
 Жаркын маанай иреңи бол!!
 Оомийин!

595

Калкыңа Кут бол!
Кубанычына туш бол!
Өчпөгөн оту бол!
Өкүмү адил соту бол!
Коррупцияга сопу бол!!
Оомийин!

596

Элинде ынтымак болсун!
Эл башына бак консун!
Казынаң жайнап турсун!
Тегинде майнап турсун!
“Тең”ге деп сайрап турсун!
Оомийин!

597

Акылыңды азык кыл!
Өнөрүңдү казык кыл!
Эшилип ырыс келсин!
Эшигинен агып кирсин!!
Этек-жеңиң жайылсын!
Эл эсеби байысын!!
Кудай жалгасын!
Ушуларды кут кылсын!!
Оомийин!

598

Жаш келиндин конгон жери!
Куттуу конуш турак болдсун!
Бири чал, бири кемпир болгончо!
Өмүр бою ынак болсун!!
Өмүрлөрү өңгөлөргө!
Өрнөктүү чырак болсун!!
Оомийин!

Абийирине кир чалдырбаган!
Көөдөнүн датка алдырбаган!
Каниеттикти катуу карманган!
Опол тоодой солк этпес Такыба бол!!
Оомийин!

600

Батадан жыйган казынан!
Байманандын башы болсун!!
Ырысың ичтен болсун!
Ырыскың тыштан болсун!
Атагыңар Ааламга кетсин!
Колуңар Асманга жетсин!
Алгыр ойдун жигери бол!
Ата-журттун тиреги бол!!
Оомийин!

601

Бизнесмен айымга бата

Бизнесте гүлдөп турган чагыңыз!!
Кут болсун Кудай берген багыңыз!!
Эми капиталың кыйшаюусуз өсүп!
Соболонуз бийиктен бийикке көчүп!
Бизнесчиликтин чокусуна жетип!!
Айымдардын кундуусу болуңуз!!
Айперилердин нурдуусу болуңуз!!
Аялзат гүлүнүн кутманы болуңуз!!
Асылзаадалар сырттаны болуңуз!!
Зайыптардын залкары болуңуз!!
Ишкелердин дарканы болуңуз!!
Аткарылсын ак тилек оюңуз!!
Ачылсын бизнестеги Ак Жолуңуз!!
Оомийин!

ЭГЕМБЕРДИ АЖЫНЫН БАТАЛАРЫ

602

Алты айлык жолдо жүрсөм арыбайын,
Алтымыш жашка кирсем карыбайын.
Адал кыл ичкен-жеген тамагымды,
Актыкка бассам-турсам табынайын.
Акылсыз азгырганда адашпайын,
Абийирсиз адамдарга жанашпайын.
Ырыскы берсең, Оо, Кудай, толук бергин,
Бирөөдөн олжо, кешик талашпайын.
Көңүлдү арамга түк жолотпогун,
Күчүмдү болбос ишке коротпогун.
Сактай көр кыянаттык, калпыстыктан,
Өзүмө жуксун кылган соопторум.
Ачып тур, жолдорумду баса турган,
Оңой кыл ашууларды аша турган.
Туш кылсаң душманыма туңгуюкта,
Өзгөртпө мени адамдык жасатымдан.

603

Өмүр берсең, дайрадай кенен бергин,
Жайык кылбай түбүн абдан терең бергин.
Көпчүлүктүн көңүлүн буруп турсун,
Күрпүлдөгөн көгүлтүр иримдерим.
Оңго-солго жайылсын агымдарым,
Кыйыргаче угулсун жаңырганым.
Мөлтүр, тунук, жапжарык кыла көргүн
Жүрөгүмдүн чарт эткен чагылганын.
Күнкор кылып бирөөгө чөгөлөтпө,
Кадыр-сыйым жоготпо төгөрөккө.
Намыс бергин кылычтын мизи сыңар,
Кордолбосун сөөгүм көзүм өтсө.
Жаман сөздү артыман илештирбе,
Күнөөлөрүм кечиргин, териштирбе.
Ара жолго алпарып калтырбасын,
Дайындап кой, сен мени периштеңе...

Арам жолго түшүрбө урпагымды,
 Асыл заттан кур койбо турпагымды.
 Азгырыктан алып өт аман-эсен
 Жайып койбой көрүнбөс кылтагыңды.
 Сабыр бергин азаптан чыга турган,
 Кесип салба жайылган канатынан.
 Жарыгыңды чачып тур, жарыгыңды,
 Төбөсүнө апкелбе кара туман.
 «Жер көз» кылбай кайраттуу дымак бергин,
 Өткүр кылгын жүрөгүн, каректерин.
 Тууган жердин туурун көрккө бөлөп
 Өссүн бийик артымдан данектерим.
 Алыс болсун пастыктан, майдалыктан,
 Кошоматтан арзыбас пайда тапкан.
 Оо, Жараткан, түптүү кыл урпагымды,
 Айландырба камгакка сайда жаткан.

Кара ниет көралбас жандан сакта,
 Кайрымы жок өзүмчүл хандан сакта.
 Бирөөлөрдүн ажатын ачалбаган
 Короо толгон дүйнөдөн, малдан сакта.
 Сакта, дили бузулган жойпулардан,
 Пери болуп көрүнгөн сойкулардан.
 Ыйманыңды учуруп тепсеп салган
 Албууттанган алашем бой кумардан. (??)
 Сакта, наркы бузулган улуу сөздөн,
 Мааниси жок айтылган «жылуу сөздөн».
 Калжың сөздөн сактагын шылдыраган,
 Сакта, муздай мупмуздак сулуу көздөн.
 Оо, Жараткан, сактагын куйтулардан,
 Тегин жерден кур жалаа, ой чыгарган.
 Сактай көргүн элимди бир ууч болгон
 Бөрү кейпин жамынган койчумандан.

Кээде болуп ашыкча кызуу кандуу,
 Аткаралбай калдым көп озуйпанды.
 Кечире көр, Жараткан, кечире көр,
 Мага берген аманат ысык жанды.
 Көп адаштым жолумдан бара жаткан,
 Кемчил болуп күнүмдүк каражаттан.
 Кечире көр анымды, кечире көр,
 Кечире көр, капилет жаза бассам.
 Кеч ойгонуп, кечигип калдым далай,
 Мага бөлгөн ырыскың кармай албай.
 Кеч келди деп, Жараткан, жек көрбөгүн
 Кеч келсем да алдыңда турам жылбай
 Жаза берсең тартайын жазыгымды,
 Нурдан жаса олжомду, азыгымды.
 Жуурулушуп кетейин эркиң менен
 Жок кыла көр ортодо ажырымды...

Эстутумду жоготуп шылдың кылба,
 Суусаттырба бир тамчы чындыгыңа.
 Жандүйнөмдүн ыргагын бузуп салып
 Алып келбе түгөнбөс чырды мага.
 Көл-шал кылып мээримин төгүп тургун,
 Көлкүлдөгөн кут менен жолуктургун.
 Аман болсун ар дайым бешенемде,
 Касиеттүү кандашым, ыйык журтум
 чаташтырба болумуш, тарыгымды,
 Кеспе менин жайылган тамырымды.
 Пейлиң бузбай береке, өнүм бергин,
 Тазалайын суу келчү арыгымды.
 Жабыр берсең, артынан сабыр бергин,
 Жеңишине айлансын жеңилгеним.
 Түшүмү жок калбасын эч убакта
 Үмүт менен айдалган эгиндерим.

Сүткорлордун жедирбе тамак-ашын,
 Кесепети кейиштүү жаңырбасын.
 Очогумда от күйүп тура берсин,
 Элге-журтка дарбазам жабылбасын.
 Бузукулар кирбесин босогомдон,
 Бузулбасын эч качан отан-ордом.
 Меймандарым ырыскы ала келсин,
 Насип буйруп Жараткан ыроологон.
 Кур койбогун береке, молчулуктан
 Ашып-ташып жеңиме, кончума аккан.
 Кыйынчылык көрсөтпөй алып өткөр
 өмүрдөгү ар кандай жол сынактан.
 Акка башым койгондо кейибейин,
 Даргөйү кең, айкөлдүк пейил бергин.
 Тирүүлүктү алмашып түбөлүккө
 Жамалынды көрүүгө мейли дейин...

Сүйүү берсең, бер мага, кыяматтык,
 Алып келбе кызганыч, кыянаттык.
 Алоолонгон жалында күйүп-бышып
 Бет алдыңа барайын дил агартып.
 Татымынды татайын тата турган,
 Эч нерсем жок өзүндөн ката турган.
 Бүт жыргалды көрөйүн, суусун ичир
 Адам ата суу ичкен башатыңдан.
 Мокобогон, сынбаган, майышпаган,
 Эки ааламдын арасын арыштаган
 Ишеним бер, Жараткан, бу дүйнөдө,
 Издеп жүрүп нечендер табышпаган.
 Дидарыңа жетем деп жан үрөйүн,
 Жылаң аяк таш жолдо жүгүрөйүн.
 Кулуң болуп калганга кубанамын,
 Ар бир алган дем үчүн шүгүр деймин.
 Сенсиң менин ыргагым, добушум да,
 Түбөлүктүү түп жайым, конушум да.
 Ишеним бер, Жараткан, болк этпеген,
 Учурашып кетпегин кол учунда...

II БӨЛҮК

СЫЙЫМДУУ

БАТАЛАР

1)
Узун өмүрдү Кудай берсин!
Ырыс-кешик улай келсин!!

2)
Кемибесин казынан!
Кетпесин дөөлөт башыңан!!

3)
Тилиц чечен болсун!
Тишиң бекем болсун!!

4)
Алла-Таалам жолунду ачсын!
Бак-таалайың өзү издеп тапсын!!

5)
Бирин үч болсун!
Боюңа күч толсун!
Бешиң он болсун!
Ишиң оң консун!

6)
Ийгилигиң артсын!
Ишиң Кудайга жаксын

7)
Элечегиң ообасын!
Ырысың ташып кооласын!

8)
Коюң түгөл болсун!
Конушуң шибер болсун!

9)
Седебиң күмүшкө төп болсун!
Сен үчүн күйүшкөн көп болсун!

10)
Тамагың адал болсун!
Талыкпас чамаң болсун!

11)

Үзөнгүн үзүлбөсүн!

Үмүтүн бүчүрлөсүн!

12)

Кайратын мокобосун!

Кадамын окшобосун!

13)

Чапкынчы чаба албасын!

Чалгынчы таба албасын!

14)

Желегин желбиресин!

Жүрөгүн элжиресин!

15)

Сүтүн каймактуу болсун!

Ишиң майнаптуу болсун!

16)

Гүлүн соолубасын!

Жүрөгүң оорубасын!

17)

Кудайым, кетпес кеселден сактасын!

Кесирдүү эсерден сактасын!

18)

Бактын чексиз болсун!

Башкалар жеткис болсун!

19)

Жаныңар темирден болсун!

Жакшылык Тенирден болсун!

20)

Жайылып терең түбүңүз!

Бактыга толсун үйүңүз!

21)

Умай Эне төрүнө өтсүн!

Уул-кызыны терметсин!

22)

Ден соолугуң чың болсун!
Оокатка демиң тың болсун!

23)

Кыялың сүйкүм, нускалуу бол!
Кыргыздын үлгүлүү кыздары бол!

24)

Конгон жериң от болсун!
Кооптуу жагы жок болсун!
(Рашид Масыракунов “Кыбыла”, 1992)

25)

Кадоосу бол калкындын!
Ажосу бол журтундун!

26)

Чегеси бол жериндин!
Эгеси бол элиндин!

27)

Кадырың калкыңа өтсүн!
Кызыр колдоп жолунду!
Кызылдай ырыс төксүн!

28)

Арты кайырлуу болсун!
Эми, жакшылыкка оосун!

29)

Ак тоюңар кут болсун!
Асыл башыңарга кут консун!

30)

Алаканың ачык болсун!
Дөөлөтүң көбүнөн ашык болсун!

31)

Кудай жолунду ачсын!
Мартабаң артсын!
Максатың ишке ашсын!

32)

Кудайым жек көрбөсүн!
Ырысың бөксөрбөсүн!

33)

Кудайым тилегинди берсин!
Куюлушуп, ырыс-кешик келсин!

34)

Жетесин билбес, урпактан сакта!
Жетесиз жексур маңкурттан сакта!!

35)

Куш боон бек болсун!
Курулуп жаткан нике-шаарың!
Кулпулуу бек чеп болсун!

36)

Көшөгөң көгөрсүн!
Көп жолу бешик өнөрсүн!!

37)

“Коңшу” кут болсун!
Үйүңө Кут консун!!

38)

Бактыңдын пайдубалы солк этпесин!
Касиеттүү үйүңдөн Кут кетпесин!

39)

Ууч болсоң – муштум бол!
Улук болсоң – устун бол!!

40)

Бак карасын! Кызыр даарысын!
Кудай, аман кылсын баарысын!

41)

Элечегин башыңдан ообасын!
Этегинде наристелер оонасын!!

42)

От жакалай бала берсин!
Оомат, дөөлөт ала келсин!!

43)

Парбардигер бак-дөөлөттөн айырбасын!
Башынды оомат ороп, кетпей байырласын!

44)

Эгем жолунду ачсын!
Ырысың көбүрүп ташсын!!

45)

Урматка толсун өмүрүң!
Узарсын этек, өнүрүң!
Учсун көкөлөп көңүлүң!!

46)

Кудайым ишин ондосун!
Кызыр өзү колдосун!
Кырк Чилтен коргосун!!

47)

Өркөнүң өссүн!
Өрүшүң кеңейсин!
Байманаң ташсын!
Башынды бак бассын!

48)

Эгем жар болсун!
Элде бар болсун!

49)

Куш боонор бек болсун!
Кулк-мүнөзүңөр төп болсун!
Курсант күнүңөр көп болсун!

50)

Мартабаң артсын!
Маанайың жарксын!

Адыңа нуруң чач!
Артыңа шуруң чач!
Өң бергейсиң чүрөктөй!
Мүнөз бер жибектей!
Жылдыздан артык чырай бер!
Күндөн ысык ырай бер!
Тал чыбыктай сымбат бер!
Кылыгын жандан кымбат бер!
Айдай чийилген каш бер!
Арчадан узак жаш бер!
Колунан көөрү төгүлсүн!
Жүзүнөн мээри төгүлсүн!
Апасынын сүтүн актасын!
Жалаң айылы эмес, жамы журт мактасын!
Адамга сүйкүм кеби болсун!
Абийири – намысын чеби болсун!
Айтканы элге эп болсун!
Акыл-адеби – сеп болсун!!
Оомийин!
(Аксаамай апа, "ЭТ", 9. 6. 1993)

565

Күйөөгө узап бараткан кызга, жаңы келинге бата

Кайын атанды хандай көр!
Кайын эненди жандай көр!
Кар калтырбай бир сөзүн!
Касиетин аңдай көр!
Айткан акыл, насаатын,
Агарып аткан таңдай көр!
Ичер ашын, тамагын,
Отуарга төшөгүн,
Кийерине кийимин,
Айттырбастан камдай көр!
Кызмат кылып талыкпай!
Урмат кылып жалыкпай!
Купулуна куп толо көр!
Кызынан кымбат боло көр!
Адебиңе эритип,

Акылыңа мээритип!
Урпагына уланар,
Ак батасын ала көр!
Ашкан айкөл бала көр!

Кайнаганды бектей көр!
Кайнилерин чептей көр!
Кайын эже, синдини,
Жатындаштан жакын көр!
Жаркылдап колдо барынды,
Жая кескен жалдай бер!
Суу сунсаң да сумсайбай,
Алтын аяктагы балдай бер!

Чоң абысының колдосун!
Кичи абысының жолдосун!
Айныбай келип тилегиң!
Алганың болуп тирегиң!
Ачык сүйлөп, ак жүрүп!
Кир чалбасын жүрөгүң!
Дилинерди ширетип,
Зулайкп, Жусуп колдосун!
Ынтымак, ырыс бек бассын!
Уюгандай коргошун!
Ортонорго от жагар,
Опосуздар болбосун!
Багын барган жериңен орносун!!
Оомийин!
(Аксаамай апа)

ЖАШ ЖУБАЙЛАРГА БАТАЛАР

566
Бири-биринден танбай!
Жубунардан танбай!
Таза жүрүп таңдай!
Кыялдан кызык!
Күндөн ысык Өмүр сүргүлө!!
Оомийин!

Ак жолдон азбай!
 Жубунардан жазбай!
 Касиети терең карыгыла!
 Баш менен жаштан,
 Бак менен аштан кем болбой!
 Телегейинер тең карыгыла!!
 Оомиймн!

568
 Жакыны тургай,
 Жатка жагар!
 Жалаң силерди эмес,
 Жамы журтту багар!
 Улукмандай уул!
 Умайдай кыз тапкыла!!!
 Оомийин! (Аксаамай ана)

Колго суу куйган өспүрүмгө

569
 Бакайдай көсөм!
 Жээренчедей чечен!
 Манастай кыраан!
 Чынгыздай чыгаан ӨС!!!
 Оомийин!

Тилек бата

570
 Теңир жолдоп!
 Олуя колдоп!
 Кызыр жөлөп!
 Бакытка бөлөп!
 Шыбагалуу баш берсин!
 Берекелүү аш берсин!
 Узун өмүр жаш берсин!
 Өрүшүң жайык болсун!
 Колдоочуң кайып болсун!!
 Оомийин!

571

Узун болсун өмүрүң!
Уздай ак болсун көңүлүң!
Дөөлөтүнө өмүрүң чак болсун!
Бизнесте ийгилигиң артып,
Долларга кучак толсун!!
Оомийин! (ТМ)

572

Куш бооңор бек болсун!
Кулк-мүнөзөнөр төп болсун!
Курсант күнүнөр көп болсун!
Кудайымдан Кут консун!
Оомийин!

573

Никеңер ак болсун!
Дениңер сак болсун!
Башыңарга Бак консун!
Жашооңордо ынтымак болсун!!
Өмүрүнөр узак болсун!
Көңүлүнөр кушубак болсун!!
Оомийин!

574

Түндүк түбү бек болсун!
Түбөлүктүү чеп болсун!
Ийгилигиңер көп болсун!
Ишиңер Кудайга эп болсун!
Оомийин!

575

Кудайым колдосун!
Кырсык болбосун!
Кызыр жолдосун!
Кут жылоолосун!!
Оомийин!

Алланын дарылары жөнүндө бата

Алла адамды жаратты! Ага кошуп, анын
оорусу менен дарысын жаратты. Айыгуунун
Үч Дабасын – үч дарысын адамдын өз
денесине калтырды! Алланын эң биринчи,
башкы дарысы – УЙКУ, эң таттуу, катуу
уйкуну жаратты!! Экинчи дарысы – ТАМАК,
дениңе жагымдуу жана сиңимдүү тамакты
жаратты!! Үчүнчү дарысы – КҮЛКҮ, көр
тирликтен алагдылап, көңүлүндү ачып,
черинди жазып, дарылаган – күлкүнү жаратты!!
“Башкасын тап, өзүң жаса!”-деп, дарынын
төртүнчү түрүн – АПТЕКАНЫ Аллам адамдын
өзүнө карматты!!

Эми Б а т а б ы з мындай:

Урматтуу ардагерлер! Силерди “Такыр ооруба!”

деп айта албайм, непада ооруп калсаңар,

Алланын дарылары: УЙКУ, ТАМАК, КҮЛКҮ

менен гана дарылангыла!!

Алланын ушул касиеттүү дарыларына таазим!!!”

Оомийин!

577

Жаш жубайларга

Никеңер пакиза, ак болсун!

Дениңер сак-саламат болсун!

Жашооңордо ынтымак болсун!

Өмүрүңөр узак-узак болсун!

Көңүлүңөр дайым кушубак болсун!!

Оомийин!

578

Түндүгүң түбү бек болсун!

Түбөлүк, урагыс чеп болсун!

Кудайга ишин эп болсун!

Тагдырыңда жакшылыктар көп болсун!!

Оомийин!

579

Жарына жагымдуу бол!
Жалпыга алымдуу бол!
Баарына кайрымдуу бол!
Бар-жокко байымдуу бол!!
Оомийин!

580

Дөөлөтүң өсүп артсын!
Дөөтүң өзүңдү тапсын!
Ооматың жарксын!
Ырысың дайрадай аксын!!
Омийин!

581

Ишин оңолуп, баары бап болсун!
Ийликтерин да бат-бат болсун!
Дилин элиңе ак болсун!
Денин сак болсун!
Башыңа бак консун!
Калкыңа даңк оосун!!
Оомийин!

582

Соодадан жолуң ачылсын!
Пайдадан кооруң ашынсын!
Кардарың жамырап көбөйсүн!!
Тармагың тарамдап кеңейсин!!
Соодандын көлөмү арбып-артсын!
Товарың дайым кардарын тапсын!!
Оомийин!

583

Денин сак болсун!
Көңүлүң куунак болсун!
Бактың бек, солк эткис болсун!
Зоболоң кол жеткис болсун!!
Оомийин!

584

Базарың товарга толсун!
Соодадан ишин оңолсун!!
Пайдан толуп оң болсун
Кирешен өсүп мол болсун!
Имам Мазам колдосун!!
Оомийин!

585

Сөз баккандан, ой тапкан!
Дээр казына капкасын ачкан!
Жан дүйнөгө асыл нур чачкан!
Калемиңден
Кубаттуу ой, Кумарлуу сөз
Чубуруп агып турсун!!
Оомийин!

586

Соода пири, касиеттүү *Имам Мазам!!*
Базарчы пендене назарың салсан!
Сатарман амалынан жолум ач!!
Ата кесибимдин оомат доорун ач!!
Кардарларым кадиксиз көбөйсүн!
Соода тармагым өссүн, кеңейсин!!
Базар ырыскысынан жол бер!
Алармандарга пулду мол бер!!
Биздей соодагерге да кам көр!!
Оомийин!

587

Соодадан жолуң ачылсын!
Сатыктан чериң жазылсын!
Алармандарың абдан арбысын!
Алкаштарың өсүп дарбысын!
Токтобой өтүп товарларың!
Ток пейил тартсын кабагың!!
Оомийин!

588

Бешик боосу бек болсун!
Төрт тарабы төп болсун!
Ырыс-кешиги көп болсун!
Жигиттик доору өрт болсун!
Пейили чалкар болсун!
Пайдасы элине тийип,
Марытаар болсун!
Эли да сүйүп алкаар болсун!!
Оомийин!

589

Адамсың өзгөчө руху бар!
Сөзүңдүн чалкан, мурчу бар!
Сүйлөсөң өткүр курчу бар!
Ача жаак пенде аттуудан!
Аз сендей азил сынчылар!!
Эми кубат берсин Кудайым!
Тилиңдин миздүү курчуна!
Куйкумдуу мындай тил менен!
Жашооң өтсүн кулпуна!!
Тилиңден Кудай бак айтып!!
Таанытсын кыргыз журтуна!!
Оомийин!

590

Кудайым ишиң ондосун!
Кызыр болсун жолдошуң!!
Соода-сатык атасы –
Имам-Мазам колдосун!!
Кардарың саны көбөйсүн!
Тармагың өсүп дүркүрөп!
Туш-тушунан кеңейсин!
Соодадан багың ачылып!
Дөөлөтүң базарга теңелсин!!
Оомийин!

591

Парбардигер сага бак жүктөсүн!
Пайдубалын бапестеп түптөсүн!
Илхамындын арааны ачылып!
Калемин колундан түшпөсүн!!
Талантын өөрчүп-өркүндөп,
Элиндин маанайы үчүн иштесин!!
Оомийин!

592

Өнөрчүнү өстүрүп, тарттын азабын!
Өмүрүндө көп жакшылык жасадын!
Эми жети мүчөлдөн ашыра жашагын!
Күн-түн тынбай жаңырып!
Кайнасын ырыс-казаның!
Кирешен туш-туштан агылып!
Кампайсын казына-базарың!!
Аллам буларды Кут кылсын!!
Алтын башына жук кылсын!!
Оомийин!

593

Көөнүң тунук болсун!
Зээнин улук болсун!
Дээриң ыйык болсун!
Мээриң ырыс болсун!
Оомийин!

594

Кадамың чечкиндүү болсун!
Кайратың эпкиндүү болсун!
Жардамың негиздүү болсун!
Жашооң жемиштүү болсун!!
Жарыңдын тиреги бол!
Жактырган тилеги бол!
Жаркын маанай иреңи бол!!
Оомийин!

595

Калкыңа Кут бол!
Кубанычына туш бол!
Өчпөгөн оту бол!
Өкүмү адил соту бол!
Коррупцияга сопу бол!!
Оомийин!

596

Элинде ынтымак болсун!
Эл башына бак консун!
Казынан жайнап турсун!
Тегинде майнап турсун!
“Тең”ге деп сайрап турсун!
Оомийин!

597

Акылыңды азык кыл!
Өнөрүңдү казык кыл!
Эшилип ырыс келсин!
Эшигинен агып кирсин!!
Этек-жеңиң жайылсын!
Эл эсеби байысын!!
Кудай жалгасын!
Ушуларды кут кылсын!!
Оомийин!

598

Жаш келиндин конгон жери!
Куттуу конуш турак болдсун!
Бири чал, бири кемпир болгончо!
Өмүр бою ынак болсун!!
Өмүрлөрү өнгөлөргө!
Өрнөктүү чырак болсун!!
Оомийин!

Абийирине кир чалдырбаган!
 Көөдөнүн датка алдырбаган!
 Каниеттикти катуу карманган!
 Опол тоодой солк этпес Тагыба бол!!
 Оомийин!

600

Батадан жыйган казынаң!
 Байманандын башы болсун!!
 Ырысың ичтен болсун!
 Ырыскың тыштан болсун!
 Атагыңар Ааламга кетсин!
 Колуңар Асманга жетсин!
 Алгыр ойдун жигери бол!
 Ата-журттун тиреги бол!!
 Оомийин!

601

Бизнесмен айымга бата

Бизнесе гүлдөп турган чагыңыз!!
 Кут болсун Кудай берген багыңыз!!
 Эми капиталың кыйшаюусуз өсүп!
 Соболоңуз бийиктен бийикке көчүп!
 Бизнесчиликтин чокусуна жетип!!
 Айымдардын кундуусу болуңуз!!
 Айперилердин нурдуусу болуңуз!!
 Аялзат гүлүнүн кутманы болуңуз!!
 Асылзаадалар сырттаны болуңуз!!
 Зайыптардын залкары болуңуз!!
 Ишкелердин дарканы болуңуз!!
 Аткарылсын ак тилек оюңуз!!
 Ачылсын бизнесеги Ак Жолуңуз!!
 Оомийин!

602

Алты айлык жолдо жүрсөм арыбайын,
Алтымыш жашка кирсем карыбайын.
Адал кыл ичкен-жеген тамагымды,
Актыкка бассам-турсам табынайын.
Акылсыз азгырганда адашпайын,
Абийирсиз адамдарга жанашпайын.
Ырыскы берсең, Оо, Кудай, толук бергин,
Бирөөдөн олжо, кешик талашпайын.
Көңүлдү арамга түк жолотпогун,
Күчүмдү болбос ишке коротпогун.
Сактай көр кыянаттык, калпыстыктан,
Өзүмө жуксун кылган соопторум.
Ачып тур, жолдорумду баса турган,
Оңой кыл ашууларды аша турган.
Туш кылсаң душманыма туңгуюкта,
Өзгөртпө мени адамдык жасатымдан.

603

Өмүр берсең, дайрадай кенен бергин,
Жайык кылбай түбүн абдан терең бергин.
Көпчүлүктүн көңүлүн буруп турсун,
Күрпүлдөгөн көгүлтүр иримдерим.
Оңго-солго жайылсын агымдарым,
Кыйыргаче угулсун жаңырганым.
Мөлтүр, тунук, жапжарык кыла көргүн
Жүрөгүмдүн чарт эткен чагылганын.
Күнкор кылып бирөөгө чөгөлөтпө,
Кадыр-сыйым жоготпо төгөрөккө.
Намыс бергин кылычтын мизи сыңар,
Кордолбосун сөөгүм көзүм өтсө.
Жаман сөздү артыман илештирбе,
Күнөөлөрүм кечиргин, териштирбе.
Ара жолго алпарып калтырбасын,
Дайындап кой, сен мени периштеңе...

Арам жолго түшүрбө урпагымды,
 Асыл заттан кур койбо турпагымды.
 Азгырыктан алып өт аман-эсен
 Жайып койбой көрүнбөс кылтагыңды.
 Сабыр бергин азаптан чыга турган,
 Кесип салба жайылган канатынан.
 Жарыгыңды чачып тур, жарыгыңды,
 Төбөсүнө апкелбе кара туман.
 «Жер көз» кылбай кайраттуу дымак бергин,
 Өткүр кылгын жүрөгүн, каректерин.
 Тууган жердин туурун көрккө бөлөп
 Өссүн бийик артымдан данектерим.
 Алыс болсун пастыктан, майдалыктан,
 Кошоматтан арзыбас пайда тапкан.
 Оо, Жараткан, түптүү кыл урпагымды,
 Айландырба камгакка сайда жаткан.

Кара ниет көралбас жандан сакта,
 Кайрымы жок өзүмчүл хандан сакта.
 Бирөөлөрдүн ажатын ачалбаган
 Короо толгон дүйнөдөн, малдан сакта.
 Сакта, дили бузулган жойпулардан,
 Пери болуп көрүнгөн сойкулардан.
 Ыйманыңды учуруп тепсеп салган
 Албууттанган алашем бой кумардан. (??)
 Сакта, наркы бузулган улуу сөздөн,
 Мааниси жок айтылган «жылуу сөздөн».
 Калжың сөздөн сактагын шылдыраган,
 Сакта, муздай мупмуздак сулуу көздөн.
 Оо, Жараткан, сактагын куйтулардан,
 Тегин жерден кур жалаа, ой чыгарган.
 Сактай көргүн элимди бир ууч болгон
 Бөрү кейпин жамынган койчумандан.

Кээде болуп ашыкча кызуу кандуу,
Аткаралбай калдым көп озуйпанды.
Кечире көр, Жараткан, кечире көр,
Мага берген аманат ысык жанды.
Көп адаштым жолумдан бара жаткан,
Кемчил болуп күнүмдүк каражаттан.
Кечире көр анымды, кечире көр,
Кечире көр, капилет жаза бассам.
Кеч ойгонуп, кечигип калдым далай,
Мага бөлгөн ырыскың кармай албай.
Кеч келди деп, Жараткан, жек көрбөгүн
Кеч келсем да алдында турам жылбай
Жаза берсең тартайын жазыгымды,
Нурдан жаса олжомду, азыгымды.
Жуурулушуп кетейин эркиң менен
Жок кыла көр ортодо ажырымды...

Эстутумду жоготуп шылдың кылба,
Суусаттырба бир тамчы чындыгыңа.
Жандүйнөмдүн ыргагын бузуп салып
Алып келбе түгөнбөс чырды мага.
Көл-шал кылып мээримин төгүп тургун,
Көлкүлдөгөн кут менен жолуктургун.
Аман болсун ар дайым бешенемде,
Касиеттүү кандашым, ыйык журтум
чаташтырба болумуш, тарыгымды,
Кеспе менин жайылган тамырымды.
Пейлиң бузбай береке, өнүм бергин,
Тазалайын суу келчү арыгымды.
Жабыр берсең, артынан сабыр бергин,
Жеңишме айлансын жеңилгеним.
Түшүмү жок калбасын эч убакта
Үмүт менен айдалган эгиндерим.

Сүткорлордун жедирбе тамак-ашын,
 Кесепети кейиштүү жаңырбасын.
 Очогумда от күйүп тура берсин,
 Элге-журтка дарбазам жабылбасын.
 Бузукулар кирбесин босогомдон,
 Бузулбасын эч качан отан-ордом.
 Меймандарым ырыскы ала келсин,
 Насип буйруп Жараткан ыроологон.
 Кур койбогун береке, молчулуктан
 Ашып-ташып жеңиме, кончума аккан.
 Кыйынчылык көрсөтпөй алып өткөр
 өмүрдөгү ар кандай жол сынактан.
 Акка башым койгондо кейибейин,
 Даргөйү кең, айкөлдүк пейил бергин.
 Тирүүлүктү алмашып түбөлүккө
 Жамалынды көрүүгө мейли дейин...

Сүйүү берсең, бер мага, кыяматтык,
 Алып келбе кызганыч, кыянаттык.
 Алоолонгон жалында күйүп-бышып
 Бет алдыңа барайын дил агартып.
 Татымынды татайын тата турган,
 Эч нерсем жок өзүңдөн ката турган.
 Бүт жыргалды көрөйүн, суусун ичир
 Адам ата суу ичкен башатыңдан.
 Мокобогон, сынбаган, майышпаган,
 Эки ааламдын арасын арыштаган
 Ишеним бер, Жараткан, бу дүйнөдө,
 Издеп жүрүп нечендер табышпаган.
 Дидарыңа жетем деп жан үрөйүн,
 Жылаң аяк таш жолдо жүгүрөйүн.
 Кулуң болуп калганга кубанамын,
 Ар бир алган дем үчүн шүгүр деймин.
 Сенсиң менин ыргагым, добушум да,
 Түбөлүктүү түп жайым, конушум да.
 Ишеним бер, Жараткан, болк этпеген,
 Учурашып кетпегин кол учунда...

II БӨЛҮК

СЫЙЫМДУУ

БАТАЛАР

- 1)
Узун өмүрдү Кудай берсин!
Ырыс-кешик улай келсин!!
- 2)
Кемибесин казынаң!
Кетпесин дөөлөт башыңан!!
- 3)
Тилиң чечен болсун!
Тишиң бекем болсун!!
- 4)
Алла-Таалам жолунду ачсын!
Бак-таалайың өзү издеп тапсын!!
- 5)
Бирин үч болсун!
Боюңа күч толсун!
Бешиң он болсун!
Ишиң оң консун!
- 6)
Ийгилигиң артсын!
Ишиң Кудайга жаксын
- 7)
Элечегиң ообасын!
Ырысың ташып кооласын!
- 8)
Коюң түгөл болсун!
Конушун шибер болсун!
- 9)
Седебиң күмүшкө төп болсун!
Сен үчүн күйүшкөн көп болсун!
- 10)
Тамагың адал болсун!
Талыкпас чаман болсун!

11)
Үзөнгүң үзүлбөсүн!
Үмүтүң бүчүрлөсүн!

12)
Кайратың мокобосун!
Кадамың окшобосун!

13)
Чапкынчы чаба албасын!
Чалгынчы таба албасын!

14)
Желегиң желбиресин!
Жүрөгүң элжиресин!

15)
Сүтүң каймактуу болсун!
Ишиң майнаптуу болсун!

16)
Гүлүң соолубасын!
Жүрөгүң оорубасын!

17)
Кудайым, кетпес кеселден сактасын!
Кесирдүү эсерден сактасын!

18)
Бактың чексиз болсун!
Башкалар жеткис болсун!

19)
Жаныңар темирден болсун!
Жакшылык Теңирден болсун!

20)
Жайылып терең түбүңүз!
Бактыга толсун үйүңүз!

21)
Умай Эне төрүңө өтсүн!
Уул-кызыңы терметсин!

22)

Ден соолутун чың болсун!
Оокатка демиң тың болсун!

23)

Кыялың сүйкүм, нускалуу бол!
Кыргыздын үлгүлүү кыздары бол!

24)

Конгон жериң от болсун!
Кооптуу жагы жок болсун!
(Рашид Масыракунов “Кыбыла”, 1992)

25)

Кадоосу бол калкыңдын!
Ажосу бол журтундун!

26)

Чегеси бол жериңдин!
Эгеси бол элиңдин!

27)

Кадырың калкына өтсүн!
Кызыр колдоп жолунду!
Кызылдай ырыс төксүн!

28)

Арты кайырлуу болсун!
Эми, жакшылыкка оосун!

29)

Ак тоюңар кут болсун!
Асыл башыңарга кут консун!

30)

Алаканың ачык болсун!
Дөөлөтүң көбүнөн ашык болсун!

31)

Кудай жолунду ачсын!
Мартабаң артсын!
Максатың ишке ашсын!

32)

Кудайым жек көрбөсүн!
Ырысың бөксөрдөсүн!

33)

Кудайым тилегинди берсин!
Куюлушуп, ырыс-кешик келсин!

34)

Жетесин билбес, урпактан сакта!
Жетесиз жексур манкурттан сакта!!

35)

Куш бооң бек болсун!
Курулуп жаткан нике-шаарың!
Кулпулуу бек чеп болсун!

36)

Көшөгөн көгөрсүн!
Көп жолу бешик өнөрсүн!!

37)

“Коншу” кут болсун!
Үйүнө Кут консун!!

38)

Бактыңдын пайдубалы солк этпесин!
Касиеттүү үйүндөн Кут кетпесин!

39)

Ууч болсоң – муштум бол!
Улук болсоң – устун бол!!

40)

Бак карасын! Кызыр даарысын!
Кудай, аман кылсын баарысын!

41)

Элечегин башыңдан ообасын!
Этегинде наристелер оонасын!!

42)

От жакалай бала берсин!
Оомат, дөөлөт ала келсин!!

43)

Парбардигер бак-дөөлөттөн айырбасын!
Башынды оомат ороп, кетпей байырласын!

44)

Эгем жолунду ачсын!
Ырысың көбүрүп ташсын!!

45)

Урматка толсун өмүрүң!
Узарсын этек, өнүрүң!
Учсун көкөлөп көңүлүң!!

46)

Кудайым ишин оңдосун!
Кызыр өзү колдосун!
Кырк Чилтен коргосун!!

47)

Өркөнүң өссүн!
Өрүшүң кеңейсин!
Байманаң ташсын!
Башынды бак бассын!

48)

Эгем жар болсун!
Элде бар болсун!

49)

Куш бооңор бек болсун!
Кулк-мүнөзүңөр төп болсун!
Курсант күнүңөр көп болсун!

50)

Мартабаң артсын!
Маанайың жарксын!

Элиң баалап ишинди!
Эмгегин Эгеме жаксын!!

51)
Жараткан өзүң жалга!
Жакшылыгынан жанба!

52)
Кескинин чалпоо көзүнөн скта!
Кесирлүүнүн керооз сөзүнөн сакта!!

53)
Жанын бек кыл!
Жан жолдошун көп кыл!!

54)
Тилегин кең кыл!
Телеейин тең кыл!

55)
Арамдыктан алыс кыл!
Актан тайбас калыс кыл!!

56)
Жортсо, жолун ач!
Жоомарт кылып, колун ач!!

57)
Алдына нуруң чач!
Артына шуруң чач!

58)
Жолуң ак болсун!
Башыңа бак консун!
Дениң сак болсун!!

59)
Ишиң ак болсун!
Көңүлүң кушубак болсун!
Дөөлөтүң башыңа чак болсун!!

60)

Шыбагалуу баш берсин!

Узун өмүр жаш берсин!

61)

Ден соолугуң чың болсун!

Балдарың оокатка тың болсун!

62)

Өмүрүң узак болсун!

Долларга кучак толсун!

63)

Байлыгың ташсын!!

Даражаң артсын!

Башыңды бакыт бассын!!

64)

Жүрөктө отуң өчпөсүн!

Башыңдан бак кетпесин!

65)

Жүзүндөн күлкү кетпесин!

Маанайың эч чөкпөсүн!!

Бизнесиң гүлдөп көктөсүн!

66)

Дөөтү арбасын!!

Дөөлөт жандасын!!

Теңирим жалгасын!

67)

Башыңдан бак көчпөсүн!

Мартабаң өсүп көктөсүн!

Бакалар кууп жетпесин!

68)

Улукмандай жетик бол!

Улуу-кичүүгө тетик бол!

Бакытка ачык эшик бол!

Балдарыңа ырыс-кешик бол!!

69)

Акылман кыраа көздүү бол!

Адам таппас сөздүү бол!

Бак баштаган көчтүү бол!!

70)

Парбардигер сакта!

Бак бер башка!!

71)

Оо, Жараткан Алла!

Жакшылыгың жалга!!

72)

Башыңа бак орносун!

Кырк Чилтен коштоп коргосун!!

73)

Өмүрүңөр узак-узак болсун!

Үйүңөрдө ынтымак болсун!!

74)

Кудай жалгасын!

Кут арбасын!

75)

Бул да болсо, буйруктан!

Кудайым сага ыргыткан!!

76)

Айдын көлдөй терең бол!

Айың сөзгө керең бол!!

77)

Аллам сага алты муунуңа жеткидей,

Алтымыш дөөлөт жүктөсүн!!

78)

Бак-таалай базарыңда бол!!

Нарк-насил мазарыңа кон!!

79)

Үйүнө Кут төгүлсүн!!

Үй-бүлөөң ырыска чөмүлсүн!!

80)

Пейилиң чалкар болсун!

Эли сүйүп, алкаар болсун!!

81)

Барган жериңен бак айтсын!

Бар ишиндин акыбети кайтсын!!

82)

Жаштарга бата берүүгө даяр болгула!

Асыл адеп-ахлакты элге жаяр болгула!!

83)

Максаттарың аткарылсын!

Маракедей өтүп башкарылсын!!

84)

Көчүбүздүн чырагы болгула!

Акыл-ойдун булагы болгула!

85)

Жүгүң ообас комдуу бол!

Бак көтөрөр жондуу бол!

Өмүрлүү бол, жолдуу бол!

Өнөрлүү бол, сомдуу бол!!

86)

Бабанар сөзүн уккула!

Башыңарга бек туткула!

87)

Бабалар накылы Алтын Казыгын!

Баарыңардын кыяматтык азыгың!!

88)

Алла жолунду ачсын!

Бак өзү сени издеп тапсын!!

89)

Базарын Кут болсун!
Башына дөөлөт куп консун!

90)

Тишин чечен болсун!
Тишин бекем болсун!

91)

Этек-жеңиң кен болсун!
Төрт кыбылаң тең болсун!

92)

Сымбатың көрктүү болсун!
Жүрөгүн өрттүү болсун!

93)

Ак Өргө күтүп бар болгун!
Акылы тунук жар болгун!

94)

Ырысты сактап баалаган!
Ызааттап жарына арнаган!!

95)

Телегейинер тегиз болсун!
Ырысыңар деңиз болсун!!

96)

Чыгармачыл эргүүн токтобосун!
Калемиң башкаларга окшобосун!!

97)

Балдарыңарга аскар тоо болгула!
Бакыт агызган Ноо болгула!!
Баарыңар аман-соо болгула!!

98)

Мухаммед пайгамбар:
“Бата (дуба) – момундун кураны,

диндин тиреги, рухуна тийген нур”
дегенн экен.

99)
Парбардигер жөлөк болсун!
Бактынарга көмөк болсун!

100)
Жыл аягы – тунук болсун!
Өткөн иш көрүнсүн!!
Жыл башы – улук болсун!
Максаттар төгүлсүн!!

-00000-

III БӨЛҮК.

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ АЙЫМДАРЫНА КУТТУК-БАТАЛАР

Айтканда, "Айтканда" дегенде
Айтканда, "Айтканда" дегенде
Айтканда, "Айтканда" дегенде
Айтканда, "Айтканда" дегенде

Айтканда, "Айтканда" дегенде
Айтканда, "Айтканда" дегенде
Айтканда, "Айтканда" дегенде
Айтканда, "Айтканда" дегенде

Наабаттуу умай-айым БАТЫЙга

(Бегалиева Батый – илимий редактор)

Аялзаттын алтыны!!

Асылзаада жаркыны!!

Сулуулардын султаны!!

Сопубектин шумкары!!

Батый айым Эл Кызы!!

Энциклопедия–жылдызы!!!

Батыйга Теңирдин ыкласы конгон!!

Батыйдын дээр-кутманы ошондон!

“Сегизинчи Март” майрамың менен!!

Түбөлүк сейилдөөгө калганың менен!!

Коштошот бүт энциклопедия жамааты,

Өзүнүздөй асыл эмгек ардагы менен!!!

БАТА :

Дасмалың набатка толсун!!

Дасмияна дөөлөт консун!!

А.Тайлак 8.3. 2015

Зоболосу зор дама ДИЛДЕге

(Акматова Дилде – редакция башчысы)

Кеменгерлиги генийлерден кем эмес!!

Кесиптик билимиңе эч ким чендебес!!

Дилде айым нурдан бүткөн асыл жан!!!

Чыны ошо. Мейли талаш же мелдеш!

Ошон үчүн айымдардын барктуусу!

Ошон үчүн аялзатынын даңктуусу!!

Дилдеш айым нурдуулардын нурдуусу!

Дилдеш айым улуу Тоонун ак куусу!

Бүгүнкү 8-марттын чүрөктөй Ак Кушу!!

Бүгүнкү айымдар үлпөтүнүн таттуусу!!

Б а т а :

Ишин так болсун!!

Жолун ак болсун!!

Дениң сак болсун!!

Башыңа бак консун!!

А.Тайлак 8.3. 2015

Супер, супсулуу айым ЖЫЛДЫЗга
(Медералиева Жылдыз – редакция башчысы)

Жылдыз айым айдың көлдүн суксур чүрөгү!!
Энциклопедияда адабияттын “мотор-жүрөгү!”
Баарына башы жетет. Иштейт тынымсыз!!
Бүт бүтүрөт, аралаштырбай башка бирөөнү!!
Ошол себептүү Жылдызды айтышат бир ооздон!!
Ал энциклопедия ишинин бирден бир күйөөрү!!!

Багың артып, ыкыбалың оболосун!!
Эгем көтөрсүн башыңдын зоболосун!!
Багытыңды эч ким тосуп, торобосун!!
Байманаң ашсын, максатсыз коробосун!
Үзүрлөр үйүр болуп, үйүң үлпөткө толуп!!
Үй-бүлөңө шайтан-шабыр жолобосун!!

Куттуу болсун сегизинчи мартыңыз!!
Кубаныч деңизине куунап чалкыңыз!!!
Өмүрүң узун болуп, көңүлүң айдай толуп!
Өсө берсин эл ичинде авторитет, баркыңыз!!!

Б а т а :
Башына бак консун!!
Бөксөргөнүң бат толсун!!
Чачылганың жыйылсын!!
Чоң дөөлөттү Кудайым буюрсун!!

Телегейиң тегиз болуп!
Туш тарабыңдан ырыс куюлсун!!
Төрө башың таалай көлүнө жуунсун!!
А.Тайлак 8.3.2015

Ай-чолпондой нурпери айым Анарга
(Абдыракманова Анара – бөлүм башчысы)

Айтышса “өндүрүш” термеден!
Анарга ким деген чендеген??
Басма өндүрүшү жагынан,
Анардай адис чыгат кемде кем!!

Өмүр жолун айтсак өзүнчө,
Он жылдап иштеп жатканы!
Буларды жазып чыгарса,
Болоор эле “Анар Дастаны”!!

Анар деген аруулуктун ак таңы!!
Анар бизде аялзаттын Кутманы!!
Анар бүгүн эпкиндуулор ичинен,
Алга озду Кут марага чыкканы!!

Март Майрамынды Эгем сага кут кылып!
Ишке ашырсын ой-тилегиндин баарысын!!
Маанайың жаркып, жашоон мараке болуп!
Үй-бүлөңдү Кудайымдын Куту даарысын!!

Б а т а :
Мансабың бийиктеп өрдөсүн!!
Башың жамандык көрбөсүн!!
Бактың ташып көлдөсүн!!
Ырыс-кешигиң өөрчүп төлдөсүн!!
А.Тайлак 8.3. 2015

Тарых генералы. Асыл айым ШАЙЫРга

(Керимова Шайыр – редакция башчысы)

Айымдардын “азаматы” болдунуз!!
“Кайын эне”, “чоң эне” сересине кондунуз!!
Бир эсептен “Энелик” парызыңызды,
Эртелеп, жакшы аткарып койдунуз!!
Кызматыңызда өткөн доорлорду жарыялап,
Тарыхтын “генералдык” чинин чойдунуз!!

Б а т а :
Турмушунуз туруктуу болсун!!
Тутканыңыз урунттуу болсун!!
Телегейиңиз теп-тегиз болсун!!
Тергениңиз асыл жемиш болсун!!
Март майрамыңыз кут болсун!
Мандайыңызга Бак куп консун!!
Мартабаңыз ашып- ташсын!!
Мансабыңыз бийиктеп артсын!!

Сизге арналган ушул ыр десте!
Тилеги – дагы жашара түшсө...!!!
А.Тайлак 8.3. 2015

**Аалам тааныган географ, ажайып айым РОЗАга
(Карачалова Роза – редакция башчысы)**

Коллегаларын урматтап!!
Кызматын өтөйт кылдаттап!!
Роза макаларды талдап катырат!!
Халтура койбой ыргактап!!!

Роза айым аялзаттын салттуусу!!
Роза айым ак элечекчендер нарктуусу!!
Географияны бүт кыргызча сүйлөтүп!!
Аталды мекенчилдердин нак Туусу!!
Роза айым жароокерлердин эстүүсү!!
Роза айым адистердин эн күчтүүсү!!
Роза айым бардык иште алдыда!!
Ошон үчүн “Энциклопедия күзгүсү”!!

Б а т а :
Март майрам кут болсун!
Башыңызга Кут консун!!
Ишиң кетип илгери!!
Ийгиликтерге жык толсун!!
Томуктай алтын башыңа!
Тоодой бакыт нык консун!!!
А.Тайлак 8.3. 2015

**Өтө зирек обончу РАЙКАН айымга
(Бейшеналиева Райкан – илимий редактор)**

Жараткандын керемет үнүнөн төрөлгөн!
Жамааттын жалпы сыйына бөлөнгөн!
Жаратман чыгармачыл илхамы менен,
Жаштарга сабак бересиз Күү өнөрүнөн!!

Жаз келди, аны менен илхам да келди!
Жаралчу обондорго кыйдам да келди!!
Куттуу болсун сегизинчи мартыңыз!!
Кубналы жаңы музыкаңызга жалпыбыз!!

Б а т а :

Ишин дагы алга, илгери кетсин!!
Тилектериң максатына жетсин!!
Март майрамың маракелүү өтсүн!!
Кудайым өзүңө ырыс-кешик төксүн!!!
А.Тайлак 8.3.2015

**Ыйманы ысык Кутман айым ТОТУГУЛго
(Сандыбаева Тотугүл – оператор-калыптоочу)**

Тотугүл – терүүчүлөр башчысы!!
Тотугүл өндүрүш “катчысы”!!
Компьютердеги сабаттуу иштөөсү!!
Энциклопедиянын нак бактысы!!!

Ак эмгек этип КУЭге!!
Арбыттын терүү тармагын!!
Сыймыктанып, туу тутабыз!!
Оператордун сендей ардагын!!!

Эске салсак “Гуляны” далай сөз!!
Айтсак, Тотугүлдүн иш салттары!!
Жарым миллионго барабар!!!
Былтыркы эле терген саптары!!!

Тотугүл айым бул күндө!!
Корректуранын Умайы!!
Энциклопедиянын ырайы!!
Эпкиндүүлөрдүн чырайы!!!

Куттуу болсун 8-мартыңыз!!
Кубанычка бөлөнүп, жаркыңыз!!!
Куттукташат ак дилден өзүңдү!!
Жамы азаматтар калкыңыз!!!

Б а т а :
Казынасы кең Кудай!
Түбүн берсин!!
Өзү жар болуп!
Өмүрдүн гүлүн берсин!!
Көрө турган көп күнүн берсин!!

Ырыстын тоодой жүгүн берсин!!

Дөөлөттүн мол түрүн берсин!!

Кешигин алдында ага берсин!!

А.Тайлак 8.3. 2015

Өндүрүштө өрнөктөй, өзү берметтей

ЖАМАЛ айымга

(Жолдошева Жамал – техникалык редактор)

Бир карасан, коймааректей мүнөзүн!!

Сумсайып олуттуусун, араң күлөсүн!!

Жыла басып акырын, жетпейт акылым!!

Көп ишти бүтүрүүгө кантип үлгүрөсүн??

Жамал айым зайыптар нарктуусу!!

Жамал айым өз ишинин барктуусу!!

Жүргөнү, аярдыгы ажайып керемет!!

Жамал айым, чыны Соң-Көл Ак Куусу!!

Азилди эзели аз сүйлөгөн!!

Айың сөздү такыр сүйбөгөн!!

Алака-мамиледе кең пейил!!

Араздашууну эч билбеген!!

Жамал айым аялзат артыгы!!

Энциклопединын жаркыны!!

Жалпы жамаат баалашат!!

Өндүрүштөн чыккан данкыңы!!!

Б а т а :

Март майрамың кут болсун!!

Үйүңө ырыс жык толсун!

Дениң сак болсун!!

Башыңа дөөлөт, бак консун!!!

А.Тайлак 8.3. 2015

Манап айым МАРИЯга

(Молдалиева Мария – жетектөөчү редактор)

Бул турмуштан ордун таптың олчойгон!!

Жарды күттүн, жарашыктуу койкойгон!!

Өмүрүңдү өпчап эмес, кенен-кесир жашадын!!
Ырыс-кешик, бак-дөөлөттөргө жык толгон!!!

Эми сага атайылап, айтаар каалоо ак ойдон!!
Өмүрүң башталсын бүт жаңыча оңдолгон!!!

Б а т а :

Март майрамын кут болсун!!
Магдырап үйүнө Кут консун!!
Ынтымак орноп үйүңдө!!
Ырыс-кешик жык толсун!!!

Ден соолугуң чың болсун!!
Оору жолобой ным болсун!!
Базар күч алган ушу заманда,
Балдарың баары тың болсун!!!

Маанайың жарксын!!

Мартабаң артсын!!

Элиң баалап ишинди!!

Эмгегиң Эгеме жаксын!!! (А.Тайлак 8.3.2015)

Жаркын айым ЖЫПАРга

(Асанова Жыпар – жетектөөчү редактор)

Кыргыздарды кызыктырып суктанткан!
Куда күттүң, Россиядагы еврокалмактан!!
Ылайым жадырап, багы ачылсын кызыңдын!
Оңой бекен! Петербоордон өзүнө жар тапкан!!

Жыпар айым, эң сонунсуң билебиз!!
Жан дилибизден каалар ак тилегибиз!!
Эгем жалгап, өссүн математикадан!!
Энциклопедияга чачкан үрөөнүңүз!!!

Б а т а :

Жайылып терең түбүңүз!!
Бакытка толсун үйүңүз!!
Оордосун дөөлөт жүгүңүз!!
Өзүңүз да эсен-соо жүрүңүз!!
А.Тайлак 8.3.2015

Перизат Ай чырайлуу АЛИСАга
(Исабаева Алиса – илимий редактор)

Атаңдан алып улуулук!!
Апаңдан алып сулуулук!!
Аздектеп бийик тутканың!!
Адалдык менен аруулук!!!

Алиса айымдар дурусу!!
Ишинде болбойт буруусу!!
Ажары, зээни жагынан!!
Аялзаттын нурдуусу!!!

Энциклопедия кампасы!!
Эң мыкты деген маркасы!!
Китептерди тез сатууда!
Тиер Алисанын жөндөм-аркасы!!!

Б а т а :
Алисатай!
Кайратың мокобосун!!
Соодаң токтобосун!!
Дениң сак болуп!!
Башына бак конуп!!
Барк-бааң эч кимге окшобосун!!
А.Тайлак 8.3. 2015

Азем бийкеч САЙКАЛга
(Кубандыкова Сайкал –Экс-Секретарь)

Баскан-турган жүрүшү!!
Башкача сыпаа мүнөзү!!
Асылдыктын көп болушу!!
Ал ак сөөктүктүн күбөсү!!

Сайкал бийкечтер жакшысы!!
Сайкалда азамат бактысы!!
Айттырбай терен түшүнгөн!!
Акылы тунук эстүүдөн!!

Б А Т А :
Кыдыр даарып күлүндөсүн!!
Ырысың агып күрүлдөсүн!!

Таалайын бүрдөп көктөсүн!!
Жүрөк отун өчпөсүн!!
Майрамың кут болсун!
Маанайыңа жук болсун!!
А.Тайлак 8.3. 2015

Баш эсепчи пааша айым КЫМБАТка
(Чукушова Кымбат –экс улук бухгалтер)

Ирээттүүлүк иштеги!
Баштуулуктун белгиси!!
Эсептүүлүк турмушта!
Тактуулуктун белгиси!!

Алыш-бериш тактыгы!
Бакыбатуулук белгиси!!
Каттоодон өтсө бардык иш!
Бул документтүүлүк белгиси!!

Мындайды мыкты аткарат!
Эркине бек эр киши!!
Бул жагынан Кымбат айым!
Биринчиликти келбейт бергиси!!!
Сегизинчи мартта сайрандап!!
Катыра тосуп майрамдап!!
Көтөрүлсүн көпкө көңүлүң!!
Бакытка бөлөнсүн өмүрүң!!!
БАТА:

Тукумун көклөп өссүн!
Тагдырын дөөлөттүү өтсүн!
Балдарын тилегине жетсин!
Кудайым ыкыбалың көтөрүп,
Башыңа ырыс-кешик төксүн!!
А.Тайлак 8-3. 2015

Асылдыгы ажайып АЛМАГУЛ айымга
(Абдиева Алмагүл – улук бухгалтер-кассир)

Кагазын тигип кылдаттай!
Коллегаларын урматтай!!
Сулуу эсепчи келди дейт!!
Суйкайганы Кымбаттай!!!

Алмагүл али жаны да!
Аз-аздап келет тааныла!!
Ачылып күлсө, каткырып!!
Анык эле Фарида!!!

Сегизинчи Март майрам!
Келатат шашып бул кезде!!
Алмагүл айым куттуктайм!!
Атайлап сунуп гүл десте!!!

БАТА:

Жолдуу бол! Багың ачылсын!
Дөөлөтүң ашып-ташынсын!!
Төрүндөн жакшылык кетпесин!
Төбөндөн бакыт нуру өчпөсүн!!
Насибиң ийип келсин!
Тенирим сүйүп берсин!!
А.Тайлак 8.3.2015

Эсеп-кысап айымы ФАРИДА дамага (Жолдошева Фарида – бухгалтер-кассир)

Эсебин күн-түн тактаган!
Кагаздарын катыра баптаган!!
Ашыкча кагаз чийбестен,
Бардыгын түгөл сактаган!
Ушундай айымдар менен,
Сыймыктанам, мактанам!!

БАТА:

Иштериң кетсин илгери!!
Ийгиликтерден курулуп!!
Бак-дөөлөттүң булагы!!
Башыңа турсун куюлуп!!
Балдарың да жыргашсын!!
Парбардигерден келс буюруп!!!
А.Тайлак 8.3.2015

Статс-катчы үр-перидей ВЕНЕРА айымга (Измайлова Венера –Секретарь)

Энциклопедияга жаңы статс-катчы
Келди дейт, ал кандай экен айтчы?
Сурам: “Жамалы жанган өзү сымбаттуу
Үр-Перидай экен!” деди күзөтчү-сакчы.

Өмүрүмдө жети мүчөл өткөрдүм!
“Өтө сулуу!” дегендерди көп көрдүм!
Кээсине гана тан бергеним болбосо,
Калгандарын кароо менен чектелдим.

Анан эле Венера айымды көрөр менен,
Суктандым дээрине – кандай терең!!
Автоунаанын ажыкый тилин тапкан!!
Компьютер дегендин тишин чаккан!!

Көрүштүм сени менен Венера айым!
Баары тең ортобузда болду дайын!
Эми таанышканыбызды белгилеп,
Өзүңө арнап батамды тартайын!

БАТА:
Жараткан Аллам сага:
Көңүлдүн жалындай кызылын,
Өмүрдүн Нарындай узунун,
Махабаттын чоктой ысыгын,
Жашоонун жомоктой кызыгын,
Ден соолуктун болоттой бышыгын ыроолосун!!

Кудайым тилегинди берсин!
Куюлушуп ырыс-кешик келсин!!
Асыл башыңа бак консун!!
Дениң сак-саламат болсун!!
Кудай колдосун! Кызыр даарысын!!
Эгем буюрсун тилегениндин баарысын!!
А.Тайлак 5.3.2015

МЕН КИММИН?

*“Мен киммин? Мен бир акын жаман сары.
Колунда койкоңдогон калем сабы.
Энекем эптеп төрөп койсо керек,
Кыргызда көбөйсүн деп адам саны!”*
Байдылда

Кыялымда орошон бейпилмин!
Кыры-ою жок, түп-түз мейкинмин!
Кээде эле келет катуу серпилгим!!
Келбейт бирок калпыс мертингим!!
Кээде гана, эмнегедир ойлоп калам,
Эмнеге эле мынчалык желпиндим??
Ушунун баары уюткусу күлкүмдүн!!
Улуу Кудуреттүү Парбардигер!
Учутун улоого мага бер жигер!!
Ушундай куунак мүмкүндүн!!!

Мен киммин?

5

Менин анык турагым кай жактан??
Мекеним – Теңир Тоо, баарын суктанткан!!
Тегим – тээ байыркы Чоро Саяктан!!
Түп бабам – улуттун улуу баатыры – эр Тайлактан!!
Туулган жерим – “Алтын Чөйчөк” атыккан!!
Атактуу ажайып Тогуз-Торо тараптан!
Сыймыгым – улуу Нарын –ырыскы аккан!!!
Тарыхым – “Саймал-Таш” дүйнөнү таңданткан!!!

Мен киммин?

6

Буруу-терүүсү жок, нукура нак Кыргызмын!!!
Буусунан бүткөн Асман менен жылдыздын!!
Болоттой өтө бекмин – чорт сынгызмын!!
Жаратман жаңы иште, жаны тынгысмын!!
Жашырганда не, : нечен тайгылдым, көп жылмыштым!?
Бирок, өзүмдү-өзүм далай кайра тик тургуздум!!!
Барбагам эч бирине ар кандай кылмыштын!!
Парызым– бийик көтөрүү жана ыйык тутуу!!
Улуу туусун Ар менен Намыстын!!!
Аруу сактоо акыйкатын Калыстын!!!

Мен киммин?

7

Өтүкчү Абдылдабектин уулу – азирети Тайлакмын!
Өзүнчө эле кайталангыс Рухий бир аймакмын!!
Дил-зээнимди байытууга өтө көп күч айдапмын!!

Дүйнөтаанымдын эч биринен четте калбапмын!!
Баарын окуп-үйрөнүп, тез илип, бүт “жалмапмын”!!
Ошентип, Илимдин казанына кыйла кайнапмын!!
Дээримди философиянын “чарыгына” кайраттым!!
Дүйнө түбүн санжыралап, тилди аябай сайраттым!
Ээ-жаа бербей “Эс Дүйнөсүн” көпкө чандаттым!!!
Кезинде бир тобунун мээсине “чай кайнаттым”!?
Бирок, мүмкүндүн чегин такыр эске албапмын!?!?
Аттиң! Ошентип, өзүмдү өзүмө катуу алдаттым!!!!
Андыктан чоң максаттар түбүнө жете барбапмын!?
Андан соң журналист кесибин баалап, тандапмын!!!
Асыл өмүрдүн калганын бу ажайып ишке арнапмын!
Ал жактан Аң Ааламынан Сөз дүйнөсүн арбапмын!!!
Аяктан да кундуу Кеп берметтерин аябай кармапмын!!
Аалам сыйган энциклопедиялык маалымат тармактын,
Татаал терминдерин тактап, редакциялап талдапмын!!
Акыры өттүм камкоруна “пенсионер” деген ардактын!
Анан таянып алып демине, дээримдеги шык-кайраттын!
Татып кирдим даамын “Чыгарма” аттуу каймактын!!!
Түбүн таптым жаратмандыктан мен күзөгөн майнаптын!!
Демек, көп күткөн Үмүттөн мен дагы али кур калбапмын!!
Дале ээсимин өзүмдөгү “Чыгарма” аттуу жеке чарбактын!!
Ошентип, өзүмө жаңыча иш багытты эчак эле камдапмын!!
Эмки Тилек: “Кутулуу парзынан, Ата-Баба алдында арбактын!!!

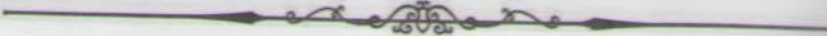

Мухаммед-Тайлак
Абдылдабек уулу

Бишкек калаасы, Теке айынын
25ч, күнгө Ишемби, 2015-ж.

МАЗМУНУ

КИТЕП ЖАНА АНЫН АВТОРУ ЖӨНҮНДӨ УЧКАЙ КЕП	3
I БӨЛҮК. ТОЛУК БАТАЛАР	5
ШАКАБА, АЗИЛ БАТА-ТОСТТОР	54
АКСАКАЛГА БАТА	56
ТҮРКҮН БАТАЛАР	61
ЧАРБА ЖӨРӨЛГӨЛӨРҮНӨ БАТА	70
ИШКЕРЛЕРГЕ БАТА	81
МҮЧӨЛ БАТАЛАРЫ	84
ЭЛҮҮДӨГҮ КУРАККА БАТА	85
САПАР БАТАСЫ	89
КӨЧКӨ БАТА	90
УУЛГА БАТАЛАР	104
КЫЗГА БАТАЛАР	108
КЕЛИНГЕ БАТА	111
ЖАШ ЖУБАЙЛАРГА БАТА	122
НООРУЗГА БАТА	136
АЙЫМГА	138
ЖАШ ЖУБАЙЛАРГА БАТАЛАР	178
II БӨЛҮК. С Ы Й Ы М Д У У _ Б А Т А Л А Р	193
III БӨЛҮК. ЭНЦИКЛОПЕДИЯ АЙЫМДАРЫНА	205
КУТТУК-БАТАЛАР	205
МЕН КИММИН?	217

Мукабанын сыртында автордун небереси –
Данияр Абдылдабеков

Форматы: 60x84/16. Офсет кагазы.
Көлөмү: 13,4 б.т. Нускасы: 1000

«Maxprint» басмасында басылды.

ИЗДАТЕЛЬСТВО
MAXPRINT
БАСМАСЫ

e-mail: maxprint@mail.ru

Демөөрчү бизнесмендер,
“Алтын чөйчөктүн” кулундары!:

МОЛДОСЫДЫКОВ Бекташ Бактиярович
“ЭМГ - строй” ЖЧК директору

ЧОКМОРОВ Максатбек Жумагазиевич
“Maxprint” басмасынын директору

